

60 GODINA VJESNIKA U SLUŽBI MALOG ISUSA

1956. - 2016.

Vjesnik Družbe sestara Služavki Malog Isusa

Broj 3./383. Zagreb, rujan 2016. Godina – LXI.

VJESNIK: Za internu uporabu

Nakladnik:

VRHOVNA UPRAVA
DRUŽBE SESTARA SLUŽAVKI MALOGA ISUSA
Zagreb, Naumovac 12
tel.: 00385 01/4673 411
e-mail: d.s.s.malog-isusa@zg.t-com.hr

Odgovara: s. M. Radoslava Radek, vrhovna glavarica

Glavna urednica: s. M. Ana Marija Kesten

Uredničko vijeće:

s. M. Maneta Mijoč, s. M. Kristina Adžamić, s. M. Ana Čajko-Šešerko

Lektura: djelomično

Omotnica: O. Berberović, akademski slikar

Tisak: „Naša djeca“, tiskara d.d., Zagreb

Naklada: 180 primjeraka

RIJEČ UREDNIŠTVA

Živio Mali Isus!

Drage naše sestre!

Nakon toplih ljetnih dana stiže nam još jedan broj Družbinog vjesnika *U službi Malog Isusa*. Nadamo se da ćete ga primiti s radošću i iščitavajući njegove stranice saznati više, što se sve događalo u našoj Družbi kroz protekla tri mjeseca.

I ovaj broj nam donosi događanja na razini Opće Crkve, naše Družbe, pojedinih Provincija i zajednica. Vrijeme koje je iza nas, bilo je bogato raznovrsnim sadržajima u kojima smo i mi sestre Služavke Maloga Isusa nastojale sudjelovati, te na taj način obogatiti Kristovu Crkvu.

Događaj koji je ostavio posebni trag među nama je *Hodogram Družbe*. U programu njegova održavanja u kojem je sudjelovao veći broj sestara bilo je upriličeno i hodočašće pod nazivom *Stopama prvih družbinih dobročinitelja i prvih sestara u Družbi*. O duhovim plodovima ovog *Hodograma i Hodočašća* moći ćete saznati više u rubrici *Sestrinsko zajedništvo*. Posebnu radost srcu donosi nam dan oblačenja, polaganja prvih zavjeta, obnove zavjeta, polaganja doživotnih zavjeta i slavlja Jubileja sestara u našoj Družbi. Zahvalne smo Gospodinu što smo i ove godine za svetkovinu Velike Gospe u cijeloj Družbi mogle dijeliti radost predanja Gospodinu naših sestara.

Ovi i svi drugi sadržaji koje smo primile na naše uredništvo i kojima smo obogatile i ispisali stranice našeg Vjesnika imaju samo jedan cilj: svim sestrama u Družbi i čitateljima koji prate naše djelovanje posvjedočiti radost svakodnevnog predanja i služenja Gospodinu. Želimo da naš Vjesnik nastavi svoju zadaću koju je započeo prije 60 godina.

Drage sestre i dragi čitatelji vjesnika *U službi Maloga Isusa*, poput sluge Božjega nadbiskupa Josipa Stadlera čije se 135. godišnjice biskupskog ređenja za Vrhbosanskog nadbiskupa sa zahvalnošću ove godine sjećamo, budimo velikodušni u naviještanju kraljevstva Božjega i darivanju života za Isusovu najmanju braću.

Uredništvo

RIJEČ CRKVE

Poruka pape Franje za Svjetski misijski dan 2016. *Misionarska Crkva, svjedokinja milosrđa*

Draga braćo i sestre,

izvanredni Jubilej milosrđa, koji Crkva slavi, baca posebno svjetlo također na Svjetski misijski dan 2016.: poziva nas promatrati misiju ad gentes kao veliko, neizmjereno djelo milosrđa, bilo duhovnog bilo materijalnog. Na ovaj Svjetski misijski dan svi smo pozvani »izlaziti« kao učenici misionari, svaki velikodušno ulažući svoje

talente, kreativnost, mudrost i iskustvo kako bi se donijelo poruku Božje nježnosti i suosjećanja čitavoj ljudskoj obitelji. Po misijskom poslanju, Crkva brine za one koji ne poznaju evanđelje, jer želi da se svi ljudi spase i dožive ljubav Gospodnju. Ona »ima zadatak naviještati Božje milosrđe, to živo srce evanđelja« (Misericordiae vultus, 12) i naviještati ga u svakom kutku svijeta, da ono dopre do svakog muškarca i žene, bili oni mladi ili stari.

U susretu svake osobe s milosrđem Očevo se srce ispuni dubokom radošću; od samog početka, Otac pun ljubavi se okreće također najslabijima, jer njegova veličina i moć se otkrivaju upravo u njegovoj sposobnosti da se poistovjećuje s malenima, odbačenima i potlačenima (usp. Pnz 4, 31, Ps 86, 15; 103, 8; 111, 4). On je dobrohotan, pažljiv i vjeran Bog, koji je blizak onima u potrebi, osobito siromašnima; on ulazi s nježnošću u ljudsku stvarnost, baš kao što to čine otac i majka u životima svoje djece (usp. Jr 31, 20). Izraz koji

se u Bibliji koristi za milosrđe upućuje na majčino krilo: odnosi se dakle na ljubav majke prema djeci, onoj djeci koju će ona uvijek ljubiti, u svakoj prilici i ma što da se dogodilo, jer su plod njezine utrobe. To je također bitan aspekt ljubavi koju Bog gaji prema svojoj djeci, na osobit način prema pripadnicima naroda koji je od njega potekao i koji on želi podizati i odgajati; pred njihovom slabošću i nevjerom, srce bi mu se ganulo i obuzimalo ga je suosjećanje (usp. Hoš 11, 8). On je milosrdan prema svima, njegova ljubav je za sve narode i njegova nježnost se proteže na sva stvorenja (usp, Ps 145, 8-9).

Milosrđe nalazi svoje najviše i najpotpunije očitovanje u utjelovljenoj Riječi. Ona otkriva lice Oca bogata milosrđem »o njemu on govori i tumači ga ne samo slikama i prisposodobama, već nadasve on milosrđe utjelovljuje i uosobljuje« (Ivan Pavao II., Enc. Dives in misericordia, 2). Kad rado primamo i slijedimo Isusa po Evanđelju i sakramentima, možemo, uz pomoć Duha Svetoga, postati milosrdni kao što je naš nebeski Otac milosrdan; možemo naučiti voljeti kao što on nas ljubi i učiniti od svojega života besplatan dar, znak njegove dobrote (usp. Misericordiae vultus, 3). Crkva, usred svijeta, je prije svega zajednica koja živi Kristovo milosrđe: trajno osjeća njegov pogled i da ju je izabrao svojom milosrdnom ljubavlju. Ta ljubav nadahnjuje Crkvu u njezinu poslanju, ona je živi i daje je upoznati svim narodima kroz smjieran dijalog sa svakom kulturom i vjerskim uvjerenjem.

Tu milosrdnu ljubav, baš kao u počecima Crkve, svjedoče mnogi muškarci i žene svih životnih dobi i položaja. Značajna i sve veća prisutnost žena u svijetu misija, rame uz rame s muškarcima, rječiti je znak Božje majčinske ljubavi. Vjernice laikinje ili Bogu posvećene žene, a danas nerijetko i cijele obitelji, ostvaruju svoj misijski poziv u raznim oblicima: od izravnog naviještanja evanđelja do karitativne službe. Priključene evangelizacijskom i sakramentalnom djelovanju misionara, žene i obitelji često bolje razumiju probleme ljudi i znaju kako im pristupiti na odgovarajući i, katkad, nov način: u posvećivanju brige životu, sa snažnim naglaskom na ljudima, a ne strukturama, te ulažući sve ljudske i duhovne resurse u izgrađivanje dobrih odnosa, sklada, mira, solidarnosti, dijaloga, suradnje i bratstva, kako među pojedincima tako i u društvenom i kulturnom životu, posebice kroz brigu za siromašne.

Na mnogim mjestima evangelizacija započinje obrazovanjem, čemu djelo misija posvećuje mnogo vremena i truda, poput milosrdnog vinogradara iz Evanđelja (usp. Lk 13, 7-9; Iv 15, 1), strpljivo čekajući plodove nakon godina sporoga izgrađivanja; na taj način dolaze novi ljudi sposobni za djelo evangelizacije i dovesti evanđelje na ona mjesta gdje se to inače ne bi moglo ni zamisliti. Crkvu se također može nazivati »majkom« također za sve one

koji će jednoga dana povjerovati u Krista. Nadam se, stoga, da će sveti Božji narod i dalje ostvarivati tu majčinsku službu milosrđa, koja pomaže onima koji još nisu čuli za Gospodina da ga nađu i uzljube. Vjera je Božji dar, a ne plod prozelitizma; ipak, ona raste zahvaljujući vjeri i ljubavi vjerovjesnika koji su svjedoci Krista. Dok prolaze svijetom, Isusovi učenici moraju imati onu ljubav koja nema granica, istu onu ljubav koju je naš Gospodin imao za sve ljude. Mi naviještamo najljepši i najveći dar koji nam je dao: njegov život i njegovu ljubav.

Svi narodi i kulture imaju pravo primiti poruku spasenja koja je Božji dar svakoj osobi. To je utoliko potrebnije kad se uzme u obzir koliko je mnogo nepravdi, ratova i humanitarnih kriza danas koje tek treba riješiti. Misionari znaju iz iskustva da evanđelje oprostjenja i milosrđa može donijeti radost i pomirenje, pravdu i mir. Nalog iz Evanđelja: »Pođite dakle i učinite mojim učenicima sve narode krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga i učeći ih čuvati sve što sam vam zapovjedio!« (Mt28, 19-20) nije nimalo izgubio na snazi; štoviše sve nas obvezuje, u trenutnim prilikama i sadašnjim izazovima, osjetiti se pozvanima na novi misionarski »izlazak«, kao što sam to rekao u apostolskoj pobudnici Evangelii gaudium: »Svaki kršćanin i svaka zajednica moraju raspoznati put koji Gospodin pokazuje, ali od svih nas traži se da prihvatimo ovaj poziv: izaći iz vlastite udobnosti i imati hrabrosti poći na sve periferije koje trebaju svjetlo evanđelja« (20).

Upravo ove jubilejske godine slavi se 90. obljetnica Svjetskog misijskog dana, koji je pokrenulo Papinsko djelo za širenje vjere a odobrio papa Pio XI. godine 1926. Smatram stoga uputnim podsjetiti na mudre upute mojih predšasnika, koji su odredili da tome Djelu budu namijenjeni svi prilozici koji se u svakoj biskupiji, župi, vjerskoj zajednici, udruzi i crkvenom pokretu diljem svijeta prikupe za pomaganje kršćanskim zajednicama kojima je pomoć potrebna i za pružanje potpore naviještanju evanđelja do nakraj zemlje. Ni danas ne izostavimo taj znak misionarskog crkvenog zajedništva. Ne dopustimo da nam srca budu zatvorena u naše pojedinačne brige, već ih otvorimo obzorima čitavog čovječanstva.

Neka Presveta Bogorodica Marija, uzvišena slika otkupljenog čovječanstva, misionarski uzor za Crkvu, nauči sve muškarce, žene i obitelji, njegovati i čuvati na svakom mjestu živu i tajanstvenu prisutnost Uskrsloga Gospodina, koji obnavlja i ispunja radosnim milosrđem odnose među osobama, kulturama i narodima.

Iz Vatikana, 15. svibnja 2016., na svetkovinu Duhova

FRANCISCUS

RIJEČ PROVINCijske GLAVARICE

Zagreb

Najava proslava stote obljetnice dolaska sestara u Zagreb

Drage sestre!

U našem hodu bilo je događaja i obljetnica koje smo posebno obilježile. Sad je pred nama stogodišnjica dolaska sestara u Zagreb, koju želimo na poseban način obilježiti 1. srpnja 2017. godine.

U povijest Provincije utkan je život svake sestre. Zahvaljujmo za us-trajnost u služenju Gospodinu, svjedočenju i predanju, molimo za nova duhovna zvanja za Crkvu kao i za našu zajednicu, probudimo svijest da nas Bog želi, činimo dobro svakom našem bližnjemu i otvori-mo oči srca za svakog potrebnika. Dopustimo da Bog po nama dje-luje i iskazuje svoje milosrđe. Budimo u svakom trenutku Isusove Služavke licem, srcem i imenom. Bog nas je stvorio, zamilovao, prvi

uzljubio, odabrao i želi da mu na slavu budemo u svem djelovanju svojem. Mnogo možemo zajedno, rame uz rame, jer po zajednici možemo rasti i zajednica nas štiti u poteškoćama. Budimo velikodušne u ljubavi. Predajmo svoje srce Isusu svaki dan iznova da lakše upoznamo i vršimo njegovu volju. Različiti su nam darovi dani. Zahvaljujem dobrom Bogu za sve domaćice, katehistice, kuharice, medicinske sestre, odgojiteljice, orguljašice, sakristanke, službenice, vratarice, vrtlarice, za sve koje su već u vječnosti, a pisale su svojim životima povijest naše Družbe. Budimo prepoznatljive po karizmi koju nam je otac Utemeljitelj namijenio, da opravdamo Božju providnost koja je započela s prvim sestrama u Maksimiru. Naše poslanje je služiti najmanjoj Isusovoj braći.

Pripremat ćemo se od 1. rujna ove godine, na taj način da će svaka sestra darovati vrijeme od jednog sata u mjesecu, klanjajući se pred Presvetim, kao zahvalu za primljene milosti i zadovoljštinu za naše propuste.

U prilogu vam dostavljam raspored klanjanja. Ujedinito se u molitvi, zajedništvu i zahvaljivanju.

U Zagrebu, 8. kolovoza 2016.

*s. M. Petra Marjanović
provincijska glavarica*

RASPORED KLANJANJA PRED PRESVETIM

1. 9. 2016. - 30. 6. 2017.

1.	s. M. Čedomila Čajko s. M. Mirjam Dedić s. M. Monika Maslač
2.	s. M. Alma Dubočanac s. M. Margaret Ružman
3.	s. M. Florencija Jug s. M. Kristina Maslač
4.	s. M. Hilarija Posavec s. M. Mihela Slakoper s. M. Marta Vunak
5.	s. M. Terezija Posavec s. M. Martina Vugrinec
6.	s. M. Mehtilda Bartošek s. M. Jasmina Kokotić
7.	s. M. Riharda Posavec s. M. Rebeka Gačić
8.	s. M. Klara Jurković s. M. Ksaverija Sršan s. M. Marina Dugalija
9.	s. M. Monika Novak s. M. Mihaela Vuković
10.	s. M. Brigita Đumbir s. M. Tihomila Leventić s. M. Rafaela Nikić
11.	s. M. Bogoljuba Kos s. M. Irena Olujević s. M. Viktorija Predragović
12.	s. M. Leopolda Božičević s. M. Željka Moger s. M. Emanuela Pečnik
13.	s. M. Ambrozija Sošek s. M. Ljubica Đurašin s. M. Nikoleta Koščak
14.	s. M. Rufina Šimatić s. M. Karolina Belak s. M. Tihana Strancarić
15.	s. M. Angela Ivančić s. M. Alojzina Mijatović s. M. Petra Marjanović
16.	s. M. Darinka Špoljar s. M. Valerija Sakač

17.	s. M. Belarmina Dedić s. M. Jelena Burić
18.	s. M. Leonida Koch s. M. Gordana Miškić
19.	s. M. Simeona Capan s. M. Beatis Čajko s. M. Snježana Nudić
20.	s. M. Pompea Bertolović s. M. Katarina Penić-Sirak
21.	s. M. Vjera Brunović s. M. Gabrijela Kolar
22.	s. M. Dobroslava Torbarac s. M. Ankica Hrgović s. M. Antonija Bajzek
23.	s. M. Lucija Knežević s. M. Anica Petričević
24.	s. M. Anđelina Bajs s. M. Vlatka Kovačić s. M. Silvija Vurušić
25.	s. M. Fidelis Leventić s. M. Marija Kiš kandidatica Zrinka Šutalo
26.	s. M. Radoslava Radek s. M. Bernardica Galović
27.	s. M. Imakulata Lukač s. M. Nada Juratovac kandidatica Katarina Kovačev
28.	s. M. Julijana Torbarac s. M. Marina Perčić kandidatica Snježana Bjelobrč
29.	s. M. Irma Soldo s. M. Domagoja Sopta
30.	s. M. Justina Žutić s. M. Margareta Perčić
31.	s. M. Karmen Hajdinjak s. M. Ana Čajko-Šešerko

- redni broj označuje dan u mjesecu
- za mjesec koji ima manji broj dana (npr. 31. dan u mjesecu ili mjesec veljača) sestre klanjaju 1. dana u mjesecu

IZ DUHOVNE RIZNICE SESTARA SLUŽAVKI MALOGA ISUSA

O 180. godišnjici rođenja signore Giovanne Sorman

Giovanna Sorman, utemeljiteljica
Zavoda sv. Josipa u Trstu.
rođ. 1836 u Žeju - + 22. II.1922. u Trstu

Upoznajmo jednu od prvih dobročiniteljica Stadlerove ubožnice Maloga Isusa u Mjedenici ulici u Sarajevu

Tko je bila dobra signora Giovanna Sorman?

Giovanna Sorman (Ivana Zorman) rođena je 1836. godine u Žeju kod Kranja - Slavine u Sloveniji. Kao mlada djevojka otišla je iz rodne kuće u Trst zara-

divati kruh i služiti u bogatim obiteljima. Nakon dolaska u taj primorski i razvijeni industrijski grad uočila je ubrzo i drugu njegovu stranu. Krajnje siromaštvo, socijalna nejednakost i bijeda mnogih koje je suretala na ulicama naselja sv. Jakova privlačili su njezino srce i poticali ju na dobra djela. Nije ni slutila kamo će ju ta zauzetost oko potrebitih povesti i što će joj Bog u svojoj providnosti povjeriti.

S blagoslovom biskupa tršćansko-koparskog Jurja Dobrile i patara Cappuccina di Montuzza, nakon 7 godina njezine brige za napuštenu siročad po ulicama grada, otvoreno je u skromnoj kući „Sirotište sv. Josipa“ koje je uzeto u najam. U tu kuću u kojoj je smješteno „Sirotište sv. Josipa“ Giovanna se uselila 16. kolovoza 1877. godine s nekoliko pomoćnica.

Prvu djevojčicu primila je u taj Zavod 13. prosinca 1877. Kako su potrebe bile velike, tako je i malo sirotište brzo bilo ispunjeno siromašnim djevojčicama koje su izgubile jednog ili oba roditelja.

Godine 1884. „Sirotište sv. Josipa“ imalo je 35 djevojaka i postojeća kuća bila je premalena za toliki broj šticećenica. Zbog toga utemeljitelji sirotišta unajmili su novu zgradu u Istarskoj ulici danas br. 61. s lijepim i velikim i prozračnim prostorima. Godine 1885. otvorena je pučka škola u sirotištu.

Kad su djevojke dovršile predviđenu starost i obrazovanje kako je to nala-gao Statut napustile su Sirotište. Sretnije su bile one, koje je prihvatila kak-va obitelj i posvojila ih. Neke od njih ostajale su u sirotištu kao učiteljice glazbe, crkvenog zbora, postale prefekte, odgojiteljice ili učiteljice rukotvo-rina.

U Registru otpusta navedene su razne napomene i tako nalazimo podatak da su „tri šticećenice godine 1892. otputovale za Sarajevo u novoutemeljeno sirotište. Naime, djelovanje sirotišta u Trstu bilo je tako uzorno da je čak sarajevski nadbiskup mons. Stadler zamolio za nekoliko starijih šticećenica kako bi u Sarajevu ustanovile i vodile Zavod po uzoru iz Trsta. Jedna od njih, Maria Petrch postala je čak ravnateljica novoutemeljenog Zavoda.“

Godine 1898. u „Sirotištu sv. Josipa“ bilo je čak 150 šticećenica, od kojih je većina pohađala nutarnju pučku školu, a neke i javne škole, a ostale poma-gale u šivanju ženske odjeće. „Kao nutarnja ravnateljica Ivana Zorman bila je svjesna da su upravo objedi momenti socijalizacije; da djevojke pogle-dom na buket cvijeća na brižljivo uređenom stolu, uživaju u zajedničkom druženju.“

Giovanna je željela osigurati Sirotištu sigurnu budućnost. Kao velika vjerni-ca i trečoredica željela je da utemelji novi ženski red „Službenice sv. Josipa“ za koje je bila napisala i prva pravila. Bilo je već 8 djevojaka koje su željele

biti članice te nove redovničke zajednice. No zbog spleta različitih okolnosti nije udovoljeno njezinoj molbi i želji. Zato je 1898.g. kupila i utemeljila Nazaretsku kuću – dječji vrtić za siročad i za napuštenu djecu od 3 do 6 godina.

Zbog životnih godina i brige za upravljanjem Sirotišta sv. Josipa i Nazaretske kuće, Giovanna se obratila Sarajevskom nadbiskupu Stadleru za savjet i pomoć. Sarajevski biskup, sjećajući se Sormanove dobrote i njezine pomoći kod utemeljenja sličnog Sirotišta kao ovog u Trstu, bio je spreman odmah poslati u Trst 5 do 7 sestara Maloga Isusa. Vanjske upraviteljice sirotišta odbile su ponuđeni prijedlog Nadbiskupa pozivajući se na činjenicu da sarajevsku Kongregaciju Sveta Stolica nije još odobrila. Na mjesto sestara iz Sarajeva došle su sestre iz redovničke zajednice Sv. Križa iz Graca. Tako je Giovanna Sorman odlučila prepustiti nutarnju upravu sirotišta redovničkoj zajednici, a sam se povukla u Nazaretsku kuću.

Na promjeni gospođe Giovanne sa njemačkim redovnicama, gojenicama je pročitala tajnica upravnog odbora obavijest upraviteljstva „Sirotišta sv. Josipa“ dana 20. svibnja 1905.: „Drage djevojke, Bog vam je, iz nama nedokučivih i skrivenih planova uzeo oca, majku ili oba roditelja. Ako vas je osiromašio za najdraže osobe, darovao vam je drugu majku, dobru kao prvu gospođu Ivanu. Poznate su vam dobro sve njezine žrtve, patnje, trud, koji je podnosila i podnosi za vas. Pomislite kolikom ljubavlju skrbi za vašu hranu, odjeću i odgoj. U ovoj kući bilo je više stotina djevojaka, ali blago srce gospođe Ivane, te vanredne dobročiniteljice, razumjelo je da su još druga mala siročad, koji je trebaju i stoga je za tu dječicu utemeljila Nazaretsku kuću, koja danas broji trideset siročadi. Dva Sirotišta – to je doista prevelik jaram za jednu osobu. Stoga je pozvala u pomoć časne sestre Sv. Križa. Gospodin biskup i uprava Sirotišta su potpuno suglasni s tom odlukom. Ali, gospođa Ivana vas ne napušta, ostaje vaša dobra mati, koja će uvijek misliti na vas, kao i vi s ljubavlju na nju iskrenom molitvom Bogu, da je očuva još mnogo, mnogo godina.“

Te iste godine 1905. Giovanna Sorman primila je od pape Pia X. papinsko odlikovanje za svoje nesebično djelovanje. Novi list Trsta je o tome obavijestio ovako: „Vrlo cijenjenu Ivanu Zorman, do sada voditeljicu Sirotišta sv. Josipa u Trstu odlikovao je Sveti Otac križem, za Crkvu i papu 'Pro ecclesia et Pontefice'. Preblaga naša rođakinja je toliko učinila za dobro siročadi, da se to ne da sve opisati. Svi su se divili njezinom djelovanju; zato su je svi i poštivali. A ona je uvijek ostala ponizna i puna kršćanske ljubavi, osobito prema napuštenoj djeci. Jer je djelovala požrtvovno u duhu svete Crkve i Svetoga Oca, dobila je spomenuto odlikovanje.“

Za malu Nazaretsku kuću i brigu oko male djece skrbile su odgojiteljice laikinje. Giovanna je ostala u njoj s djecom za koju se velikodušno brinula sve do svoje svete smrti. Godinu dana ranije s dozvolom biskupa prepustila je Nazaretsku kuću sestrama redovnicama koje su djelovale u Sirotištu sv. Josipa. Umrkla je u Trstu 22. veljače 1922.g.

O njezinoj smrti 22. veljače 1922.g. Katolički tjednik iz Trsta obavijestio je ovako: „Gospođa Giovanna je umrla. Oko pedeset godina ime gospođe Giovanne usko je vezano sa Sirotištem sv. Josipa, dobro poznatu i cijenjenu Ustanovu. Ta jednostavna žena rođena u Žejama u Kranjskoj pokrajini, koja je bila poslanica Božje providnosti tako, kao što je bila Lujza de Gras za sv. Vinka Paulskog i Marta Anna Paulinni za Cottolenga. S patrom Michelangelom da Rionero, predstojnikom ovdašnjeg kapucinskog samostana, postojano je s velikim žrtvama pripremila ugodno tlo za izvršavanje svoga plana 16. kolovoza 1877. Uzela je kuću u najam na 'nunsku polju' i prosinca iste godine primila prvu, zatim drugu i još treću siroticu. Pomagalo joj je nekoliko pomoćnica. Godine 1884. skrbila je za već 35 sirotica. Možda se komu ta brojka ne čini tako velika, ali bila je najveća, što se moglo sa danim sredstvima i prostorima napraviti. Zbog nedostatka prostora uskoro su unajmili drugu kuću u Istarskoj ulici br. 50. gdje je sirotište i danas. Ustanova je sigurno pod zaštitom sv. Josipa počela uspješno djelovati stalnom darežljivošću raznih dobročinitelja. Godine 1889. besplatnom su pomoći ing. Catolla pored zgrade sagradili još kapelu sv. Josipa.“

Časopisi su obavijestili i o njenom sprovodu.

Sprovod gospođe Giovanne

„Prošli ponedjeljak bio je njezin sprovod: ispunili su joj želju, u sanduku je ležala obučena kao franjevka trećoredica. Činilo se da spava. Svu su je pokrili cvijećem. U pogrebnoj povorci bili su: siročad, redovnice, gospođe i gospoda, svećenici, redovnici i dr. ...“

***

Giovanna Sorman ostavila je u Trstu uspomenu duboke i vjerene, ponizne i skromne žene koju je vodilo samo jedno pravilo: Iz ljubavi prema Bogu, pomagati bližnjemu. Veliki uspjesi njezina djelovanja nadišli su sva njezina iščekivanja. Bila je to očito Božja ruka posredništvom i zagovorom sv. Josipa. Na nadgrobnom spomeniku, kao i na spomen ploči na ulazu u „Sirotište sv. Josipa“, naglašene su sve njezine zasluge: „Siromašna i ponizna sva predana siroticama, zaslugama okrunjena i obilje ljeta, poletjela je Bogu na krilima tisuću molitava za opomenu bogatom i zahvalan spomen siromahu“.

Od godine 1994. Sirotište sv. Josipa nosi naziv „Dobrotovorna ustanova sv. Josipa“ (Opera san Giuseppe). Odlaskom sestara Sv. Križa od godine 1995., za cijelu kuću skrbi pet talijanskih sestara Djeteta Isusa. Sada je u toj zgradi smješten Općinski vrtić, jaslice, vrtić i osnovna škola.

***

Zahvaljujući sestrama „Marija bambina“ koje su do kolovoza o.g. djelovale u „Opera San Giuseppe“ u Trstu, došle smo do priloga „Ivana Zorman – zabravljena dobročiniteljica“ od Silve Resinovič Valenčič, objavljen u *Slavenskom Zborniku* koji je uredio Janko Boštajnčić, u Slavina 2005. Tekst je pisan na slovenskom jeziku a na hrvatski jezik prevela ga je s. Ljubica Jozić sestra iz Družbe Kćeri kršćanske ljubavi. Ovom prilikom zahvaljujem s. Ljubici na uloženom trudu, poklonjenom vremenu i ljubavi kod prijevoda rečenog teksta.

Spisateljica citiranih tekstova u ovom prilogu Silva Resinovič Valenčič na kraju rečenog teksta napisala je: “Znam da sam barem odstranila veo zaborava o ovoj velikoj ženi za sebe, i tebe, dragi čitatelju.”

I mi želimo ovim prilogom barem na trenutak odstraniti veo zaborava o ovoj velikoj ženi koja je Božjom providnošću utkala dio svog života i plodove svoga nesebičnog djelovanja u početke naše Družbe čiju smo 125. obljetnicu osnutka proslavile prošle godine.

Nadamo se da će se u budućnosti Družbe još više raditi na upoznavanju lika i djela signore Giovanne Sorman, velike dobročiniteljice prve Stadlerove ubožnice Maloga Isusa, te da će njezin lik koji ostati trajni znak Božje dobrote za našu Družbu.

Po služenju njezinih gojenica iz „Sirotišta sv. Josipa“, kasnije redovnica Služavki Maloga Isusa, Božja ljubav širila se diljem Bosne i Hercegovine, Hrvatske i Crne Gore, danas i po drugim zemljama Evrope sve do dalekog Haitija.

***

Ovdje donosimo i nekoliko svjedočanstva koja govore o Božjem djelu koje je izveo po Giovanni Sorman u Nadbiskupskoj ubožnici Maloga Isusa u Sarajevu. Jedno je zapisao sam nadbiskup Josip Stadler.

Svjedočanstvo nadbiskupa Josipa Stadlera

Nadbiskup Josip Stadler u svojoj kratkoj povijesti nastanka Kongregacije Maloga Isusa o tom događaju zapisa:

„Jednoga dana u ljetu g. 1891. god., dogjoše u Sarajevo pokojni preč. g. predstojnik milosrdnih sestara iz Zagreba Fid. Hoppeberger i preč. kanonik iz Trsta Flego. Od preč. Flega sazna se, da u Trstu ima neka vrlo pobožna žena a na glasu sa svoje dobrote, po imenu Ivanka Sormann, poznata u Trstu pod imenom signora Giovanna.

Ta žena bez ičesa počela sakupljati oko sebe siromašnu žensku djecu i za nju se materinski brinuti. Kad je preč. g. Flego bio u Sarajevu, Ivanka je već imala 127. djece. Gospodin Bog je tu ženu tako blagoslovio, da joj je upravo čudesnim načinom više puta pomogao. – Čim se saznalo za nju, pisalo joj se, bi li ona htjela dati nekoliko odraslih sirota, koje bi htjele u Sarajevu brigu voditi za sirote u nadbiskupskoj ubožnici, jer se pametno mislilo, da će sirote najbolje znati brinuti se za sirote. I ona dovede iste godine nekoliko sirota, koje su preuzele brigu u nadbiskupskoj ubožnici.

Kad je Ivanka mjeseca travnja slijedeće g. 1892. došla u Sarajevo, da pohodi svoje sirote, dade savjeta, neka bi se osim starih siromašnih žena u zavod uzela ženska siromašna djeca. No kuća, u kojoj su stare siromašne žene stanovale u Mjedenici ulici, bijaše puna puncata, tako da se nije ni moglo uzeti ni žena ni djece. A potkraj te kuće bila druga na prodaju za 2.000 forinuta. Reći će jednoga dana Ivanka: ne znam, sve mi nešto kazuje, da kupim tu drugu kuću, da uzmognete i siromašne ženske djece primiti, ali nemam novčića. Kad joj se reklo, da će se uzajmiti novac, ako se ona obveže, da će ga vratiti. I pristane na to, ona se obveže da će do zadnjega svibnja iste godine poslati 2.000 forinti. – I uzajmi se ta svota, i kupi se rečena kuća, a u oči treće nedjelje posije Uskrsa, kad se sveti Josip štuje kao Zaštitnik cijele crkve, primi se prvo žensko siročće.“ –

***

Svjedočanstvo s. M. Bernardine (Ivane) Senger SMI

Jedno svjedočanstvo dolaska služenja u nadbiskupsku ubožnicu u Sarajevo sa gospođom Ivankom Sorman dala nam je s. M. Bernardina (Ivana) Senger SMI koja je bila šticienica u Zavodu sv. Josipa u Trstu, u Družbu je došla 21. VI. 1891., i u njoj je ustrajala do kraja života, do 1964.g. Ona svjedoči:

„Kao malu djevojčicu smjestila ju je majka u zavod plemenite gospođe Ivane Sorman u Trstu. U Zavodu je svršila tadašnju djevojačku školu. Naučila je raditi sve vrste ručnog rada, a posebno umjetničkog vezenja. U sedamnaestoj godini došla je u Sarajevo u posjet nadbiskupu Stadleru sa gospođom Ivanom Sorman i tada se prvi put susrela s Nadbiskupom.“

Sestra Bernardina sama svjedoči sljedeće: „Po prilici u proljeće 1890. došao je jedan kanonik iz Trsta u Sarajevo. Želja ga je vukla da vidi Bosnu. Dakako

da je bio gost nadbiskupa dr. Josipa Stadlera, koji je radio svom dušom i velikodušnim srcem za dobro povjerenog mu stada.

U razgovoru potužio mu se Nadbiskup, kako imade više starica, koje su skroz napuštene od svojih ili nemaju nikoga svoga. Kupio je jednu kuću u ul. Mjedenici, da ih u nju smjeti, te tako zakloni od bijede i gladi. Njegov kanonik preč. Antun Jeglič doveo je iz Slovenije dvije pobožne i požrtvovne djevojke, koje se žrtvuju negujući starice. (to su bile kasnije naše prve dvije sestre: s. Marta i s. Franciska)

No i mala napuštena djeca zadavala su mu mnoge brige. Već ih je više smjestio u dobre katoličke obitelji, ali se njihov broj sve više povećava i prisiljen je da osnuje dom za siromašnu djecu. Već je na više strana tražio časne sestre koje imaju svrhu da se brinu za uzgoj siročadi i njegu zapuštenih starica i staraca, ali je svugdje bio odbijen. Tražio je iz Francuske. Zato već pomišlja o tome da osnuje žensku redovničku Družbu, koja bi se brinula za tu malu i veliku sirotinju.

Tako je po prilici pričao Nadbiskup svoje poteškoće kanoniku iz Trsta. (...) Kanonik ganut Nadbiskupovim pričanjem, ponudi mu, ako on to želi da će se pobrinuti za dobro odgojene djevojke, koje su izučile škole i već neko vrijeme rade u sirotištu. Ima nade da bi neke od njih željele postati redovnice. On se naime pozna s upraviteljicom toga sirotišta u Trstu s gospođom Giovanom i misli da će se ona za tu stvar oduševiti i izaći mu u susret.

Tako je i bilo. Gospođa Giovanna se oduševila da pomogne Nadbiskupu. I ona je sama žrtvovala cijeli svoj život u domu u kojem radi od mladosti. Odluči se da ode u Sarajevo i dogovori se sa Nadbiskupom. Sa sobom je htjela povesti jednu svoju gojenicu, koja je radila s njom kod djece u sirotištu. Nije htjela sama odlučiti koju će povesti, jer ih je više željelo ići. Zato je uzela končice, koliko je njih bilo, a na jedan je svezala uzao. Končice je stavila u šaku, krajeve pustila van i dala im da vuku. Koja izvuče sa uzlom ta će ići s njom u Sarajevo. Sreća je poslužila gospođici Giovanni Senger. (...) Pošle su u Sarajevo i bile 10 dana gosti nadbiskupa dr. Josipa Stadlera. Tada još nije bilo nadbiskupskog dvora, ali se pripremalo za gradnju. Nadbiskup je stanovao u jednoj većoj kući blizu katedrale. (...) Gospođa Giovanna sa zanimanjem je obišla velika poduzeća nadbiskupa Stadlera, a najviše ju je zanimalo preskromno sirotište i siromašni dom staraca. U zadnje vrijeme Nadbiskup je bio prisiljen da proširi kuću, gdje su bile starice, pa je primao i siromašnu djecu, jer nije imao kud s njima. Sve te sirote posluživale su naše buduće sestre: s. Marta i s. Franciska. Možda su imale još koga za ispomoć.

Gospođica Giovanna se oduševila za Nadbiskupove osnove, te mu obećala pomoći i koliko bude mogla i poslati više gojenica, koje žele biti redovnice i

s kojima bi osnovao redovničku družbu, koja bi imala svrhu uzgajati siromašnu djecu i njegovati siromašne starce i starice.

Vrativši se gospođa Giovanna u Trst nastojala je oduševiti svoje gojenice za ljubav prema siromasima i redovničkom životu. Uskoro su se javile tri: dvije talijanke, koje su svršile školu i radile kod djece u sirotištu i jedna Slovenka, koja je također bila namještena u sirotištu. Prve dvije su kasnije naše sestre: s. Alfonza i s. Antonina (rođena sestra naše sestre Skolastike) a treća je bila s. Rafaela (sestra naše s. Vjekoslave) iza nekoliko mjeseci došle su još dvije talijanke iz Trsta: naša s. Bernardina i s. Jozefina sestra s. Alfonze koja je znala i svirati. (...) Pošto su kandidatice iz Trsta znale ručne radove, a i crkvena odjela, otvorio je Nadbiskup s njima radionicu, u kojoj su izrađivala crkvena odjela, ako i razne ručne radove za civile. U kratko vrijeme imale su pune ruke posla. A broj djece se sve više povećavao.“

***

Svjedočanstvo s. M. Skolastike Dodić

S. M. Skolastika Dodić rođena sestra s. Antonine koja je bila gojenica u Sirotištu sv. Josipa u Trstu zapisala je sljedeće: „Kad su prve djevojke položile zavjete (19. VI. 1893), odlučio je pokojni Utemeljitelj da pođe u Trst posjetiti Zavod iz kojeg je primio prve djevojke koje su se odmah prihvatile posla oko starih nemoćnika i beba i u odgoju djece sirotišta. Od Upraviteljice je tražio da vidi roditelje ili koga od rodbine onih koje su već bile u Sarajevu. Tako moja majka dođe da ga pozdravi i povede mene sa sobom, bilo mi je jedanaest godina. Pokojni Utemeljitelj pitao me: Bi li ja pošla tamo gdje mi je sestra. Ja sam odmah odgovorila: 'Hoću!' ... Došla sam 20 po redu, a to je bilo godine 1898., nakon što su sestre došle iz stare kuće u Mjedenici u novosagrađenu kuću „Betlehem“. (*Služavke u domu Očevu*, str.362, Zg., 2011.)

Nadam se da sam ovim prilogom o jednoj od prvih dobročiniteljica nadbiskupske ubožnice Maloga Isusa i naše Družbe, signori Giovanni Sorman „barem malo odstranila veo zaborava ... za sebe, i tebe, dragi čitatelju.“

s. M. Ana Marija Kesten

U SVETOJ GODINI MILOSRĐA MILOSRDNI POPUT OCA UTEMELJITELJA

Milosrđe u životu sluge Božjega Josipa Stadlera

8. studenoga 2016.

Uvreda oprostiti

Uvod

Tema ovoga razmatranja je *Uvreda oprostiti*, a poticajne misli nalazimo u *Korizmenoj poslanici* našega Utemeljitelja, sluge Božjega nadbiskupa Josipa Stadlera. *Poslanica* je objavljena 20. veljače 1905. U njoj se prvenstveno ističe uzvišeni zakon ljubavi prema Bogu i prema bližnjemu. „Taj zakon zapovijeda – ističe nadbiskup Stadler – samo jedno: ljubav; a zabranjuje samo jedno: mržnju. Isključiti mržnju i sve činiti, da vlada, kraljuje ljubav: to je sav zakon; zato se taj zakon i zove zakon ljubavi.“

Hvalospjev ljubavi nalazimo u *Prvoj poslanici Korinćanima* (13, 1-13), u kojoj piše: „ljubav ne zavidi... ne razdražuje se... ne traži svoje..., sve pokriva... sve trpi, sve oprašta.“

Papa Franjo je bulom *Lice milosrđa* ovu godinu proglasio godinom *Božanskoga milosrđa*, čime naglašava bit kršćanske vjere: „Bog je milosrdan i milostiv, spor na srdžbu, bogat ljubavlju i vjernošću,“ (Izl 34,6). „Kako samo želim – moli Papa – da nadolazeće godine budu prožete milosrđem, da bismo išli ususret svakoj osobi, noseći Božju dobrotu i nježnost“ (LM 5). „U poredbi posvećenoj milosrđu, Isus otkriva prirodu Boga kao Oca koji nikad ne odustaje dok ne oprostí grešku i suosjećanjem i milosrđem pređe odbijanje. Dobro su nam poznate te poredbe, točno tri: izgubljena ovca, izgubljeni novčić i otac s dva sina (usp. Lk 15:1-32). U tim je usporedbama Bog uvijek predstavljen s puninom radosti, osobito kada oprašta. U njima nalazimo srž Evandjelja i naše vjere, jer je milosrđe predstavljeno kao sila koja sve prevladava, ispunjava srce ljubavlju i donosi utjehu kroz oprost“ (LM 9).

Zaustavimo se kratko u šutnji, pohranimo u vlastito srce riječi *Prve Korinćanima*, riječi našega Utemeljitelja i riječi pape Franje!

Unatoč stotinama propovijedi o opraštanju, ne opraštamo lako, niti se nama lako oprašta. Uviđamo da je opraštanje uvijek teže nego što to propovijedi govore. Naglašavamo povrede, ulazimo u potankosti kako bismo obrazložili svoje ponašanje, nastavljamo međusobne prepirke (da ne kažemo svađe), kažnjavamo sebe i druge, sve kako bismo izbjegli čin opraštanja.

O drami praštanja i teškoći zajedničkoga življenja običavao je govoriti Mark Twain, američki pisac i suvremenik nadbiskupa Stadlera; on pripovijeda da je napravio pokus: stavio psa i mačku zajedno u kavez kako bi vidio slažu li se. Pošto su se slagali, stavio je pticu, svinju i kozu. Nakon kratke prilagodbe i oni su se slagali. Tada je stavio tri zavađene osobe: ubrzo nije bilo niti jedne žive. Mržnja je učinila svoje!

Naš Utemeljitelj, nadbiskup Stadler, usrdno potiče: „Ljubav što je jedan čovjek duguje naspram drugim ljudima, seže daleko, jer ih je dužan ljubiti kao sama sebe, a izražava se u ovim riječima: Ne čini drugome, što ti ne bi rad da ti drugi učini! Ti ne bi rad, da se tako ubije, da ti krade, da poželi što tvoga; ne učini dakle ni ti komu što slično: Ne ubij, dakle, ni rukom ni jezikom ... Božji zakon zabranjuje laž; a što je laž, ako ne mržnja na istinu ili ravnodušnost naspram istini, što je jedno od prvih dobara... Ništa se u Dekalogu ne zaboravlja; sve se u njemu nalazi... Svaku pohlepu, svaku požudu, svaku misao, svaku zavist, što bi išlo na štetu drugomu, Bog zabranjuje ...“

Pjesma (Pjevajte Gospodinu pjesmu novu, br. 260)

*O da bude radost među nama,
što smo Krvlju Kristovom oprani,
o da bude ljubav među nama,
što smo braćom Kristovom prozvani*

*O da bude mir na cijelom svijetu
sveti mir što, Kriste, obećavaš
o da bude u svakome srcu
oganj živi što ga ti razgaraš.*

Misli za razmatranje

Čitajući neke starozavjetne knjige, a posebno psalme, susrećemo se naizgled s prirodnijim odgovorom na učinjenu nepravdu. Ondje se priziva Bog da nam pomogne u izvršenju ljudske pravde ovdje na Zemlji. Mnogi psalmi izražavaju isti osjećaj preklinjući Boga da pomogne osvetiti nepravdu. To je ljudsko ponašanje. „Gospode, ako me ne možeš učiniti mršavom, čini onda moje prijatelje debelima“, jednom je molila komičarka Erma Bombeck. Što može biti više ljudsko?

Unatoč tomu Isus nas je naučio moliti potpuno suprotno: „Oprosti nam duge naše kao što i mi opraštamo dužnicima našim“ (Mt 6,12). Isus se poziva na Božje oprostjenje zbog naše potrebe da i mi oprostimo nepravedna djela.

Niti jedna riječ nije toliko izazovna od malene riječi 'kao' u molitvi Očenaša. Što riječ 'kao' čini toliko strašnom? Činjenica je da Isus povezuje Očevo oprostjenje s našim opraštanjem bližnjima. Isusova sljedeća napomena nije mogla biti izričitija: „Ako vi otpustite ljudima njihove prijestupe, otpustit će i vama Otac vaš nebeski“ (Mt 6,15).

Naš Utemeljitelj, duboko potresen tim Isusovim nalogom, povezuje oprostjenje bližnjemu sa zakonom ljubavi, rekavši: „Treba ljubiti Boga, koji je neizmerno dobar, ljubazan i savršen, koji je najviše dobro; a treba ljubiti i bližnjega, koji je stvoren na sliku i priliku Božju, koji je ovdje na Zemlji prvo i najplemenitije od stvorenih dobara. ...“

U svijetu koji se vodi zakonima nemilosti, Isus ne samo da traži, nego zahtijeva odgovor oprostjenja. Potreba za opraštanjem je toliko važna da pretvodi „vjerskim dužnostima“: „Ako, dakle, prinosiš dar na oltar pa se ondje sjetiš da tvoj brat ima nešto protiv tebe, ostavi dar pred oltarom, idi i najprije se izmiri s bratom, a onda dođi i prinesi dar“ (Mt 5,23-24).

Isus je prisposobu o sluzi koji ne oprašta zaključio prizorom u kojemu gospodar predaje slugu u zatvor na mučenje. „Tako će i Otac moj nebeski učiniti s vama ako svatko od srca ne oprostí svome bratu“ (Mt 18,15). Možda bismo nekad poželjeli da ovih riječi nema u Bibliji, no tu su, iz usta samoga Krista. Bog nam je dao strašan zadatak: oduzimajući oprostíenje drugima, pokazujemo da oni nisu vrijedni Božjega oprostíenja, a time nismo ni mi. Na neki tajanstven način Božje oprostíenje ovisi o nama. Kako se možemo nadati milosti ako je sami ne dajemo?

Pjesma (Pjevajte Gospodinu pjesmu novu, br. 994)

*Milost koja sve vodi nas
Daje snagu i mir
Oživjela je život moj
Bijah slijep, a sada vidim*

*Vrijeme teče, prolazi sve
Milost nam, Bože, daj
Da živeći ne umremo
Da svjetlo budeš nama.*

Ako postavimo pitanje ljudima koji i nisu baš vevljernici: Što znaju o Isusu?, Mogu li se sjetiti ičega što je Isus rekao?, najčešće se čuje odgovor: „Ljubi svoje neprijatelje“. To Isusovo učenje, više od bilo kojeg drugoga, zna i nevjernik. Takvo stajalište je naizgled neprirodno. Dovoljno je teško oprostíti svojoj lošoj braći, kao što je to Josip učinio, ali svojim neprijateljima? Bandi skitnica s ruba ulice? Ili onima koji su nas teško uvrijedili?

Zbog čega bi Bog od nas zahtijevao neprirodni čin koji se kosi s primarnim instinktom? Što je u opraštanju toliko važno da mora postati središte naše vjere? Evanđelja nam pružaju jasan odgovor zbog čega Bog od nas zahtijeva opraštanje: zbog toga što je on takav Bog. Kada je Isus prvi put izdao zapovijed: „Ljubi svoje neprijatelje“, dodao je sljedeći razlog, „... da budete sinovi svoga Oca koji je na nebesima jer on daje da sunce njegovo izlazi nad zlima i dobrima i da kiša pada nepravednicima i pravednicima“ (Mt 5, 44-47).

Svatko – kaže Isus – može voljeti prijatelje i obitelj: „Zar ne čine to isto i pogani?“ Sinovi i kćeri Oca Nebeskoga pozvani su na vršenje višeg zakona kako bi nalikovali opraštajućemu Ocu. Pozvani smo da budemo slični Božjoj obitelji. Opraštanje je konačno i čin vjere. Opraštanjem drugomu, vjerujem da je Bog bolji sudac od mene. Opraštanjem napuštam svoje pravo na osvetu i sva pitanja pravde ostavljam Bogu.

Kada je Josip konačno došao do točke opraštanja svojoj braći, bol nije nestala, već je teret da bude njihov sudac spao s njega. Iako opraštanjem povreda ne nestaje, ona pada s mene i preuzima je Bog koji zna što će s njom učiniti. Naravno, takva odluka uključuje rizik: rizik da Bog neće učiniti osobi ono što bismo joj mi učinili.

Zaustavimo se kratko u šutnji, razmišljajući o opraštanju kao činu vjere!

Pjesma (Pjevajte Gospodinu pjesmu novu, br. 993)

*Bože moj, dopusti mi, aleluja
mira tvog da budem glas, aleluja;
Ima li mržnja bilo gdje, aleluja
Daj da ljubav nosim tu, aleluja;
Ima li očaj bilo gdje, aleluja
Daj da nadu nosim tu, aleluja;
Ima li žalost bilo gdje, aleluja
Daj da radost budem tu, aleluja.*

Iako nadbiskup Stadler u spomenutoj *Poslanici* ne rabi riječ *oproštenje*, ono je bitni dio ljubavi prema bližnjemu, ljubavi koju Stadler toliko puta podvlači, pa piše: „A tko održava danas osmu zapovijed? Je li ikad prije bilo više ogovaranja, ocrnjivanja i laganja nego danas? Pred sudom, i crkvenim, pred poglavarstvom i za svečane prisege laže se, i laž se ne drži laž, niti je se mnogi stide više ...“

„Koliko puta trebam svome bratu oprostiti grijeh?“ upitao je jednom Petar Isusa. „Do sedam puta?“ Petar je promašio količinu jer su rabini njegova vremena predlagali tri puta kao najveći broj opraštanja. „Ne sedam puta, već sedamdeset i sedam puta“, odmah je odgovorio Isus; oproštenje, smatrao je, nije stvar koju brojiš na kalkulator. Zbog Petrova pitanja, Isus je ispričao priču o slugi koji je upao u dug od nekoliko milijuna dolara. Činjenica da niti jedan sluga ne može sakupiti toliki dug naglašava ono što je Isus želio reći: uzimanje njegove obitelji, djece i čitavog vlasništva ne bi bilo dostatno za pokrivanje toga duga. To što je učinio, neoprostivo je. Kralj, sažalivši se, bez obzira na to, poništava dug i oslobađa slugu.

Odjednom se situacija okreće. Sluga, kojemu je upravo bilo oprošteno, tereći kolegu koji mu je bio dužan nekog sitniša i počinje ga gnjaviti. „Plati što mi duguješ!“, zahtijevao je i baca čovjeka u zatvor.

Kad kaže da kralj predstavlja Boga, postaje jasnim zbog čega Isus povlači usporedbe s takvim pretjeranim preokretima. To bi prvenstveno trebalo odrediti naše stajalište prema drugima: ponizna savjest da nam je Bog već

oprostio dug toliko velik da se, u usporedbi s tim dugom, bilo koji grijeh nekoga protiv nas smanjuje na veličinu mravljega brda. Kako da se s drugim ne pomirimo u svjetlu Božjega oprostjenja?

Pjesma (Pjevajte Gospodinu pjesmu novu, br. 989)

*Mir, pravi mir daje Krist, Gospodin naš;
Mir, pravi mir daje Krist, Gospodin naš;
Taj nek' nam znak uvijek sa lica sja;
Mir, pravi mir daje Krist Gospodin naš.*

Sluga Božji, nadbiskup Stadler, svjestan mučnih međuljudskih odnos, piše u *Korizmenoj poslanici*: „ Vidjevši ljude, stvorene, da se ljube i pomažu kao braća, gdje se mrze, ruže, obeščaćuju..., osjeća se čovjek primoranim, da si dozove u pamet ono vrijeme, kad se zakon svečano proglasio na Gori sinajskoj, kad je taj zakon kao iskra božanska usred tmina ljudskih zasjao, zakon bez kojega bi i danas društvo ljudsko opet palo u tmine, u divljaštvo.“

Svjesni smo da oprostjenje nije nikada lagano i rijetko kada nas potpuno zadovoljava. Ostaju mučne nepravde, a rane i dalje bole. Ali, uvijek se iznova moramo približavati Bogu, koji je spor na srdžbu, milosrdan i blag. Činimo to jer evanđelje jasno ukazuje na to da Bog oprašta moje dugove kao što ja opraštam dužnicima svojim. Vrijedi i obratno: samo življenjem u rijeci Božje milosti mogu pronaći snagu da se milosrdno odnosim prema drugima.

Završimo ovo razmatranje pjevajući *Oče naš...*

s. M. Olga Kikić

8. prosinca 2016.

Nepravdu strpljivo podnositi

Pjesma: *Svet, svet, svet*

Uvodna misao

Presveti Gospodine Isuse Kriste, klanjamo Ti se i blagoslivljamo Te za sva divna djela ljubavi kojima nas svakodnevno obasiplješ. Ti, koji si sve stvorio i providonosno uzdržavaš, svakodnevno nam daješ mogućnost slobode izbora i odluke: za dobro ili zlo, ljubav ili mržnju, vjeru ili nepovjerenje, pravednost ili nepravednost. Svjedoci smo kako je često oko nas i u svijetu puno više zla nego dobra, jer je čovjek iskvario sebe i druge, nepravdu je

poistovjetio s pravdom, a za sve to optužuje drugoga, ili čak samoga Boga. No, On nije kriv. Njegov zakon prema drugima je ljubav, a gdje je ljubav, tu nema nepravde, zla i mržnje. To će reći, tome nas želi poučiti i sluga Božji Josip Stadler, prvi vrhbosanski nadbiskup, koji se na današnji dan preselio u vječnost pod okriljem Bezgrješne Djevice Marije. U Godini milosrđa molili smo i obnavljali svijest o djelima milosrđa zajedno sa slugom Tvojim Stadlerom, no ostalo je pred nama još jedno prevažno djelo milosrđa: nepravdu strpljivo podnositi u svjetlu Stadlerovih promišljanja. Molimo pomoć i svjetlo Duha Svetoga, da nam udijeli milost spoznaje o tome koliko smo ljubljeni i svijest o daru spasenja, kako bismo i ovo djelo milosrđa primjenjivali u svojoj svakodnevi. Molimo pjevajući!

Pjesma: *Padaj s neba roso sveta...*

U došašću smo i molimo za spasenje duša, upravo onako kako je i Stadleru to bilo prvo na umu. Ali, nema spasenja bez ljubavi, a danas, čini mi se, isto kao i u Stadlerovo vrijeme: *O ničem se u svijetu ne govori više, koliko o ljubavi, a nema ničeg manje na svijetu, koliko prave ljubavi. Zato u ovo prežalosno vrijeme, kada i te kako izbija činjenica na javu, da zbog pomanjkanja prave ljubavi spram bližnjega zaratiše se čitavi narodi, upravo je nužno, predragi vjernici, da si k srcu uzmete volju Božju, koja strogo zapovijeda, da ljubimo samo bližnjega svoga kao samoga sebe, a taj bližnji jest svaki čovjek.* Stadler nas zato poziva na raspoloživost, da naše srce bude prostrano i obuhvaća sve: siromaha na ulici, zločinca u tamnici, stranca koga prvi put u životu vidimo, a koji nas moli za pomoć, opaka čovjeka, grješnika, koga žalimo, neprijatelje koji su nas uvrijedili, svima valja otvoriti srce svoje, jer su ljudi, jer su kršćani, pa imaju pravo na ljubav. Pa i kad bi bližnji imao ne znam koliko pogriješaka, čudne naravi ili bio nesnošljiv, bile njegove slabosti mnogobrojne: ipak valja imati na pameti, da je on, uza sve svoje pogriješke, ud tijela Isusa Krista, kao i mi, Bog ga podnosi sa svim njegovim pogriješkama kao i nas. Stadler nas pita: Možeš li mu, smiješ li mu zatvoriti srce svoje, koje će s njegovim uvijek biti sjedinjeno? Ako otvorimo svoje srce i poslušamo Stadlera, koji nas potiče na ljubav u svome tumačenju Zakona ljubavi prema Bogu i ljudima, učinit ćemo još jedno Bogu ugodno djelo milosrđa: nepravdu strpljivo podnositi.

Pjesma: *Već se bliži vrijeme blago...*

Životna pouka glasi: „Nikad nitko ne može biti pravedan ako prije toga nije čovječan. Pravednost bez milosrđa je najstrašnija stvar na svijetu.“ Milosrđe je nezamislivo bez ljubavi, i to prave kršćanske, kako kaže Stadler: *Tko od svoje ljubavi isključi samo jednoga čovjeka, taj pokazuje, da nema nikakve kršćanske ljubavi. Nažalost vlastita korist je kod premnogih mjerilo prijatelj-*

stva i ljubavi. I dokle god pravimo razliku između ljudi i ljudi, dotle nema u nas prave ljubavi. Prava kršćanska ljubav je milosrdna, pruža pomoć nepoznatome tuđincu, udovici, siromahu, svima potrebnima naše ljubavi i pomoći. Ne smije nam se dogoditi da hladna srca slušamo njihove jadikovke i otpustimo ih od sebe s praznom riječju žaljenja, a da im ni u čemu ne pružimo pomoć. Čovječanstvo od nas iziskuje, da svakoga, koji je kao i mi - čovjek, ljubimo kao same sebe. Vjera od nas iziskuje, da sve ljude, kao udove tijela ljubimo. Dok vjera našu ljubav na sve ljude proteže, podiže nas ona do samoga Boga, te iziskuje od nas, da smo dužni sve ljude ljubiti poradi Boga, pa i ukoliko nam nanesu nepravdu. Stadler nas uči da se ugledamo u Gospodina našega Isusa, koji je nas ljude više ljubio nego svoj dobar glas, nego svoju čast, nego sam svoj život. O kako mu je ljubav prema svima bila strpljiva, bez ikakve koristi i sebičnosti, puna obzirnosti, miline i krotkosti! Tako je on i nama naložio da se i mi međusobno ljubimo, bez obzira na svu nepravdu koja je oko nas. S ljubavlju je strpljivo podnosimo, po uzoru na Isusa i slugu Božjega Josipa Stadlera.

Pjesma:

Svjetlo Božje, daru lijepi, siđi s Božjeg krila dol',

Um prosvijetli, volju krijepi, liječi duše tešku bol.

Jači u nas vjeru svetu, koju Isus donije svijetu,

Svaki da to djeluje, što u srcu vjeruje.

Dužnost svakog čovjeka je opravdati nedužna, oklevetana, vratiti mu njegovu pravo. Nije pravedno da ti netko „udari šamar, otme gornju haljinu, prisili te da ga pratiš.“ Ipak ne zaboravi pouku: „Ne daj da te zlo nadvlada, nego dobrim nadvladaj zlo!“ I Isus upravo to hoće od nas, i to ne bilo kako, nego s ljubavlju. A prema Stadleru ljubav je najnježnija stvar na svijetu, koja se odriče svoje koristi, samo da dobro čini svome bližnjemu, a ponekad bližnjemu za ljubav žrtvujemo svoj mir, svoje zdravlje i život svoj. Sa svetim Ivanom evanđelistom, Stadler i nama preporučuje: ...Ne ljubimo riječju, ni jezikom, nego djelom i istinom. Potiče nas da poštujemo najneznatnijega, te pomognemo: siromasima, nevoljnima, bolesnima, nesretnima, da zaboravljamo tuđe pogreške, opraštamo velikodušno uvrede nama nanesene, da sve ljude ljubimo poradi Isusa i kao Isus, jer ćemo time pokazati da se samo po međusobnoj ljubavi raspoznaje da smo njegovi. Samo u toj ljubavi imat ćemo najsigurniji razlog da mi sami uistinu Boga ljubimo i da nas Gospodin Bog ljubi kako ovdje na Zemlji, tako i cijelu vječnost na Nebu, kako kaže Stadler. Molimo Oca nebeskoga da Stadlera, našega Utemeljitelja, ugledamo uzdignuta na čast oltara, a nas prosvijetli svjetlom Duha svoga kako bismo

otvorili vrata srca, da se Njegova ljubav nastani u nama, da s ljubavlju strpljivo podnosimo nepravdu i da se po svemu proslavi Ime Njegovo.

Pjesma:

*Složi glas svoj, dušo moja,
sa nebeskim četama,
pjevajte mu, usta moja,
koji je nad zvijezdama!
Sve što bješe i sve što je,
sve je puno slave tvoje;
sve te diči i slavi,
Oče vječne Ljubavi!*

Pouke za konkretni život u duhu Stadlerovih promišljanja

„Dijelimo sa svojom braćom u nevolji svoje siromaštvo da joj bude naš darak pravi blagoslov, a nama prava sjetva vječnih dobara.“

Danas nije baš uobičajeno podnositi bilo što, a kamo li nepravdu strpljivo i iz ljubavi, ali to je Bogu milo, pa je poželjno da to svi prakticiramo, i to radi Njega samoga. „Kada tko ljubi Boga iz svega srca, onda nastoji uvijek činiti što je Bogu milo i drago, pazi na svaki Njegov mig da ispuni njegovu svetu volju.“ Također: „Časno je ljubiti svoga neprijatelja, jer je to stvar što pripada jedino velikim dušama punim ljubavi, i što im daje veliku moć nad njima.“

„Kršćanska ljubav ne isključuje nikoga, niti ikada može prestati; jer bio naš bližnji ma kakav, on je uvijek stvorenje Božje, prava slika i prilika Božja; a budući da je on to uvijek, veže nas i dužnost da ga uvijek ljubimo.“

Neka nam uvijek bude „sladak jaram: svakoga ljubiti, nikoga ne mrziti, slobodan biti od svijeta, Bogu jedinom služiti i njega, najveće dobro uživati.“

Zamolimo Gospodina da nam misli koje smo čuli ostanu u srcu, kako bismo ih proveli i u djela:

Isuse blaga i ponizna srca, učini srca naša po srcu svome!

Ispravi, Gospodine, naše krive misli o ljubavi i pomози nam da se suobličimo s Tvojom slikom, molimo Te!

Isuse blaga i ponizna srca, učini srca naša po srcu svome!

Tvoja ljubav, Isuse, prema svima je bila strpljiva, bez ikakve koristi i sebičnosti, puna obzirnosti, miline i krotkosti. Po zagovoru Marije, Majke Bezgrešne, pomози i nama da se međusobno ljubimo, bez obzira na svu nepravdu koja je oko nas, molimo Te!

Isuse blaga i ponizna srca, učini srca naša po srcu svome!

Puno je u svijetu nepravde i onih koji ju s ljubavlju strpljivo podnose, po uzoru na Isusa, blagoslovi njihova nastojanja i obdari ih vječnim životom, molimo Te!

Isuse blaga i ponizna srca, učini srca naša po srcu svome!

Sluga Tvoj Josip Stadler bio je primjer čovjeka milosrdna prema siromasi-ma, čovjeka puna Božjega duha i ljubavi, stoga ga proslavi, Oče, čašću Oltara, molimo Te!

Isuse blaga i ponizna srca, učini srca naša po srcu svome!

Bezgrešna Djevice i Marijo naša Majko, Tebi se danas utječemo i posve predajemo, jer želimo uvijek ići pravim putem, koji k Isusu i u nebo vodi, molimo Te!

Isuse blaga i ponizna srca, učini srca naša po srcu svome!

Hvala Ti Oče nebeski, što si dao da Tvoje sunce izlazi zlima i dobrima, da kiša pada pravednicima i nepravednicima, jer smo svi stvorenja Tvoja. Ne-ka nas uvijek u životu prati misao ljubavi, koja sve podnosi i gleda očima vjere, koja sve prihvaća kao dar od Boga. Pouči nas u nevolji ne kloniti duhom, nego ju strpljivo podnositi, a u dobru Tebi Oče zahvaljivati. Amen.

s. M. Manda Pršlja

8. siječnja 2017.

Za žive i mrtve Boga moliti

Uvod

Jedno od djela milosrđa u ovoj Godini milosrđa potiče nas za žive i mrtve Boga moliti. Isus nas na više mjesta u evanđeljima poziva na molitvu, na ustrajnost u molitvi, a naš otac Utemeljitelj Stadler nas - u svojoj poslanici upućenoj svećenicima - želi potaknuti na molitvu koja nadilazi sve životne poteškoće. Postavljamo si pitanje: zašto moliti? Zato što je to rekao sam Isus, štoviše, On nas je poučio i kako treba moliti. Za koga moliti? Djelo mi-losrđa potiče nas za žive i mrtve kako Boga moliti. A kako moliti? Osim što

nas je naučio Isus sam, poučava nas i Stadler: „Trebamo svoju volju podvrgavati Božjoj i u svetoj molitvi pridodati uvijek: neka bi nas oslobodio svih nevolja, ako je to njemu na veću slavu i na veće spasenje naše duše.“

Meditacija

Od Stadlera možemo naučiti i kada će nam molitva biti uslišana - bilo da molimo za žive, bilo da molimo za naše pokojne. Stadler kaže: „Nema čovjeka na koga ne dolaze razne nevolje i progonstva...; nema ga koji ne trpi nešto bilo na tijelu, bilo na duši...; nema ga na koga ne bi navaljivali i nevidljivi neprijatelji, koji nam žele dušu upropastiti. Usred tih muka, nevolja, protivština najpotrebnije i najnaravnije je prignuti koljena pred Onim, koji nam jedini može pomoći. No, ta molitva bit će uslišana samo onda ako Gospodina Boga zamolimo da nas izbavi iz naših nevolja, pogibelji i protivština, ali tako, da se time proslavi njegovo sveto ime te pred svima zasja njegova pravda i njegovo milosrđe.“

Isus kaže na jednom mjestu o molitvi u Evandjelju: „... zna Otac vaš što vam treba i prije nego što ga zamolite,“ upravo tako i Stadler tumači. „Kada se, dakle, vjernicima stavlja na srce da se u svim nevoljama podvrgavaju Božjoj volji, hoće se time reći: 'Bile te nevolje ma kako mučne i teške, valja ih uzeti odano iz ruke Božje, treba pritom hvalit' Presveto ime njegovo, nužno je podnositi ih strpljivo i predano, tako dugo dokle on to hoće; pa ako ga mole i sa djetinjim pouzdanjem, da ih oslobodi od nevolja, a on ih ne oslobodi, da se time zadovolje, jer on kao najbolji naš Otac, koji nas neizmjeno ljubi najbolje zna što je za nas dobro“. Zato u takvim molitvama valja uvijek pridodati: ako nije tvoja sveta volja, Oče nebeski, da me oslobodiš od svih muka i nepritika, neka bude tvoja sveta volja.

Stadler nadalje poučava: „Trebada se ozbiljno molimo Bogu, da pomoć tražimo u nebu i da ne odustanemo od molitve, dok nam se ne usliša. Ali odmah u početku valja da svoje molitve uredimo prema časti i volji Božjoj, tako da nam je više stalo do časti i volje Božje, negoli do oslobođenja od naših nevolja. Treba slavu Božju tražiti bezuvjetno, a oslobođenje od naših protivština samo pod uvjetom, ako je to Bogu na veću slavu.“

Brojni su primjeri svetaca, koji su uvijek molili i bili uslišani, jer su prije svega tražili da se proslavi Božje ime, bilo da ih oslobodi od njihovih nevolja, bilo da ih ne izbavi od nevolja. Molimo, kako kaže Isus, jer mnogo može žarka molitva pravednika. Neka i nama molitva bude prvi, glavni i najvažniji naš posao, posao o kojemu svi ostali poslovi ovise, posao o kojemu ovisi spasenje naše duše. Molitvom stvaramo prostor Božje prisutnosti, u koji dovodimo osobu za koju molimo. Molitva je naše zauzimanje za drugoga, naša briga za njegovo spasenje, naša ljubav prema bližnjemu i djelo milosr-

đa. Ona je djelotvorna, jer nije uvjetovana ničim. Možemo je uputiti u svakom trenutku i na svakom mjestu. Molitva je čudesna povezanost svih članova općinstva svetih: zemnika, nebesnika i duša u čistilištu. Sveti - koji su već spašeni - zagovaraju nas koji smo na putu. Mi molitvom pomažemo onima koji trebaju stići u vječno blaženstvo, a to su duše u čistilištu. Ima li većega djela milosrđa od toga da nekome svojom molitvom otvorimo vrata raja? Posebno je velika potreba, osobita milost moliti za pokojne, koji još nisu ugledali Njegovo milosrdno lice, kojima je u životu manjkalo povjerenja i ljubavi u Božju ljubav. Neka Božje milosrdno srce i oko svrati svoj pogled na njih i po svojoj volji privede ih radostima vječnoga života.

I zahvalimo Bogu za slugu Božjega nadbiskupa Stadlera, koji je sav bio nadahnut Božjim duhom i poučio nas kako izvršiti volju Božju - bilo da služimo, bilo da se molimo, bilo da želimo spas duše sebi, bilo drugima, bilo ovdje na zemlji, bilo u vječnosti. Molimo se Bogu uvijek!

Oče naš...!

Pomolimo se!

Molimo te, dobri i milosrdni naš Oče, prati nas žive svojom milošću i udjeli nam pouzdanje u Tvoju preveliku ljubav u svakom trenutku našega života. Našim dragim pokojnicima udjeli svoju očinsku blizinu i milost, da s Tobom mogu zauvijek uživati veliku milinu Tvoga Očinstva. Po Kristu Gospodinu našem. Amen

s. M. Manda Pršlja

*Kršćanska ljubav ne isključuje nikoga, niti ikada može prestati;
jer bio naš bližnji ma kakav, on je uvijek stvorenje Božje,
prava slika i prilika Božja;
a budući da je on to uvijek,
veže nas i dužnost da ga uvijek ljubimo.*

Sluga Božji Josip Stadler

STADLEROVE STRANICE

Sluga Božji nadbiskup Josip Stadler

Sarajevo

Stadlerovo u srpnju, 2016.

Stadlerov dan u katedrali Srca Isusova obilježen je duhovnim programom u ovogodišnjem nizu razmatranja o djelima milosrđa. Tekst meditacije o djelu milosrđa u životu sluge božjega Josipa Stadlera: DVOUMNA SAVJETOVATI pripremila je sestra Kata Zadro, a molitvu su animirale postulante sestara Služavki Maloga Isusa. Zajednica vjernika je pred euharistijskim Isusom molila za potrebe svojih obitelji, za zdravlje duše i tijela, za vjeru, za razlučivanje duhova, te zahvaljivala za primljene milosti po zagovoru sluge Božjega Stadlera.

Svetu misu u 18 sati predslavio je župnik - velečasni Marko Majstorović - uz koncelebraciju prečasnoga Josipa Kneževića, rektora Vrhbosanskoga bogoslovnoga sjemeništa. Po završetku svete mise svi su okupljeni na grobu sluge Božjega izmolili molitvu za njegovo proglašenje blaženim te primili blagoslov. (s.a.)

Stadlerovo u kolovozu, 2016.

Dan sluge Božjega dr. Josipa Stadlera proslavljen je u katedrali *Srca Isusova*, gdje počivaju njegovi zemni ostatci, 8. kolovoza 2016. god. uz prisustvo sarajevskih vjernika, redovnica i veći broj sestara Služavki Maloga Isusa, koje su - u sklopu duhovnih vježbi koje obavljaju u *Kući Navještenja* na Gromiljaku - hodočastile na grob svoga oca Utemeljitelja.

Prije molitve i meditacije u 17.30 sati sestre su se okupile u kapelici oca Utemeljitelja u nadbiskupskom dvoru gdje su pozdravile svoga Gospodina i na čast njegova Srca otpjevale nekoliko pjesama, te primile blagoslov od nadbiskupa vrhbosanskoga Vinka kardinala Puljića koji ih je pozvao i ohrabrio za svjedočenje, svetost i ljubav prema mjesnoj i općoj Crkvi.

Po dolasku u katedralu *Srca Isusova* molitvu i meditaciju na temu: *Neuka poučiti* koju je priredila s. M. Marina Perić, a zajedno s njom predmolile su s. M. Liberija Filipović i s. M. Anamarija Kesten. Svetu misu u 18.00 sati predslavio je don Lush Gjergji, generalni vikar prizrenske biskupije i voditelj duhovnih vježbi, uz suslavlje vlč. Marka Majstorovića, župnika, i vlč. Josipa Kneževića, rektora Vrhbosanskoga bogoslovnoga sjemeništa u Sarajevu. U prigodnoj propovijedi don Lush je pozvao okupljene na hrabro i ustrajno nasljedovanje Isusa Krista, našeg učitelja i vođu, a u tome nam pomažu primjeri svetaca, kao što je sv. Dominik, čiji spomendan slavimo, zatim, sluga božji nadbiskup Stadler, te blažena Majka Terezija koja će uskoro biti proglašena svetom i s kojom je don Lush bio na poseban način povezan i pratio njezin život i rad tijekom 29 godina.

Prije završnog blagoslova svi su se okupili oko groba sluge Božjega te izmolili molitvu za njegovo proglašenje blaženim, nadajući se skorom uslišanju. Tu je nadu potkrijepila i nova zahvalna ploča za uslišane molitve po njegovu zagovoru, koja je donesena na njegov grob. Neka nas Gospodin čuje i obraduje svojim blagoslovom i milošću uzdignuća njegova vjernog sluge na čast oltara.

s. M. Jelena Jovanović

Stadlerovo u rujnu, 2016.

Blagdan rođenja naše nebeske Majke Marije i ove je godine u katedrali *Srca Isusova* u Sarajevu proslavljen u duhu spomena na slugu Božjeg dr. Josipa Stadlera, prvoga vrhbosanskoga nadbiskupa i velikog Marijina štovatelja. Na svetu misu u 18.00 sati, kojoj je prethodilo razmatranje i molitva o duhovnom djelu milosrđa: *Grešnika ukoriti*, što ga je pripremila s. M. Danica

Bilić, okupile su se sestre *Služavke Maloga Isusa* iz Sarajeva s djecom iz *Stadlerova dječjega Egipta*, sarajevski vjernici, hodočasnici na grob sluga Božjega Stadlera iz župe Imena Marijina iz Gromiljaka, predvođeni sestrama *Služavkama Maloga Isusa*, te hodočasnici iz Viteza, predvođeni vjeroučiteljem Bernardom Herakovićem, koji je animirao liturgijsko pjevanje pod svetom misom.

Misno slavlje predslavio je katedralni župnik - vlč. Marko Majstorović - uz suslavlje fra Dominika Kristijana Gerbića, OP. Na početku svete mise župnik je pozdravio sve okupljene, a posebno hodočasnike, koji su u ovoj Godini milosrđa željeli ući na Sveta vrata sarajevske prvostolnice, te po sakramentima pomirenja i euharistije primiti i iskusiti dar Božjega milosrđa. U prigodnoj propovijedi vlč. Majstorović je potaknuo sve okupljene na hod k svetosti, na koju je svaki kršćanin pozvan. Svetost nije za „nekoga tamo“, nego za svakoga od nas. U tome su nam primjer dali mnogi, među kojima se danas spominjemo naše nebeske Majke Marije i njezina velikog štovatelja sluga Božjega nadbiskupa Stadlera. Slijedeći njihov primjer, i mi idimo us trajno putem evanđelja i svetosti.

Prigodom molitve vjernika, koju je čitala hodočasnica iz Gromiljaka - s. M. Danica Bilić - je pročitala molitve koje su vjernici župe Gromiljak, u simboličnoj kutiji, u obliku srca, donijeli na grob sluga Božjega Stadlera.

Nakon popričesne molitve župnik je pozvao sve okupljene u katedrali da na grobu sluga Božjega Josipa Stadlera zajedno izmole molitvu za njegovo proglašenje blaženim. Molilo se i za nakane svete Crkve, osobne nakane i zagovor sluga Božjega, kojega ćemo, nadamo se, uskoro vidjeti i častiti kao blaženika. (s.j.)

Hodočašće vjernika Slavonskobrodske dekanata na grob sl. Božjega Josipa Stadlera

Dvije stotine i pedeset vjernika Slavonskobrodske dekanata su sa svojim svećenicima i redovnicama - na čelu s dekanom Ivanom Lenićem, inicijatorom i glavnim organizatorom - hodočastili u subotu, 25. lipnja 2016., u Sarajevo na grob svoga velikog sugrađanina, prvoga vrhbosanskoga nadbiskupa, sada sluga Božjega - Josipa Stadlera. U sarajevskoj je prvostolnici *Srca Isusova* misno slavlje predvodio nadbiskup - metropolit vrhbosanski - kardinal Vinko Puljić, a pjesmom uvećao zbor župe Gospe od brze pomoći i članovi brodske Folklorne ansamble. Na misi su sudjelovale i Stadlerove duhovne kćeri - *Služavke Maloga Isusa* s provincijalnom glavaricom - s. Admiratom Lučić.

Pred katedralom ih je dočekaao, blagoslovio i - kroz sveta vrata katedrale - proveo rektor katedrale - mons. Ante Meštrović. Potom ih je kratko upoznao s poviješću Katedrale, koju je izgradio nadbiskup Stadler i, zajedno s cijelom Vrhbosanskom nadbiskupijom, posvetio Presvetomu srcu Isusovu.

Vidljivo radostan tako velikim brojem vjernika iz Stadlerova rodnoga grada, kardinal Puljić je u svojoj homiliji naglasio kako je njihovo hodočašće snažno svjedočenje da - uz svoje molitvene nakane i zadobivanje milosti jubilejskoga oprosta - žele izgrađivati tako potrebnu bratsku solidarnost s katolicima u Bosni, da im pokažu da nisu zaboravljeni.

„Ova Godina Božjega milosrđa nam otkriva da smo voljena bića i da je Bogu stalo do nas. Stadler je prepoznao da ta Božja ljubav izvire iz božanskoga srca te je i povjerenu mu nadbiskupiju i katedralu posvetio Božanskome srcu“, rekao je, uz ostalo, kardinal Puljić. U nastavku je upozorio da je današnji čovjek izgubio osjećaj za druge, jer se sebičnost jako nametnula i zagospodarila kroz oholost, poslije koje dolaze napasti. Stavivši nam za primjer Stadelra, koji je imao ponizno srce, srce za sve koji pate, pojasnio je da smo - napose u ovoj Godini milosrđa - kao kršćani pozvani svoje srce štimati prema božanskomu srcu koje ljubi i raduje se obraćenju svakog čovjeka.

U pozdravnom govoru dekan Ivan Lenić je naglasio kako ih raduju sve poveznice Slavenskoga Broda i Sarajeva te nadbiskupije Vrhbosanske i Đakovačko-osječke, ali da je razlog radosti svih dosadašnjih susreta daleko dublji. „Ondje gdje je svetac most, radost je još veća. Sluga Božji Josip Stadler, čovjek sveta života, upravo je taj most, i zato vjerujem da mi u Brodu osjećamo kako smo iz godine u godinu počeli sve više otkrivati darom Providnost, to Stadlerovo sveto lice, i upoznavati ga, da nam, postaje ne samo draži, nego i putokazom, a time i mostom i poveznicom jednih s drugima. Na tom su tragu i draga ona naša brodska Stadlerova hodočašća i ovo naše u Sarajevo, gdje dotičemo i njegove zemaljske početke i korake prvih godina, a onda i ova mjesta koja je on obilježio, najprije svetošću života pastirskoga služenja, a onda i zemaljskoga prijelaza, gdje počivaju njegovi zemni ostatci, gdje čeka uskrsnuće i gdje osobito molimo za njegovu proslavu“, ustvrdio je dekan i dodao kako ga osobito raduje da ta hodočašća žele i vjernici. „U sluzi Božjemu Josipu Stadleru prepoznajemo ono što papa Franjo govori kakvi trebamo biti, da je Stadler bio lice milosrđa, čovjek milosrdna srca. Pokazao je to čineći tjelesna i duhovna djela milosrđa. Što više zavirujemo u njegovo srce, mi ga žarče volimo“, zaključio je dekan Lenić. Zahvalio je nadbiskupu što to prepoznaje, rado ih prima i zajedno s njima slavi euharistiju, te što su zajedno na tomu - osmomu po redu - hodočašću, koje je upravo bilo na dan kada Republika Hrvatska slavi Dan državnosti, na poseban na-

čin molili za svoju domovinu kao i za proglašenje blaženim sluge Božjega Josipa Stadlera na njegovu grobu.

Zaigrali su Slavonci poslije Mise ispred Sarajevske prvostolnice zajedničko kolo uz pjesmu i tamburicu mladih članova FAB-a - oduševivši kako prolaznike tako i kardinala Puljića.

Služavke Maloga Isusa u svomu su samostanu ugostile uršulinke iz Broda i nekoliko hodočasnika. Da doista svojom karizmom nastavljaju djelo svoga utemeljitelja, dalo se posebno prepoznati pri zajedničkome objedu s štice- nicima doma. Posebno je dirljiv bio oproštaj sestara s njihovim štice- nikom Markom, koji je ove godine, boraveći u „Stadlerovu dječjemu *Egiptu*“, zavr- šio devetogodišnju školu te odlazi na daljnje školovanje. S njime su u domu odrasli i njegov stariji, a sada i mlađi brat. Kod njih smo susreli i njihove velike donatore - obitelj *Bergamaschi* iz Italije.

Na povratku iz Sarajeva pohodili su župu *sv. Josipa* u Zenici, u kojoj djeluju tri uršulinke, gdje su također molili zagovor *sv. Josipa* za R. Hrvatsku. Posebno su im se obradovale i okrijepile ih za daljnje putovanje tri uršulinke koje u toj župi djeluju. Kako je domaći župnik bio odsutan, s. Gabrijela Hrgić ih je upoznala s poviješću te župe, koja broji 1900 vjernika, uglavnom stari- jih; župi koja je prepoznatljiva po velikom broju duhovnih zvanja, davši deset svećenika i deset redovnica; župi u kojoj je smješten i *Caritas* koji skrbi za 130 osoba kao i poviješću uršulinki, koje su u toj župi kroz pedeset godina djelovanja ostavile velikog traga u radu s odraslima, obiteljima, djeci i mladima. (kta/b.l.)

Preuzeto: <http://www.ktabkbih.net>

Nek' Bog proslavi se

Na radost brodskog vjerničkoga svijeta
dvadesetog lipnja dvijetisuće šesnaestog
Gospodnjega ljeta
posveti smo Tebi kamen temeljni
za još jedan Dom Tvoj, Stadleru naš mili,
na rođenoj grudi Slavonije dične
usred zelenila Brodskog Vinogorja
gdje ptičice mile gnijezdašca svijaju
i s pukom radosno Bogu slavu daju.

I Srcu smo Božjem molitve poslali
da to djelo sveto s vjerom započeto
milostima svojim blagoslovno prati.
A Ti molbe naše, dobri slugo Božji,
zagovorom svojim nastoj pojačati.

Dvadeset i peti lipnja, subotnjega blagdan-dana
na tlo Tvoje Bosne mile hod smo upravili
da bi s Vinkom, nadpastirom
dostojnim Ti nasljednikom,
Janje Božje na oltaru žrtvom svetom proslavili,
i na Tvom počivalištu svoje molbe uznosili
ka nebeskim dvorovima,
gdje, uz skute Marijine, boravi Ti duša,
gdje molitve Tvoje, Srce Božje sluša,
gdje čete anđela s Rafaelom svetim
u Kraljevstvu Božjem vijence slave pletu
za sve miljenike, Božje poslenike
što zemljom hodiše,
pa življenjem čednim i djelima vrijednim
Božjem Srcu ugodiše.

I Ti, život svoj si žrtvom bogatio
i kapljama znoja Bosnu natopio
gradeć crkve, kapele, svetišta,
da se hrane, poje, na tisuće duša
neiscrpnim blagom iz Božjh dubina
što obilno teče rijekom milosrđa
na oltare svete s nebeskih visina.

Sa Služavkama Tvojim, pukom, pastirima
u prijateljstvu s ljubljenim Djetetom Isusom
što nam srca naša milostima krasi,
djelo Tvoje nastavljamo srca puna žara
za Te moleći se, nek' Bog proslavi se
i uresi vijencem i čašću oltara.
Tako neka bude!

***

*Nedjeljka Andrić, PMI
Slavonski Brod, lipanj 2016.*

SESTRINSKO ZAJEDNIŠTVO

Livno

Slavlje XV. Provincijskog kapitula sestara Služavki Malog Isusa Splitske provincije

U našem Duhovnom centru „Kuća Djeteta Isusa“ u Livnu, održan je XV. redoviti Provincijski kapitul splitske Provincije Družbe sestara Služavki Malog Isusa, od 01. do 06. srpnja 2016., pod predsjedanjem vrhovne glavarice Družbe s. M. Radoslave Radek.

U radu Kapitulu sudjelovale su 32 sestre kapitularki. *Okvirna tema* Kapitula bila je "Naše služenje blišnjima". Program rada Kapitula se odvijao u četiri dijela: 1) Duhovna priprava; 2) Izvještaji; 3) Izborni dio; 4) Radni dio.

Prvi dan Kapitula, petak 1. srpnja, bio je dan duhovne obnove. U devet sati misno slavlje u čast Duha Svetoga, za uspješan rad Kapitula, s prigodnom homilijom, predvodio je don Damir Stojić, salezijanac. Don Damir je imao

nagovore prije i poslije podne. Govorio je o blaženstvima, koja odražavaju lice Isusa Krista, i o Božjem milosrđu na temelju enciklike Pape Franje o Božjem milosrđu, te o novoj evangelizaciji u današnjem vremenu. Navečer smo imale euharistijsko klanjanje, molile snagu i rasvjetljenje Duha Svetoga za bolji i svetiji život, za snažnije oduševljenje za život s Kristom i rast njegova kraljevstva na zemlji, na putu k vječnosti.

Drugog dana, u subotu, nakon svete Mise, koju je predvodio don Damir, s prigodnom homilijom, započeo je rad Provincijskog kapitula. Nakon pozdrava provincijske glavarice s. Anemarie Radan, predsjednica Kapitula vrhovna glavarica s. Radoslava Radek, uputila je riječ sestrama kapitularkama i proglasila otvorenim XV. redoviti provincijski kapitul splitske Provincije sv. Josipa. Slijedili su Izvještaji o trogodišnjem životu i djelovanju Provincije.

U nedjelju 3. srpnja 2013., nakon misnog slavlja koje je predvodio gvardijan franjevačkog samostana na Gorici u Livnu fra Miroslav Ištuk, s prigodnom homilijom, slijedio je izborni rad Provincijskog kapitula, u kojem je izabrano je novo vodstvo Provincije:

- s. M. Anemarie Radan**, provincijska glavarica,
- s. M. Eduarda Marić**, prva provincijska savjetnica i zamjenica provincijske glavarice,
- s. M. Jelena Marević**, druga provincijska savjetnica,
- s. M. Marija Miljenka Grgić**, treća provincijska savjetnica,
- s. M. Sandra Midenjak**, četvrta provincijska savjetnica.

Za vrijeme ručka čestitke provincijalki s. Anemarie Radan i provincijskim savjetnicama izrekle su časna majka s. M. Radoslava Radek i u ime sestara kapitularki i sestara cijele Provincije s. Dolores Brkić.

Sutradan, nakon misnog slavlja, koju je s prigodnom homilijom u 9 sati slavio o. Đani Kordić, OCD, slijedio je Radni dio Kapitula. Izlaganje na temu "Naše služenje bližnjima", iznijela je s. M. Marina Mužinić. U ovoj Godini Božjeg milosrđa želimo probuditi žar za ponovnim otkrivanjem radosti vjere i nanovo potaknuti oduševljenje u radosnom služenju Bogu i bližnjima u duhu karizme naše Družbe, napomenula je s. Marina. U završnom dijelu predavanja s. Marina je istaknula: "Samo ljubav u nama, jer smo i same ljubljene od Gospodina, je pokretačka snaga za biti, pripadati Malome Isusu i služiti Mu u siromasima bilo koje vrste i na bilo kojem mjestu, u bilo kojoj situaciji. Naše služenje je plodno, ako volimo svoj poziv, ono što jesmo, gdje jesmo i što činimo i trebamo činiti na slavu Božju, ako volimo i biramo ono što se Bogu sviđa. Tada služenje postaje Radosna vijest koju živimo i posređujemo drugima. ...U današnjem vremenu potrebno je više nego ikada svjedočiti na način da *činiti* znači i ono *biti*. A što trebamo *biti*? Jednostavno sluge Božje, a onda i Služavke Maloga Isusa. Kako se to ostvaruje i događa? Tako da dopuštamo da nas Isus Krist oblikuje iznutra i uči služiti boraveći s Njim, uvijek u Njegovoj prisutnosti, a osobito po molitvi. To je garancija da budemo vođene Božjim Duhom, da čuvamo zajedništvo, da živimo vlastitu karizmu u već postojećim oblicima, ali i da budemo otvorene za možda neke nove načine služenja bližnjemu, da prepoznamo naše egzistencijalne periferije, kako unutra tako i vani. U svemu tome pozvane smo na osobit način služiti u duhu ljubavi, poniznosti i siromaštva."

Provincijalka s. Anemarie je iznijela prikaz i rezultate ankete koju su ispunile sestre u Provinciji. Na temelju izvješća i predavanja s. Marine, imajući u vidu sadašnje stanje Provincije i perspektive za budućnost, sestre kapitularki su donijele Zaključke i Odluke, te izmjene i dopune Statuta Provincije, kao novi poticaj za rast u našem poslanju i služenju bližnjima. U srijedu, 6. srpnja, bilo je zahvalno hodočašće sestara kapitularki na grob Oca Utemeljitelja sluge Božjeg nadbiskupa Josipa Stadlera u Sarajevo. Jednim autobusom pošle su iz Livna za Sarajevo. U Travniku su posjetile velebno Stadlerovo zdanje "Travničko sjemenište" današnji "Školski centa Petar Barbarić", gdje su se pomolile na grobu sluge Božjeg Petra Barbarića. Na dolasku u Sarajevo u hodočasničkom duhu sestre kapitularki su ušle kroz sveta vrata milosrđa Stadlerove katedrale. Svečano misno slavlje u katedrali, u 11 sati, predvodio je nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić, uz

koncelebraciju mons. Pave Jurišića, postulatora Stadlerove kauze, katedralnog župnika vlč. Marka Majstorovića i rektora Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa preč. Josipa Kneževića. Na svetoj misi sudjelovale su i sestre sarajevske provincije s provincijalkom s. Admiratom i šticienicima iz "Egipta". U uvodnoj riječi kardinal je čestitao na izborima i izrazio zahvalnost provincijalki s. Anemarie za njezin doprinos u radu postulature. U propovjedi nas je kardinal potaknuo da nam utemeljitelj sluga Božji nadbiskup Stadler bude trajno nadahnuće milosrdnoga života i služenja. Nakon misnog slavlja, predvođene kardinalom mons. Vinkom Puljićem, postulatomrom kauze mons. Pavom Jurišićem, i ostalim svećenicima, molile smo na grobu oca Utemeljitelja molitvu za njegovo proglašenje blaženim i svetim.

Pohodile smo Vrhbosansko bogoslovno sjemenište, gdje su nam dobrodošlicu zaželjeli poglavari i bogoslovi. Tu smo imale svečani ručak, kojeg nam je velikodušno i u duhu zahvalnosti i poštovanja prema sestrama Služavkama Malog Isusa, prema našoj Provinciji, osobito prema sestrama u Esseuu, poklonio mons. dr. Franjo Topić, koji je prošlih dana proslavio 40. godišnjicu misništava. Nakon ručka razgledale smo sjemenišnu crkvu svetih Ćirila i Metodija kroz koju nas je proveo rektor Knežević, a zadivljuje svojom ljepotom i monumentalnošću. Sestre su molile za sve generacije bogoslova koje su svoju ekumensku viziju izgrađivali moleći i gledajući Stadlerovo zdanje čija poruka ne zastarijeva.

Posjetile smo naše sestre u Stadlerovu dječjem domu "Egiptu", a u duhu pozdravile i kuću maticu "Betlehem". U kući "Egipat" radosno su nas primile i sestriinski ugostile sestre na čelu s provincijalkom s. Admiratom Lučić.

Provincijalka s. Admirata i njezina zamjenica s. Anđa Vranješ dočekale su nas na dolasku u Sarajevo i s nama bile na svetoj misi u katedrali, na Stadlerovu grobu i u Bogosloviji. Poklonile su nam cijelo vrijeme za našeg boravka u Sarajevu, na čemu im iskreno hvala. U našem zajedničkom druženju bio je i postultaor mons. Pavo Jurišić. Provincijalka s. Admirata u ime sarajevske Provincije poklonila je preko ruku naše provincijalke s. Anemarie splitskoj Provinciji lijepu sliku Malog Isusa.

Na povratku iz Sarajeva posjetile smo naše sestre u samostanu sv. Josipa u Vitezu u Stadlerovoj Han Kompaniji, gdje je nadbiskup Stadler poslao sestre već 1907. godine. Danas sestre žive u obnovljenoj kući sv. Josipa i vode novoizgrađeni starački dom sv. Josipa. Bio je to radosni susret sa sestrama, osobito s našim starijim i bolesnim sestrama u ovom samostanu. Pomolile smo se u crkvi sv. Josipa u sklopu samostana i u duhu zahvalnosti obnovile smo sjećanja na utemeljitelja i sestre. Svugdje miris Stadlerove duhovne prisutnosti, radost zajedništva i sestrinskog gostoprimstva. Molitvom, mislima i duhom stapale smo svoje stope sa stopama kojima je koračao Utemeljitelj i činio Božja djela ljubavi i milosrdnog služenja u ovoj lijepoj zemlji Bosni.

U večernjim satima sretno smo stigle u naš Duhovni centar Kuću Djeteta Isusa u Livnu. Tako smo u duhu zahvalnosti Bogu završile slavlje XV. provincijskog kapitula, i obnovljenim žarom srca i duha pošle svojim zajednicama, da u svakodnevnici života živimo i svjedočimo Božje milosrđe.

s. M. Maneta Mijoč

Zagreb

Završen Hodogram Družbe sestara Služavki Maloga Isusa

Hodogram Družbe sestara Služavki Maloga Isusa odvijao se u Godini posvećena života i Jubilarnoj godini Družbe pod vodstvom Vrhovne uprave Družbe, Provincijskih uprava i Vijeća za duhovnost u Družbi. Završni susret ovoga Hodograma održan je od 22. do 25. kolovoza 2016. u generalnoj kući Družbe sestara SMI u Zagrebu.

Na susretu je sudjelovalo 30 sestara iz Zagrebačke, Splitske i Sarajevske provincije i sestre iz Vrhovne uprave Družbe predvođene vrhovnom glavaricom Družbe - s. M. Radoslavom Radek.

Završni susret sestara sudionica Hodograma Družbe održan je od 22. do 25. kolovoza 2016. godine u Generalnoj kući Družbe - Naumovac 12 u Zagrebu. Na poziv vrhovne glavarice Družbe s. M. Radoslave Radek i pročelnice Vijeća za duhovnost u Družbi s. M. Ane Marije Kesten na susret i zajedničko promišljanje onoga što smo imale milost istraživati u Godini posvećenog života i Jubilarnoj godini Družbe odazvalo se 20 sestara iz Splitske, Zagrebačke i Sarajevske provincije.

Susret je započeo **23. kolovoza** jutarnjom svetom Misom koju je u kapelici Generalne kuće predvodio fra Zdravko Lazić. U prigodnoj propovijedi fra Zdravko potaknuo nas je, da hodeći stopama Isusa Krista i stopama sluge Božjega nadbiskupa Josipa Stadlera vjerno živimo primljenu karizmu u Crkvi i svjedočimo ju krjeposnim životom po uzoru na nadbiskupa Stadlera, koji je rekao: „Imaj prema Bogu srce djetinje, prema bližnjemu srce materinje, a prema sebi srce sudačko.“

Nakon okrijepe duše i tijela susret je nastavljen u „Stadlerovoj dvorani“ generalne kuće. Okupljene u istom duhu i s istim ciljevima, nastojale smo promišljati o plodovima življenja Jubilarne godine Družbe koja je bila ujedno i godina pripreme za proslavu 125. obljetnice utemeljenja Družbe i Godine posvećena života.

Unatoč poteškoćama i nejasnoćama koje su nas pratile na ovome putu, vjerujemo da je ovaj Hodogram Družbe plod i djelo Duha Svetoga. Po Njegovu daru razumjele smo i prihvatile poruku pape Franje o perspektivi novosti, da: „Sa zahvalnošću gledamo na prošlost, s ljubavlju živimo sadašnjost i s nadom prigrlimo budućnost“, te se uputimo na *Hodogram*, za koji je predviđeno više radionica.

Naša Družba je, između ostalih, izabrala tri vida, tri područja istraživanja, tri radionice, koje su polučile sljedeće rezultate:

Prvu radionicu o svetosti života oca Utemeljitelja vodila je pročelnica vijeća za duhovnost u Zagrebačkoj provinciji - s. M. Mirjam Dedić. Sestra Mirjam je od materijala koje su joj slale sestre sažela izlaganje kako bi svim sudionicama prenijela saznanja, iskustva i doživljaje sestara koje su se uključile u ovu istraživačku radionicu.

Možemo ukratko reći da je sluga Božji nadbiskup Josip Stadler imao veliko pouzdanje u Boga, u milosrdnu ljubav Božju i sav je bio predan volji Božjoj. Ističući sve bogoslovne, stožerne, herojske krjeposti koje su resile nadbiskupa Stadlera, tog velikoga, ali pomalo zaboravljena hrvatskoga biskupa svih stoljeća, zaključili smo da je došlo vrijeme da još više upoznamo njegov duh i služenje i svijetu očitujemo ovoga velikana i crkvenoga pastira.

Drugu radionicu o duhovnosti i apostolskome djelovanju Družbe kroz povijest, vodila je pročelnica vijeća za duhovnost u Splitskoj provinciji - s. M. Sandra Midenjak. Odjek na ovu temu i prikupljene materijale iznijela je s. M. Marija Filipović. Sestra Marija je na poseban način istaknula očitovanje Božjega djela preko sestara koje su u zadnjem domovinskom ratu činile mnoga dobra narodu ne gledajući na različitost vjere i nacije. Posvjedočila nam je kako naše starije sestre vole, žive, žrtvuju se i rade za Družbu, te kako se put njihove svetosti očituje u malim i jednostavnim stvarima. Rast u svetosti je upravo život uz sestre SMI ispunjene Božjom dobrotom i milošću.

Treću radionicu o pokojnim sestrama, s naglaskom na mučeništvo i svetost, vodila je pročelnica Vijeća za duhovnost u Sarajevskoj provinciji - s. M. Genoveva Rajić. Rad ove radionice predstavila je s. Genoveva, a potom je s. M. Kristina Adžamić održala predavanje, u kojemu je istaknula svjedočanstvo

duhovnih i tjelesnih djela milosrđa naših pokojnih sestara, koja su činile po zatvorima, logorima i u progonstvima. Prikazala je mučeništvo naših pokojnih sestara za Boga, kao i njihove herojske krjeposti koje su živjele u vrijeme komunizma. Ovo izlaganje potkrijepljeno je dokumentima koje su sestre pronašle dok su istraživale ove sudbonosne događaje. Svjedočanstva predstavljenih pokojnih sestara mučenica, svjedočanstva su vjere, nade i ljubavi protkana milosrđem, a te svete sestre su naše velike zagovornice u nebu i divan primjer kako živjeti i danas samo za Krista. Sestra M. Sandra Kapetanović, prikazala je sudionicama susreta svijetli i sveti lik naše pokojne s. M. Krescencije Zwüfelhofer, koja je bila na kormilu Družbe 18 godina. Za nju je sam otac Utemeljitelj rekao da je sveta. I nama danas je uzor za nasljedovanje.

Osim predavanja o prikupljenim materijalima, održane su i tri radionice, u kojima smo, prije svega, kroz život i djelo našeg oca Utemeljitelja napravili usporedbu s našim životom i iskustvom Božje blizine, ljubavi prema potrebnima i pouzdanja u Boga.

Imale smo milost više upoznati svijetli lik prvoga Utemeljiteljeva suradnika - kanonika i prvog pomoćnog vrhbosanskoga biskupa dr. Antuna Jegliča, Slovenca, koji je rado prihvatio biti sluga Božji na njivi Gospodnjoj u ono vrijeme i udariti prve temelje duhovnosti našoj Družbi.

U radionicama smo se osvrnule na život i djelovanje naših prvih sestara u Družbi, posebno s. M. Marte Golec i s. M. Franciske Vrglez, također Slovenke, koje su ostavile sve u lijepom Trnovlju kraj Celja, kako bi služile malome Isusu u najpotrebnijima, u nadbiskupskoj ubožnici u Sarajevu.

Istražujući podrijetlo naših pokojnih sestara, saznale smo da su dolazile iz raznih zemalja i krajeva svijeta. Važno je kazati da su Crkvu i našu Družbu obogatile svojim služenjem 32 sestre iz Slovenije. One su dale veliki obol u samim počecima života Družbe a i kasnije kroz njezinu burnu povijest.

Nezaobilazna osoba koja je ostavila duboki trag u Družbi je gđa Giovanna Sorman (Ivanka Sorman), Slovenka, jedna od prvih i velikih dobročiniteljica naše družbe. Ona je, na poziv nadbiskupa Stadlera, velikodušno darovala nadbiskupskoj ubožnici u Sarajevu nekoliko djevojaka koje su kasnije postale prve i prave Služavke siromaha. Prema podacima Matične knjige Družbe možemo kazati da je u Družbu u Sarajevo došlo 9 djevojaka iz Zavoda sv. Josipa u Trstu. Za gđu Giovannu se može reći da je umrla na glasu svetosti, a u našoj družbi njezin lik je ostao u sjeni i pomalo pao u zaborav. Danas o 180. obljetnici njezina rođenja s ljubavlju i zahvalnošću spominjemo se toga važnoga imena upisana u počecima povijesti naše Družbe.

Promišljajući o našim prvim početcima i svetim korijenima Družbe brzo se približila večer i dan je bio na izmaku. Interes, želja i žar da se čuje i upozna što više o Ocu Utemeljitelju, o dragoj nam Družbi, o Družbinim dobročiniteljima ostaje nam novi izazov. Osvježene na izvorima na kojima se sve jasnije vidi i zrcali završen je prvi dan našega susreta.

Drugi dan, **24. kolovoza**, upriličeno je zahvalno hodočašće pod geslom „Stopama Družbinih dobročinitelja i prvih sestara u Družbi“.

Na ovo hodočašće uputila se 31 sestra Služavka Maloga Isusa. Hodočašću su se pridružile sestre novakinje iz Družbe sa svojim učiteljicama s. M. Genovevom Rajić i s. M. Marinom Mužinić.

Ranim jutrom, točnije u 5.00 sati krenule smo ispred Kalvarije na Ksaveru – Zagreb, za Sloveniju, točnije prema Ljubljani, ljubljanskoj katedrali sv. Nikole gdje smo prošle kroz Sveta vrata milosrđa i sudjelovale na svetoj Misi. Nakon sv. Mise zadržale smo se u zajedničkoj i osobnoj molitvi u katedrali časteći našega nebeskoga zaštitnika sv. Rafaela arkandela.

U 9.00 sati primio nas je u svoju nadbiskupsku rezidenciju ljubljanski nadbiskup mons. Stanislav Zore. Časna majka s. Radoslava uputila je Nadbiskupu prigodnu riječ i upoznala nadbiskupa Stanislava o cilju hodočašća sestara Služavki Maloga Isusa. U ime časne majke - s. Radoslave - i svih hodočasnica, sestre novakinje Pia i Nikolina su darovale nadbiskupu prigodni dar (reprodukciju slike Nadbiskup Josip Stadler i nadbiskup Antun Bonaventuru).

ra Jeglič u Sarajevu 1918.g.), potom su sve sestre otpjevale pjesmu „Još i danas dobri Pastir živi“. Nadbiskup Stanislav je zahvalio časnoj majci s. Radoslavi i svim sestrama hodočasticama na ovoj divnoj gesti kojom žele proći stazama svojih dobročinitelja koji su ostavili neizbrisivi trag u Crkvi, Vrhbosanskoj nadbiskupiji i samoj Družbi. Kao uspomenu na ovaj susret nadbiskup je darovao časnoj majci s. Radoslavi prigodni dar „Jegličev dnevnik“, vrijedno djelo koje je ugledalo svjetlo dana 2015.g. Ovaj susret uvijekvečile smo zajedničkom fotografijom u dvoru nadbiskupa Stanislava.

Drugi cilj hodočašća je bio pohoditi grob nadbiskupa dr. Antuna Bonaventura Jegliča, prvoga člana Vrhbosanskoga kaptola, i jednog od velikih ljubljanskih nadbiskupa koji je pokopan u Ljubljani na Gradskom groblju *Žale*. Naš pohod grobu nadbiskupa Jegliča bio je obilježen molitvom, pjesmom i sjećanjima na sve dobro koje je Družba primila po ovome velikanu Crkve.

Vjerujemo da njegova duša počiva u naručju Gospodina, kojemu je vjerno služio za života. Neopisivi su trenutci Božje blizine koju smo doživjele upravo na ovom svetom mjestu. Vjerujemo da se i Utemeljitelj u nebu radovala ovom našem pohodu, ovome susretu, zahvalnoj molitvi za sve darovano nam, pogotovo što je i On sam na taj dan 24. 8. 1889.g. (kakva slučajnost!) u Sarajevu svome vjernome suradniku i prijatelju u znak zahvalnosti darovao prigodnu spomen-sliku s posvetom. Za nas je ovo bio dan po Bož-

joj volji i providnosti, u koju su se utjecali i vjerovali veliki radnici na njivi Gospodnjoj.

S prekrasnog groblja *Žale*, gdje mnogi iščekuju uskrsnuće mrtvih, nastavile smo put prema Brezju, prekrasnomu slovenskom marijanskomu svetištu, gdje se časti Marija, Pomoćnica kršćana.

I ovo svetište u Svetoj godini milosrđa daruje hodočasnici posebne milosti. Prolaz kroz sv. vrata, potpuni oprost. Ušle smo u ovo svetište u procesiji pozdravljajući pjesmom našu nebesku Majku Mariju. Na ulazu u Baziliku dočekao nas je fra Leopold, čuvar svetišta, i poveo nas k Majci Mariji. Pred divnom Majkom Božjom, pomoćnicom kršćana, svako srce osjeti posebnu ljubav, toplinu, pogled, spokoj, ljubav, mir, blagoslov... Sve ovo, i druge nebrojene darove, primile smo od Isusove Majke Marije, koja nas je pratila svojim pogledom u ovome svetištu, u kojemu su mnogi hodočasnici - po njezini zagovoru - primili obilje mi-

losti i uslišanja. Pred Majkom Božjom u Brezju klečao je prije 20 godina sv. otac Ivan Pavao II., i ta milina našeg sv. Pape nas je ispunjavala posebnim milostima. Poželjele smo ostati, ostati dugo uz Majku Mariju, ali dan je bio prekratak za sve što smo željele dotaknuti u Božjoj providnosti toga dana. Mariji Majci u ovome svetištu smo se preporučile i posvetile molitvom „Poštivam te svim srcem, presveta Djevice...“, molitvom koju nam je ostavio u baštinu naš otac Utemeljitelj.

S vjerom u Marijinu prisutnost i zagovor, oprostile smo se od Nje u svetištu Brezje, te, slaveći je molitvom krunice, nastavile smo put koji nas je vodio prema Trstu, gdje smo željele posjetiti *Zavod sv. Josipa* kojega je 1879.g. osnovala gđa Giovanna Sorman, jedna od Družbinih dobročiniteljica i iz kojega je došlo nekoliko djevojaka služiti u nadbiskupsku ubožnicu u Sarajevo. Dolaskom pred ovu ustanovu osjetile smo posebnu radost što stojimo na svetome mjestu, gdje su hodali sveci i svetece koji su utkali živote i u

povijest Družbe Služavki Maloga Isusa. Na vratima koja su sačuvana od svojih prvih dana dočekale su nas sadašnje voditeljice te ustanove. Odmah smo pohodile crkvicu sv. Josipa, moćnoga zaštitnika ovog doma, u kojem su se izmolile mnoge potrebe i za Stadlerovu ubožnicu. Pozdravile smo pjesmom i molitvom sv. Josipa. U tišini srca zahvalile smo mu za sva primljena dobročinstva, a potom su nam voditeljice ove ustanove, koja ima sada drugu zadaću odgoja djece i mladih, pokazale Ustanovu i pozvale na osvježenje za svoj stol, za kojim su dugi niz godina blagovali maleni i skromni Isusovi prijatelji.

Na odlasku iz ove ustanove poželjele smo ostaviti vidljivi trag prvoga posjeta sestara SMI ovoj kući, i to smo zabilježile jednom fotografijom, potom smo se uputile na grob gđe. Giovanne Sorman, koja je pokopana na tršćanskome groblju među redovnicama. Na ulasku u groblje dobile smo upute gdje se nalazi njezin grob. Slijedile smo upute, a kad smo došle na polje br. IX. tražile smo, poput Marije Magdalene, i mi grob naše dobročiniteljice. Zaigralo je jače srce svih nas kad nam je javila sestra Pia: „Evo, našla sam grob! Dođite, našla sam ga!“ Okupile smo se, zastale u tišini pred još jednim velikim povijesnim događajem. Potekla je i suza radosnica, suza zahvalnica, suza ponosa što smo odabranice Božje, što smo na ovom svetome mjestu - kao duhovne kćeri jedne dobre majke - koja je svoj život posvetila Isusovoj

najmanjoj braći, što je ta majka Giovanna sa svojim štíćenicama prije 125 godina pohodila sirotinjsku ubožnicu u Sarajevu. Doživjele smo ju duhom prisutnom s nama, među nama. Kako danas ne biti zahvalne Služavke siromaha, Maloga Isusa? Slijedila je molitva, pjesma i opet tišina i lahor vjetera koji nas je opijao i dozivao nam vječnost, gdje ćemo se jednoga dana svi naći i susresti se s našima dragima koji otiđoše pred nama. Željele smo se zadržati više i duže kod ovoga groba. Željele smo ostaviti još koji trag našega pohoda, Časna majka ostavila je krunicu, s. Genoveva medaljicu Utemeljitelja, ponijesmo sa sobom i vanjski trag, kamenčić, grančicu lavande, ružmarina, cvjetić, da nam govore o još jednoj blizini, blizini dobre majke Giovanne koja, vjerujemo, i danas moli i prati iz neba hod naše Družbe i Zavoda sv. Josipa u Trstu. Sretne smo! Sada znamo put, mjesto Zavoda sv. Josipa i mjesto groba Giovanne Sorman. Iskustvo koje ponijesmo s ovih svetih mjesta i njihova važnost u našoj povijesti obvezuje nas na ponovni povratak.

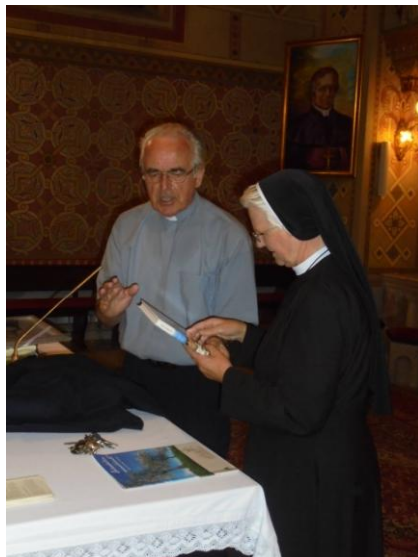
Oснаžene još jednim divnim iskustvom na ovom hodočašću nastavile smo put prema Celju, Trnovlju, točnije u župu Ljubečna, odakle su rodnom naše prve sestre u Družbi - s. M. Marta Golec i s. M. Franciska Vrglez. U ovoj župi najsrdačnije su nas dočekali svećenici don Janko Ivančić i vlč. Lojzek te rođaci

naše pokojne sestre Marte, kao i župnik - vlč. Anton Penger i župljani u župi Vojnik. U crkvama ovih župa časna majka - s. Radoslava - pozdravila je župnike, župljane i zahvalila Bogu što je iz ovoga mjesta Trnovlja pozvao u našu Družbu prve djevojke koje su postale i prve redovnice jedine Družbe koja je niknula u Sarajevu prije 125 godina.

Darovala je ovim župama spomen-sliku s. M. Marte Golec da ih podsjeća na ovaj naš zahvalni posjet. Potom smo molile Božansko Dijete Isusa, Presveto Srce Isusovo da nam daruju snagu duha, da - poput prvih Služavki Maloga Isusa - i mi danas izvršimo svoje poslanje. Na kraju smo u župi Vojnik, kao završnicu za hodočasnički dan i sve primljene milosti, kliknuli zahvalnim srcem Tebe Boga hvalimo..!

Nakon ovoga duhovnoga programa u prekrasnoj crkvi, na kraju dana župnici vlč. Anton sa svojim župljanima i vlč. Janko su nam pripremili iznenađenje - pozivom za obiteljski stol. Doista smo iznenađene njihovim gostoprimstvom. I oni su u svojoj darežljivosti bili velikodušni, kao što su bile velikodušne u služenju s. Marta i s. Franciska. Bog im platio i stotruko vratio.

Nakon predivna druženja u suton smo krenule pod zaštitom Majke Božje - na put prema Zagrebu. Slijedilo je prebiranje dojmova, zahvalnost i tiha sestrinska radost kroz pjesmu pratila nas je na putu prema kući, gdje smo oko ponoći sretno stigle pod brižnim okom i sigurnom rukom našega vozača Ivana.

Posebnost ovog hodočašća bila je molitveno, meditativno-duhovna nota s molitvama i pjesmama Družbinih nebeskih zaštitnika, molitvama i pjesmama koje su niknule u samim počecima naše Družbe, kao i tijekom življenja svih 125 godina.

Ovo hodočašće bilo je uistinu milosno, nezaboravno, od velikog značaja za nas sestre SMI danas. Ostat će u našim srcima nezaboravni dar, na kojemu smo posebno zahvalne Bogu, Vrhovnoj upravi Družbe, na čelu s časnom majkom - s. Radoslavom, sestrama provincijalkama - Admiratom Lučić, Anemarie Radan i Petrom Marjanović, sestrama članicama Vijeća za duhovnost u Družbi, i svima koji su nam sve ovo organizirali i omogućili da se napojimo na izvorima, i nahranimo na dubokim korijenima naše Družbe.

Trećega dana susreta - **25. kolovoza**, osvrnule smo se ukratko na program koji je ispunilo ova dva nezaboravna dana. Iako je ponekad teško opisati doživljaje i gotovo nemoguće, ipak smo zaključile: Program Hodograma Družbe probudio nas je iz naših snova, ukazao na mnoge nezapažene doga-

đaje, a koji su od velike važnosti u povijesti naše Družbe. Želimo nastaviti upoznavati još više našu povijest i sa zahvalnošću je se sjećati s nakanom da nam ona bude poticajem za radosno življenje. Sve smo poželjele da i druge naše sestre dožive ovaj žar i ljepotu.

I, kao što nam je na završetku ovoga susreta časna majka - s. M. Radoslava – sažela, ove dane možemo i mi sa sigurnošću reći da smo obnovile zahvalnost za prošlost, da nam dalje preostaje s ljubavlju živjeti sadašnjost i s nadom prigrliti budućnost. Ostanimo sve zajedno uz i za Isusa i zato Bogu hvala, ocu Utemeljitelju, svetim pokojnim sestrama, svim sestrama, našim preminulim dobročiniteljima.

Možemo, na kraju svega, samo još jednom zaključiti da Duh Božji vodi Crkvu preko svojih namjesnika. Poslušni poruci pape Franje uputile smo se na ovaj *Hodogram* Družbe i uistinu smo primile velike milosti istražujući naše korijene i hodočasteći stopama prvih dobročinitelja i prvih sestara naše Družbe.

s. M. Ana Marija Kesten

➤ *Odjeci sestara sudionica Hodograma Družbe i hodočašća*

„Stopama prvih Družbinih dobročinitelja i prvih sestara u Družbi“ iz Zagreba, kroz Sloveniju do Trsta

U ranu zoru, 24. kolovoza 2016. zaputilo se tridesetak sestara naše Družbe, na čelu s časnom majkom s. M. Radoslavom Radek i tajnicom Generalne uprave s. M. Anom Marijom Kesten na hodočašće stopama nebeskih zaštitnika naše Družbe sestara Služavki Maloga Isusa. Hodočašće je organizirala Generalna uprava u sklopu Hodograma Družbe koji je održan na poticaj

pape Franje povodom obilježavanja Godine posvećenog života, a ujedno u 125.-oj godini postojanja naše Družbe.

Prva postaja hodočašća bila je ljubljanska katedrala sv. Nikole u kojoj je jednim od nadbiskupa bio dr. Antun Jeglič, prvi suradnik našeg Oca Utemeljitelja dr. Josipa Stadlera. Tu smo sudjelovale u Euharistijskom slavlju u 8 sati te primile potpuni oprost prošavši kroz Sveta vrata u Godini milosrđa. Potom smo se zaputile u Nadbiskupski dvor gdje smo se susrele s današnjim nadbiskupom mons. Stanislavom Zore koji nam je uputio lijepe riječi dobrodošlice, s radošću se prisjetio svog prethodnika dr. Jeglića te nam poklonio nedavno izdani dnevnik dr. Antuna Jeglića u kojem je skriveno njegovo veliko duhovno bogatstvo.

Nadbiskupa je pozdravila časna majka s. M. Radoslava Radek te mu uručila sliku dr. Antuna Jeglića s Ocem Utemeljiteljem. Po susretu s mons. Stanislavom Zore, pošle smo na groblje Žale gdje se nalazi grob dr. Jeglića i tu upalile svijeću i pomolile se za njegovu dušu.

Nakon Ljubljane, nastavile smo put prema svetištu Marije Pomoćnice u Brezju. Tu smo se utekle Gospinoj zaštiti izmolivši posvetnu molitvu Oca Utemeljitelja Majci Božjoj te primile potpuni oprost prolazeći kroz Sveta Vrata.

Daljnji put bio je prema Trstu i Zavodu sv. Josipa koji je u vrijeme nastanka Družbe vodila naša velika dobročiniteljica gđa Giovanna Sorman koja je iz Zavoda poslala Ocu Utemeljitelju prve djevojke kojima je povjerio brigu za siromašne u Sarajevu. Zavod postoji i danas, ali je prenamijenjen u vrtić, školu i internat za djevojke. Posjetile smo i grob gđe Giovanne i uputile Gospodinu molitvu za njezino spasenje.

Iz Trsta smo krenule prema Celju gdje smo posjetile dvije župe - župu Ljubečna i župu Vojnik. To su župe iz kojih su potekle naše prve sestre s. M. Marta Golec i s. M. Franciska Vrglec. U župi Ljubečna nas je svojom prisutnošću počastila i rodbina naše prve sestre s. M. Marte. U tom kraju smo doživjele posebnu radost, gostoljubivost i djelotvornu ljubav te smo u velikom oduševljenju svoje hodočašće privele kraju.

Bio je to veliki dan za svaku pojedinu i za cijelu Družbu. Ovo je prvi puta da smo krenule na izvore onih koji su bili naši prethodnici i koji su utkani u temelje naše Družbe sestara Služavki Maloga Isusa. Pune poleta i oduševljenja vratile smo se svojim zajednicama zahvalne Gospodinu na milostima koje smo primile po našim prvim sestrama, po našim dobročiniteljima, po ovom hodočašću, te po onima kojima nas iz dana u dan ispunja.

s. M. Martina Vugrinec

Hod u prošlost za život u sadašnjosti

Hodogram Družbe kojim smo prolazili u Godini posvećena života ostavio je u meni poseban trag, biljeg urezan u pamet, a duboko više u srce. Dani provedeni u Generalnoj kući u zajedništvu sa sestrama iz cijele Družbe i dan hodočašća u Sloveniju bili su posebni dani milosti, radosti i zahvaljivanja Gospodinu. Prvoga dana, u kojemu smo predstavljali prikupljene materijale o Družbi, Utemeljitelju i pokojnim sestrama, uživala sam slušajući sestre dok govore o svojim doživljajima i iskustvima o ove tri teme. Nije isto pročitati nešto i čuti živa iskustva sestara, osobito sestara koje su puno toga doživjele i naučile. Lijepo je bilo uživiti se u priču svake sestre i gramzivo krasti blago riječi koje su izgovarale. Bez toga dana, ja bih ga nazvala danom priprave, ni sutrašnji dan ne bi izgledao onakvim kakav je bio. Tim danom smo se doslovno pripremili za sve ono što smo na hodočašću u Sloveniji vidjeli i doživjeli - Biskupiju u Ljubljani, gdje je u svoje vri-

jeme boravio i Antun Jeglič, Utemeljiteljev veliki prijatelj i duhovnik naših prvih sestara, zatim Trst, odakle je gospođa Giovanna Sormann dovela u Sarajevo djevojke iz svoga zavoda sv. *Josipa* koje su kasnije položile zavjete i postale prve sestre Služavke Maloga Isusa, njezin grob na kojemu smo mogli zahvaliti za njezin život i prijateljstvo s našim Utemeljiteljem... Dok smo bili u Brezju, u Gospinu svetištu, doživjela sam duhovnu obnovu koja mi je pomogla da još jače doživim i zapamtim događaje kojih smo se podsjetili ovih dana. Želim još spomenuti svjedočanstva ljudi koje smo susretali kroz ovaj naš hod. Osobito su me se dojmili svećenici u rodnoj župi naših prvih sestara - s. Marte Golec i s. Franciske Vrglez, u župi Ljubečnoj u blizini Celja. Staroga župnika, koji je gotovo slijep i nepokretan, zamijenio je mlađi svećenik salezijanac zbog nedostatka svjetovnih svećenika. I taj salezijanac je staroga župnika tako brižno pazio, vodio za ruku, posluživao mu jelo kao da su rođena braća, on je njega doslovce nosio na svojim rukama dok mu je pomagao hodati. I to nije bila gluma pred nama, nego čista ljubav koja jednostavno isijava iz njih dvojice. Eto, ima još puno događaja i doživljaja koji se jednostavno ne daju opisati i staviti na papir, ali će ostati u srcu i neće biti zaboravljeni nikada.

Ovim hodogramom i ovim susretom mogle smo omirisati prošlost i hoditi putevima i stopama velikih ljudi naše bogate povijesti, zahvalna sam Gospodinu na tome. Budući da nam je geslo kroz cijelu godinu bio „Sa zahvalnošću gledati prošlost, s ljubavlju živjeti sadašnjost i s nadom prigrliti budućnost“, mislim da smo sada, nakon ovoga, za to i spremne. Neka nam zagovor maloga Isusa i našega Utemeljitelja u tome i pomogne.

s. M. Sandra Kapetanović

Zahvalnost i milosrđe

Zahvaljujem papi Franji za Godinu posvećena života, za brojne poticaje i pouke upućene redovništvu, ... za Hodogram, za Godinu Božjega milosrđa, za Njegovu otvorenost i vjernost Kristu i Njegovu Duhu.

Zahvaljujem mojim poglavarima Vrhovne i Provincijske uprave što su podržali poticaj Crkve da se - po Hodogramu - uputimo na hod zahvalnosti i milosrđa kroz povijest Družbe i njezina Utemeljitelja, te nas motivirali i poticali na tome putu.

Hodogram Družbe prolazila sam najprije studijski, kao i druge moje sestre, zatim rajedničkim promišljanjem na susretu u Generalnoj kući i hodočašćem stazama prvih dobročinitelja Družbe.

Od cijeloga programa koji smo prolazili želim izdvojiti i Bogu zahvaliti za milosti i poticaje koje mi je udijelio po iščitavanju životnih priča mojih pokojnih sestara o ljubavi prema djetetu Isusu i ljudima s ruba društva, ljudima izloženim raznim oblicima nevolje, progonstva, rata, ... Sestre su se trudile pomoći im i uključiti ih u duhovnu Kristovu obitelj. I danas sestre čine ista djela milosrđa i nastavljaju karizmu Družbe koja je zaživjela u Sarajevu prije 125 godina od prvoga vrhbosanskoga nadbiskupa – sluge Božjega Josipa Stadlera.

I danas u Sarajevu ima beskućnika, siromaha, napuštenih, zaboravljenih, bolesnih, nemoćnih, samih, ... Znam jednu baku što je živjela na Višnjiku, u Sarajevu. Nikoga od obitelji i rodbine nije imala. Sama je živjela u stanu.

Hranila se obrocima samostana *Egipat* i odijevala se odjećom koju su sestre pripremale. Kad više nije mogla hodati, smještena je posredovanjem sestara i socijalne službe u starački dom na području Sarajeva. Tamo su preuzeli brigu za nju. Još je živa, a kada osjeti samoću i potrebu za obiteljskom toplinom, nazove sestre i kaže im: *Vi ste moja obitelj. Nemam koga nazvati osim vas. Dođite u nedjelju poslijepodne i donesite mi: burek, sok od nara,...* To su njezine poslastice, koje može reći nama, svojim duhovnim kćerima, sestrama, ... Ovo je priča o jednoj baki, a svaka bi sestra mogla ispričati mnogo ovakvih priča. Mnogo je nahranjenih, odjevenih, utješениh, ohrabrenih, ... posredstvom sestara. Svima njima imamo dar i zadatak pokazati Očevo lice milosrđa.

Iščitavajući i promatrajući kroz hodogram povijesno karizmatско djelovanje sestara, ostala sam zadivljena njihovom hrabrošću u milosrđu prema ljudima, posebno u kriznim i teškim vremenima rata, poplave, ... U njihovim životnim svjedočanstvima vidim očitovanje snage Božjega Duha i Njegovog mudro vodstvo u ljubavi prema Bogu i čovjeku, što i mene pokreće i motivira na putu redovničkog služenja Bogu, Crkvi i čovjeku.

Iz drugoga dijela hodograma želim izdvojiti trenutak milosti i milosrđa podijeljen meni i svima koji ga zatražiše u slovenskom nacionalnom svetištu *Marije pomoćnice* u Brezju. Srce mi je puno dojmova Božje dobrote i milosrđa, što se očitovše, na tomu svetome mjestu, po majci Mariji – pomoćnici - u raznim nevoljama i kušnjama života. Majka Marija i dijete Isus, posredstvom fra Leopolda, dočekaše nas u „svjetlu neba“ – kao da se nebo otvorilo i Duh Sveti progovori zapalivši nam srce ljubavlju i zahvalnošću za milosti koje Bog i nama dariva u ovoj svetoj Godini Božjega milosrđa. U Gospinu svetištu primismo milost pomirenja s Bogom po sakramentu ispovijedi i potpunoga oprosta prolazom kroz sveta vrata milosrđa, a bi i onih koji primiše duhovnu snagu po sakramentu bolesničkoga pomazanja. Bog je bio milosrdan prema nama, kako da mi ne budemo milosrdne jedna prema drugoj i prema ljudima koje susrećemo. Kršćansko milosrđe je naš poziv i životni zadatak.

Na kraju bih još spomenula završni sastanak prije povratka u zajednice u kojima živimo i vršimo svoje službe. Dijeleći zajedničke dojmove o Hodogramu Družbe, doživjela sam snagu zajedničkog oduševljenja, zanosa i žara o kojemu papa Franjo često priča. Nama se dogodila neka vrsta „probuđenosti“ kako smo to nazvale, rekla bih duhovnu probuđenost, imale smo osjećaj

da rukama dotičemo svetost života naše družbe. Ono što se činilo daleko, maglovito, ... postalo je očito, jasno i nadohvat ruke.

Živimo na svetim korijenima Družbe koje Duh Sveti i danas, po nama, budi na život, na svetost, zajedništvo u sestrinskoj ljubavi i poštovanju, milosrđu, ... Imala sam dojam da se nalazim u „Duhovskoj dvorani“ među Isusovim učenicima... Bogu hvala za ovo iskustvo koje želim svakoj sestri *Služavki Maloga Isusa*. Hvala svim mojim sestrama na čelu s poglavarima Družbe i Provincije, koje su - vođene Duhom Svetim - bile produžena ruka Božje milosti koja se spustila do moga srca i sestara sudionica ovoga Hodograma.

s. M. Kristina Adžamić

Ljubav Marije Pomoćnice

„Veliča duša moja Gospodina, ... jer velika mi djela učini Svesilni ...“, radosno je kliknula Majka Marija, radosno je kliknula i moja duša kad je ugledala LIK Marije Pomoćnice na Brezju.

Bazilika Marije Pomoćnice na Brezju je slovensko narodno svetište. Tisuće hodočasnika povezano je s Marijom tajnom, a Ona sve koji k Njoj dolaze, vodi k Bogu. Hodočasnik se uz Nju osjeća prihvaćen i dobrodošao. Zahvaljujući Mariji, posjeta njenom Oltaru postaje lijep susret hodočasnika.

Hodočašćenje je odraz našeg života, a hodočasnička svetišta odraz su nebeskog Jeruzalema – izrekao je ovu istinu Sveti Otac Ivan Pavao II. 17. svibnja 1996.g. kada je hodočastio u Brezje.

Za nas jako bitno i poučno je to da je u ovom svetištu sliku Majke Pomoćnice okrunio ljubljanski biskup dr. Antun Jeglič 1907.g. koji je bio duhovnik sestara SMI i veliki dobročinitelj našeg blagopokojnog oca Utemeljitelja Josipa Stadlera.

Ulaskom nas sestara SMI u Baziliku Marije pomoćnice, obuzela me vjera i emocije. Srcem i dušom su mi prošle sve osobe koje su se preporučile u moje molitve, a posebno sam predala molbu moje predstojnice s. M. Hrizante Barišić koja se u ovom našem Hodogramu posebno preporučila u molitve Majke Marije i u zagovor blagopokojnog oca Utemeljitelja sluga Božjega Josipa Stadlera. U srce Majke sam stavila sve njezine potrebe i potrebe naše zajednice u Vrgorcu. Majčin pogled je posebno dodirnuo moju dušu te mi je srce i prosuzilo. Veliki dojam na moju dušu ostavila je sv. ispovijed. Upravitelj svetišta fra Leopold potaknut Duhom Svetim kazao mi je da za svoju zajednicu molim treće slavno otajstvo sv. krunice.

U svom kratkom nagovoru pred čudotvornom slikom Majke Marije Pomoćnice fra Leopold nam je nadahnut Duhom Božjim kazao da Majka Marija želi da Služavke Maloga Isusa budu sretne, radosne, dobre i svete – da budemo svjetlo u tami. Kao što su zrnca sv. krunice poredana i povezana jedno uz drugo, treba da tako i mi sestre budemo jedna uz drugu, jedna za drugu i sve za jedno – za Isusa.

Potom smo se sve zajedno prikazale Isusu po Mariji kako nas je poučio sam Utemeljitelj. Nakon posvetne molitve koju su u ime svih hodočasnica izmolile naše najmlađe sestre juniorke, izmolile smo sve zajedno poznatu nam molitvu „O Gospodo moja, o Majko moja...“. Svi osjećaji koji su me doticali u tim trenucima zajedništva s Majkom Marijom, ne mogu se staviti na papir, niti opisati...

Prisjetila se moja duša izreke oca Utemeljitelja koji je rekao „Tko Mariji ne vjeruje, ne vjeruje ni u Sina.“ – „Ako želite pravi put naći, koji k Isusu i u nebo vodi, a vi sebe i sve svoje skroz Mariji podajte.“

Hvala od srca svima koji su osmislili ovaj naš Hodogram – sveti put!

Živjeti znači „Voljeti i birati ono što se Bogu sviđa“, rekao je otac Utemeljitelj.

Živio Mali Isus!

s. M. Anka Kristić

„U duhu gorljivi, Gospodinu služite.“ Rim 12,11

Kada je naš Utemeljitelj rekao: „Bog je davao, daje i davat će“, vjerujem da je mislio i na duhovno bogatstvo. Jer Providnost nas je opet iznenadila.

Kako bi rekao naš Sveti Otac, ovih dana „vratile smo se u Galileju“, na sam početak. Početak nastajanja naše Družbe (ne Pere Kvržice), već Služavki Malog Isusa. Zapravo, s druge strane, mislim da smo ovim hodočašćem samo ponovno zavirile u Betlehemsku štalicu i otkrili puno novosti u staroj, dobro znanoj priči. Ljepotu u jednostavnosti, neznatnosti i malenosti.

Započeli smo dan s potpunim oprostom, kojeg smo primili ušavši kroz sveta vrata ljubljanske katedrale sv. Nikole i sudjelujući na redovitoj svetoj Misi. Svoj pastirski blagoslov udijelio nam je i sam nadbiskup mons. Stanislav Zore (OFM), koji nas je oduševio svojom jednostavnošću i radošću koju je prenio i na nas. U njegovim očima vidi se da živi samo za Onoga čija je snaga ljubav za drugoga. Dao nam je svojim primjerom svjedočanstvo autentičnog nasljedovanja Krista. Zatim smo se zaputili prema Brezju u svetište Marije Pomoćnice kršćana.

U procesiji, slaveći Boga pjesmom ušli smo u crkvu na kojoj na ulazu piše „VRATA NEBESKA“. Zaista, kao da smo ušli u samo Nebo. Od miline prisutnosti Onoga koji je obećao „gdje su dvojica ili trojica sabrana u moje Ime, ja sam s njima“ (a nas je bilo 31!) gorjela su srca kao kod učenika koji su putovali u Emaus. Prepoznale smo Ga jedna u drugoj i radovale se s Majkom

Božjom radošću silnom i neizrecivom, te smo joj se pomolili kao nekad nadbiskup Antun Jeglič: „Mi tebe krunimo ovdje na zemlji, a ti nas okruni u vječnom životu za svog Sina.“

Taj naš svečani ulazak u „Hram Božji“ podsjetio me na povorku koja je kružila oko Jerihonskih zidina, doduše uz bojnu viku i treskanje svih mogućih instrumenata. Ali učinak je bio isti. Pale su zidine, a i ja tek sad osjećam da su pale zidine i u mom srcu i otvorile mi nove prostorije za koje nisam ni znala da postoje. Gospodin ih je „osvojio“. Još jedna prepreka je srušena, još jedan korak smo bliže svom Gospodinu. Tu, u svetištu nas je primio raširenih ruku fra Leopold koji (glavom, ali ne i bradom) podsjeća na svog imenjaka sv. Leopolda. On nam je udijelio blagoslov sa relikvijama tj. zagovorom svog subrata, sv. Antuna Padovanskog koje je izvadio niotkud, kao „as iz rukava“.

Ispričao nam je povijest svetišta Marije Pomoćnice koja je svako srce dotakla. Sama činjenica da klečimo na svetom tlu na kojem je klečao i sv. Ivan Pavao II. i nadbiskup Jeglič, ne ostavlja te ravnodušnim. A kamoli mnogobrojna svjedočanstva duhovnih i tjelesnih ozdravljenja te izravnih „intervencija s Neba“ koje je isprosila Majka za svoju djecu. Čuvši to porasla je moja vjera i ljubav prema Majčici te sam još više prionula uz onu Utemeljiteljju: „Ta majka jest prava majka i svake od vas. Da se sva ljubav svih dobrih matera na svijetu stopi u jednu, bila bi istina jako velika, no puno je manja od ljubavi koju majka Marija goji spram svake od vas.“

Ono što je moje srce posebno ganulo je jedna rečenica koju je fra Leopold rekao: „SAMO (da, samo to) da budeš sveta.“ Ništa drugo se i ne traži od nas, zar ne?

Pohodili smo također grobove nadbiskupa Jegliča i signore Giovanne Sorman. Ondje oni počivaju u miru čekajući uskrsnuće tijela. I mole za nas, naravno. Moram istaknuti zajedništvo nas zemljaka i njih nebesnika koje se osjećalo dok smo jednodušno molili za njihove zagovore. Kako li je lijepo i

utješno znati da imaš „prijatelje“ u Nebu koji svojim zagovorom pred Prijestoljem prate tvoje zemaljski hod prema mjestu gdje su oni.

Potom smo posjetili mjesto Celje - Trnovlje, rodno mjesto naših prvih sestara gdje nas je dočekala rodbina s. M. Marte Golec, naše prve sestre. Teško je opisati taj susret. Jer takvu dobrodošlicu župnika i župljana još nisam doživjela. Ti ljudi žive onu Gospodinovu: „ljubite jedni druge kao što sam ja vas ljubio“.

Mnogi misle da je nemoguće živjeti Nebo na zemlji. Ja sam još jednom dobila potvrdu da je itekako moguće. Ovdje i sada. Dovoljno je biti radostan u Gospodinu. Tako je izgledao naš susret sa župom Ljubučna - jer tamo prebiva Ljubav vječna i župom Vojnik.

„Nema više Židov-Grk“, nema više Slovenac - Hrvat. Svi smo zajedno (i jedan za sve) zapjevali „Zdravo Djevo, kraljice Hrvata“ i tako se zaogrnuh Marijinim djevičanskim plaštem ljubavi te se rastali do sljedećeg susreta, obećavši zajedništvo u duhu i molitvi svaki dan, iako će nas mnogi kilometri razdvajati tjelesno.

A onda smo zapjevali još jednu: „Vraćam se Zagrebe tebi, vraćam na obale Save“ i tako puni dojmova i blagoslova duhovnih vratili smo se u svoje domove gdje sada krećemo živjeti obnovljeni duhom po primjeru prvih sestara koje smo bolje upoznali ovim hodočašćem. Vratili smo se na izvore i crpili vodu Duha Svetoga. Sada idemo postati kanali za one koje će nam Gospodin staviti na put. Amen. Aleluja.

s. M. Faustina Zemunik, novakinja

Hodočašće korijenima Služavki Maloga Isusa

Dana 24. kolovoza 2016. u ranim jutarnjim satima krenuo je autobus pun sestara Služavki Malog Isusa sa Ksavera prema Ljubljani – na put prema korijenima Stadlerove Družbe. Moglo se primijetiti da su sve sestre bile radosne, uzbuđene i svjesne velike milosti koja nam je darovana, da prvi put od osnutka Družbe – Sestre Služavke Malog Isusa krenu stopama našeg Utemeljitelja dr. Josipa Stadlera, na mjesta s kojima je on bio iznimno vezan.

Trenutak kada su sestre u povorci ulazile u Slovensko Nacionalno Svetište „Marije Pomoćnice“ pjevajući: Čuj nas Majko, nado naša – trajno se urezao u moje sjećanje. Bio je to jako dirljiv trenutak. Na samom ulazu u Baziliku dočekao nas je fra Leopold, jedan divni Marijin sin, koji je zračio božanskom ljubavlju i svetošću. Fra Leopold nas je potom proveo do Čudotvorne slike „Marije Pomoćnice kršćana“, pred kojom je u mladosti klečao i dr. Antun Bonaventura Jeglič, Utemeljiteljev bliski prijatelj i pomoćni biskup. Upravo na tom mjestu, pred slikom Majke Božje, mladi je Antun u molitvi tražio i molio Gospin zagovor pri odabiru svog životnog poziva. Tada je čuo u svom srcu riječi Nebeske Majčice, koja ga je pitala: Želiš li postati moj Svećenik? Poznato nam je da je se mladi Antun odazvao pozivu Majke Božje i postao njezin Svećenik, a poslije i Nadbiskup ljubljanski. Sigurna sam da je

upravo ta iznimna ljubav prema Blaženoj Djevici Mariji bila jaka poveznica između našeg dragog Utemeljitelja i Antuna B. Jegliča. Dok sam klečala ispred slike Majke Božje, i upravila pogled prema Njoj, preplavila me rijeka ljubavi prema Nebeskoj Majčici. Osjećala sam da je ona tu, prisutna među nama, da nas gleda, da nas jako voli i raduje se s nama. Fra Leopold nam je na jako dirljiv i slikovit način objašnjavao detalje na „Svetim vratima“ Bazilike Marije Pomoćnice – koja su otvorena prilikom Godine Božanskog Milosrđa - i kroz koje smo u sabranosti i molitvi ušle u Baziliku. Nakon osobne molitve i milosnog dara sv. ispovijedi, radosna srca i ispunjena duha uputile smo se prema Trstu i nekadašnjem sirotištu gospođe Giovanne Sorman, Družbine velike dobročiniteljice.

Po dolasku u Trst razgledale smo nekadašnje sirotište koje je danas Institut sv. Josipa, pomolile se i nastavile naše hodočašće na Gradsko groblje u Trstu na kojem je pokopana gđa Sorman.

Pošto nismo znale gdje se točno nalazi njezin grob, krenule smo sve zajedno u potragu. Hodajući grobljem pomislila sam: Gospodine, baš vi voljela kada bi ja pronašla njezin grob. I samo nekoliko trenutaka poslije stajala sam ispred njene grobnice, od radosti uzviknula sam: našla sam je! :) Vjerujem da je Gospodin uslišao moju želju i da me On doveo do groba Gio-

vanne Sorman. Sestre su se našalile govoreći kako ih nimalo ne čudi da je upravo jedna sestra novakinja pronašla grob naše velike dobročiniteljice – ipak je Novicijat jedno povlašteno milosno vrijeme.

Teško mi je pronaći prave riječi koje bi opisale sve doživljene trenutke tog milosnog hodočašća. Preostaje mi samo da neprestano Gospodinu zahvaljujem na daru naše Družbe, na daru života našeg dragog Utemeljitelja i svih naših veliki dobročinitelja.

S. M. Pia Pilić, novakinja

Na izvore Družbe

U znak zahvalnosti prema našim prvim sestrama - Marti Golec i Franciski Vrglec, te velikim Utemeljiteljevim prijateljima - biskupu Antunu Jegliču i gđi Giovanni Sorman, uputile smo se na korijene njihova života, rada i djelovanja u Sloveniju. Osjećala sam neizmjernu radost i veliku Božju milost da smo baš mi izabrane da, nakon 125 godina postojanja Družbe, iskažemo znak zahvalnosti našim prvim sestrama - Marti i Franciski - te velikim prijateljima i dobročiniteljima - biskupu Jegliču i gospođi Giovanni u ime svih sestara. Vjerujem da je i ocu Utemeljitelju bilo jako drago da smo se odlučile na takav čin.

Dok smo putovali prema Sloveniji, razmišljala sam o našim prvim sestrama - Marti i Franciski - te o njihovu misijskome putovanju u Sarajevo. Pokušala sam si, na neki način, približiti kako su se one osjećale u tim trenucima kada ideš u nešto nepoznato, gdje ne znaš, ni što ni tko te čeka. To je uistinu veliko djelo ljubavi i žrtve.

Neizmjerno mi je drago da su nas Utemeljitelj i naše prve sestre na neki način opet približili. Uživala sam u zajedništvu i upoznavanju sa sestrama drugih Provincija.

Zahvalna sam dragome Bogu na velikim milos-

tima primljenih u Ljubljani - gdje smo posjetile grob biskupa Jegliča, Brezje – Gospinu baziliku, Trst - gdje smo mogle vidjeti gdje je radila i djelovala gđa Giovanna, te posjetiti njezin grob i u Trnovlju – Ljubečna, rodnoj župi

naših sestara, gdje su nas velikodušno i s ljubavlju primili svećenici, a i daljnja rodbina pokojne s. Marte.

Neka nas ovo milosno putovanje prati i učvršćuje u zahvalnosti prema dragome Bogu i zajedništvu da i danas možemo biti na ponos Utemeljitelju i svim našim sestrama koje su kroz 125 godina obogaćivale našu Družbu svojom žrtvom, životom i služenjem u ljubavi.

s. M. Nikolina Džavić, novakinja

Odjek duše sa Hodograma Družbe

Duh nas Božji okupio na *Hodogram*, da hodeći sagledamo: sa zahvalnošću prošlost, potaknuo da s ljubavlju živimo sadašnjost, te s nadom prigrlimo budućnost.

U radosti iskrenoga zajedništva, na predavanjima i u radionicama, osjetili smo nešto neopisivo: „Utemeljitelj i pokojne sestre, bili su u duhu s nama!“

Istražujući i čitajući o našim korijenima, zasljetliše nam svetošću sjaja: svetost života oca Utemeljitelja, kao i njegovih suradnika, a posebno dr. Antuna Jegliča, kanonika.

S njima zajedno naše svete sestre mučenicice, prve sestre, posebno rodnom iz Slovenije, ostavile su neizbrisiv trag u Družbi, radosno služeći malenome Isusu u službi.

Nezaobilazan korijen naše Družbe,
svakako je lik Giovane Sorman,
naše prve i velike dobročiniteljice,
jer je u Sarajevo iz Trsta „Opera san Giuseppe“
dovela „svoje“ djevojke,
koje će kasnije postati prve i prave Služavke.

Zahvalnim hodočašćem prošli smo stopama:
prvih družbinih dobročinitelja,
prvih sestara u Družbi,
i od Zagreba kroz Sloveniju do Trsta
doživjele velike milosti,
pjevući i moleći
da nam Gospodin sve grijeha oprost.

Imale smo milost doživjeti:
jedinstvo i zajedništvo
naših sestara iz provincija,
ljubav, srdačnost i
otvorenost u pohodima,
dotaknuti svete korijene
naše povijesti,
i da si svaka od nas
ono važno posvijesti:
Božjim smo darom ovo što jesmo,
Providnošću Božjom i
zaslugom Utemeljitelja.

Budimo stoga i mi danas
zahvalne i svete,
po uzoru na Utemeljitelja i
Isusa, maleno Dijete.

s. M. Manda Pršlja

Duhovne vježbe u samostanu svete Obitelji

U Godini milosrđa, u samostanu svete Obitelji u Dubrovniku, od 12. do 18. lipnja 2016. godine, održane su duhovne vježbe sestrama pod vodstvom don Žarka Vladislava Ošapa. U duhovnim vježbama sudjelovalo je 19 sestara, 13 iz naše zajednice i 6 iz drugih zajednica.

Već pri samom okupljanju sestara koje su pristigle iz svojih zajednica, bilo je vidljivo da će ovi dani biti dani međusobne blizine, zajedništva, molitve i sabranosti.

Oko samostana predivna priroda, razno cvijeće, toplina sunca, dobrotu sestara koje su nam bile na raspolaganju, razmatranja kojima nas je don Vladislav vodio u dubine našeg bića, naše osobne molitve i meditacije u tišini kapele, molitva časoslova, euharistijska slavlja u predvečerje dana, učinili su ove dane bogatom i duhovnom oazom.

U ovim duhovnim vježbama kroz dvije meditacije dnevno voditelj nas je uvodio u razmišljanje, na teme:

- Identitet duhovne osobe
- Zajedništvo u redovničkoj zajednici
- Ljubav prema Euharistiji, prema Blaženoj Djevici Mariji, prema Crkvi.

Često je kroz meditacije citirao tekstove Sluge Božjega Josipa Stadlera, što nas se posebno i ugodno dojmilo. O našem Utemeljitelju nikad dosta riječi. On je naše nadahnuće i njegov život predstavlja nam veću predanost Bogu.

Kroz jednu od meditacija, prikazao nam je lik-profil prave redovnice: Redovnica – žena samodiscipline, žena svetoga zagledana u Krista, žena mudrosti i molitve, koja gaji kvalitetan duhovni život. Žena odlučna za Božju stvar, koja hrabro kroči prema cilju posvećenja. Redovnica – žena poniznosti i strpljenja, koja razlučuje duhove i razmišlja što će dobra učiniti.

Na temu – U školi štalice, križa i Euharistije, razmišljale smo o našim redovničkim zavjetima, čiji je temelj potpuno predanje Bogu.

Voditelj duhovnih vježbi bio je s nama na svim točkama dnevnog reda, što je dodatno obogatilo cijeli program duhovnih vježbi. Imale smo dosta vremena za osobnu molitvu, što je svaka od nas koristila kako je bolje znala i umila za svoje duhovno dobro.

Neka nas Duh Sveti vodi kroz naš daljnji redovnički život, a don Vladislava prati u njegovom daljnjem svećeničkom radu, da mnogima i dalje pomogne u duhovnom rastu i življenju!

s. M. Celestina Jerčić

Poljska

Hodočašće sestara Služavki Maloga Isusa u svetište Milosrdnoga Isusa

U organizaciji župe katedrale Presvetoga Srca Isusova u Sarajevu, župnika vlč. Marka Majstorovića, u suradnji s Udrugom *Sveta Zemlja* – Čitluk, organizirano je hodočašće u Poljsku - u SVETIŠTE MILOSRDNOG ISUSA od 14. do 20. lipnja 2016. godine, za sve župljane grada Sarajeva, ali i drugih mjesta drage nam domovine BiH.

Hodočašću su se pridružili iz Sarajeva župnik s Dobrinje - fra Pero Karajica, gvradijan s Bistrika - profesor fra Ivan Šarčević, pater Krešimir Đaković, isusovac, te sestre redovnice: *Milosrdnice*, *Školske sestre Franjevke*, *Kćeri Božje ljubavi* i naše sestre Sarajevske provincije: s. M. Nevenka Ivančić, s.M. Krunoslava Adžamić, s. M. Genoveva Rajić, s. M. Manda Pršlja s postulanticama: Katarinom Pilić i Nikolinom Džavić. U ugodnom autobusu putovalo je 69 hodočasnika, a vodič puta - Dražen Marijanović - pobrinuo se da obogati ovo hodočašće mnoštvom detaljnih i korisnih informacija, kao i pozitivnim ozračjem tokom cijeloga proputovanja tim divnim krajevima. Sestre redov-

nice izmjenjivale su se predmoleći molitvu časoslova, krunice, litanija, kao i pjesama koje slave Gospodina.

U ranim jutarnjim satima 14. lipnja ispred Zemaljskoga muzeja u Sarajevu hodočasnici su se uputili preko Bosne i ravne Slavonije do Đakova. Poveznica s katedralom u Sarajevu bila je crkva *Presvetog Srca Isusova* kod Družbe *Milosrdnih sestara svetoga Križa* u Đakovu, gdje je slavljena sveta misa. U nadahnutoj propovijedi hodočasnici su imali priliku slušati o proroku Iliji, koji je ostao vjeran Bogu i borio se za Božju stvar, da i oni tako, po uzoru na Njega, stanu uvijek u životu na Božju stranu. Nakon svete mise, koju je predslavio pater Krešimir Đaković, slijedio je kraći obilazak Katedrale posvećene *sv. Petru*, koju zovu i Strossmayerovom katedralom. Oduševljeni ljepotom đakovačke katedrale, hodočasnici su nastavili put do Budimpešte. Po dolasku u taj grad slijedilo je panoramsko razgledavanje grada u pratnji voditeljice koja je detaljno rastumačila bogatu povijest toga grada, kao i zgrade: Parlamenta, Erszebet bulevara, Citadele na brdu Gellert u Pešti, kraljevsku palaču, *Varhegy dvor* na Budimu, crkvu *sv. Matijaša*, kao i ostalih značajnih ustanova, građevina i povijesnih crtica. Iz Budimpešte su se hodočasnici uputili kroz Mađarsku i Slovačku prema Krakowu, koje je bilo središte hodočašća, to jest Svetište *Milosrdnoga Isusa*. Diveći se novoj bazilici Božjega milosrđa, koju je sveti Ivan Pavao II. 2002. godine blagoslovio i cijeli svijet posvetio Božjemu milosrđu, hodočasnici su došli do kapelice svete Faustine, u kojoj je svetu misu predslavio fra Ivan Šarčević i u prigodnoj propovijedi potaknuo hodočasnike na temeljnu Isusovu poruku: **DA-RIVANJE MIRA, OPRAŠTANJE i MILOSRĐE**. Nakon svete mise hodočasnici su imali priliku u Svetištu *Milosrdnoga Isusa*, pomoliti se na grobu *sv. Faus-*

tine Kowalske i pred slikom Milosrdnoga Isusa iz 1943. godine, koji se nalaze u sklopu svetišta. Tu je i samostan sestara *Naše Gospe od milosrđa*, u kojem je jedno vrijeme živjela i 1938. umrla sv. Faustina. Tišina prostora okolo i unutar svetišta, rijeka ljudi koji hodočaste i mole, okruženje koje potiče na sabranost i duhovnu okrpju, doista svjedoče o svetosti ovoga mjesta.

U svetištu su hodočasnici molili Križni put, ispovijedali se prije svete mise, te obavljali ostale pobožnosti. U nadahnutoj propovijedi vlč. Marka Majstorovića hodočasnici je rastumačen Božji plan što ga je imao sa svetom Faustinom, koja je puno trpjela, kako bi do svih moglo doprijeti Božje milosrđe. Velečasni je sve hodočasnike podsjetio kako su u svetištu zato da njihovo pouzdanje u Boga poraste, vjera osnaži, te da ih ovo hodočašće otvori za ljubav, dobrotu. Isus na ovom hodočašću želi izliječiti sve od mržnje, laži, zloće, sebičnosti, opterećenosti i ranjivosti, a to je sve Božji dar. U poslijepodnevnim satima hodočasnici su razgledali Krakow, koji je upisan u svjetsku baštinu i pod zaštitom je UNESCO. Razgledanje u pratnji lokalne voditeljice hodočasnici su započeli posjetom kraljevskome gradu Wawelu, te krunidbenoj katedrali poljskih kraljeva, zatim crkvi sv. Petra i Pavla, katedrali sv. Marije, tvrđavi *Barbakan*, i brojnim drugim divnim zdanjima, koja su vrijedna spomena i pohoda.

Dan, 17. lipnja, gotovo je nemoguće opisati riječima, doživljaje, osjećaje, iskustva i duhovne blagodati. U ranim jutarnjim satima hodočasnici, koji su željeli, posjetili su rudnike soli Wielitzka, u kojima su rudari uklesali brojne

kapelice, ali i druge vrijedne znamenitosti napravljene od drva i kamene soli. Nasuprot toj ljepoti, koju su napravile vrijedne ruke marljivih rudara 125 metara ispod zemlje, dokle su hodočasnici toga dana sišli, da bi se odatle uputili razgledati Aushwitz-Birkenau, dio zloglasnoga nacističkoga logora, strašnog zla što su ih počinili ljudski umovi i ruke. To je sabirni logor nacističke Njemačke, u kojemu je (u tri logora) život izgubilo preko milijun ljudi. Razgledajući i slušajući o tome što se dogodilo, hodočasnici su imali priliku obići neke od zgrada, kao i ćeliju sv. Maksimilijana Kolbea koji je umro na tom strašnome mjestu, te se pomoliti za sve stradalnike toga mjesta, ali i današnjih progona naroda i vjernika, osobito kršćana. Teško je bilo slušati i gledati kakve sve strahote čovjek, koji je bez Boga, može učiniti, jer se to i danas može ponoviti! Iz logora su se hodočasnici uputili prema Czestochowi, duhovnome središtu Poljaka i nacionalnomu Marijanskom svetištu. Ni zakašnjenje, ni gužva na putu nisu omeli hodočasnike da se u Czestochowi poklone Kraljici Poljaka, Majci Božjoj Czestochowskoj. To je najpoznatije i najposjećenije svetište u Poljskoj. Ime Czestochowa dolazi od osobnoga imena *Częstoch*, a grad je osnovan u 11. stoljeću. 1382. je Vladislav Opolski osnovao pavlinski samostan na Jasnoj gori. Dvije godine kasnije je donesena slika crne Gospe Czestochowske i samostan je postao značajno hodočasničko svetište. Svetu misu u pokrajnjoj kapelici *Svete Krunice* predslavio je fra Pero Karajica, potaknuvši sve hodočasnike da budu veseli darovatelji, a da im Blažena Djevica Marija bude životni suputnik i putokaz. U Czestochowi sve hodočasnike ugostio je brat montfortanac - pater Mihovil Filipović, koji živi u redovničkoj zajednici braće *sv. Gabrijela*, i koji nam je ukratko predstavio svoju družbu i njihovo pastoralno djelovanje u Poljskoj - Czestochowi. Nakon Czestochowe hodočasnici su posjetili Wadowice. Korčajući stopama sv. Ivana Pavla II., pomolili su se u katedrali u kojoj je kršten, u kojoj se nalazi i kapelica sveudiljnoga klanjanja, te kapelica posvećena sv. Ivanu Pavlu II., a svi hodočasnici su imali dovoljno vremena za molitvu i razgledanje rodne kuće, koja je sada muzej Pape Ivana Pavla II. Iako nije bilo u planu, posjećen je karmelski samostan *sv. Josipa* u Wadovicama, gdje je slavljena euharistija pod okriljem sv. Josipa i divnoga kipa malog Isusa. Ovdje su hodočasnici imali priliku čuti o tome kako treba voljeti svoju domovinu, opraštati neprijateljima (po uzoru na Ivana Pavla II.) te moliti za pastire koji predvode Crkvu Božju. U duhu sv. Ivana Pavla II. putovanje se nastavilo do Beča, gdje su hodočasnici razgledali grad - Hofburg, kraljevsku palaču, kapucinsku crkvu, u kojoj se nalaze grobnice Habsburgovaca, katedralu *sv. Stjepana*... u pratnji lokalne voditeljice.

Hodočašće je okončano i okrunjeno euharistijskim slavljem sa župljanima na večernjoj svetoj misi u hrvatskomu marijanskom svetištu - Mariji Bistrici, sa nadahnutim poticajima iz propovijedi o ljubavi koja se troši, razda-

je u službi bližnjima. Po povratku se kod hodočasnika osjetila radost u srcima, pjesma na usnama, molitva duše, zahvaćenost Božjom blizinom i ljubavlju, što je znak da nas je sve osnažilo neizmjereno Božje milosrđe. Pri povratku s hodočašća u Slavnskome Brodu su ostale s. Genoveva i s. Manda s postulanticama, kako bi sutradan bile prisutne na radosnome i velikom događaju za našu Družbu, blagoslovu kamena temeljca i novoga gradilišta - spomen kuće služi Božjemu Josipu Stadleru, našem Utemeljitelju. Hvala od srca organizatorima i svima koji su omogućili da smo mogli biti dionicima ovoga milosnoga hodočašća, kao i blagoslova u Slavnskome Brodu.

s. M. Manda Pršlja

Zagreb

Duhovne vježbe u Samostanu Antunovac

U samostanu *Antunovac* u Novoj vesi, od 27. lipnja do 2. srpnja 2016. god. održane su duhovne vježbe za sestre, pod vodstvom p. Marijana Zubaka, misionara Krvi Kristove.

Na početku duhovnih vježbi p. Marijan nas je pozvao na iskreno promišljanje o našem osobnom odnosu s Bogom. Podsjetio nas je da je briga za duhovni život najvažnija stvar u životu te naglasio važnost redovite ispovijedi

bez koje je teško duhovno rasti. Pater nas je pozvao na odlučno odupiranje grijehu koji nam oduzima slobodu. Istaknuo je da molitva mora biti naša svakodnevna hrana jer o kvaliteti molitve ovisi i kvaliteta našeg apostolata.

U sljedećim razmatranjima promišljali smo teme opraštanja i razlikovanja duhova. Pater je naglasio da je oproštenje izraz ljubavi prema bližnjemu i put do slobode srca, te da snaga za praštanje nije u nama, nego u Bogu. Nadalje, poučio nas je da napredak u duhovnom životu ovisi o razlikovanju duhova. Nije dovoljno imati samo dobar cilj i dobru volju, nego je potrebno prepoznati i odbaciti ono što nije dobro. Važno je slijediti Duha Svetoga, čiji je osnovni poticaj - ljubav.

Posljednja tema duhovnih vježbi bila je Euharistija. Pater nas je podsjetio da naša srca trebaju biti slobodna i otvorena za svaki dio sv. mise jer Isus ne želi da budemo licemjeri, nego da sudjelujemo s ljubavlju, predano, sabrano i dostojanstveno.

Duhovne vježbe završile smo svečanim Te Deumom i radosnim zajedništvom, zahvalne Bogu za milosne dane.

s. M. Tihana Strancarić

Krakov - Poljska

Svjetski Dan mladih, - Krakov 2016. godine

U ponedjeljak 25. srpnja 2016. kasno navečer nas dvije kandidatice s našom odgojiteljicom s. Marcelom Žolo krenule smo na hodočašće u Krakov, u Poljsku na svjetski dan mladih. Nekih 15 sati vožnje prošlo je brzo uz molitvu, upoznavanje i radosno iščekivanje svega onoga što će se iskusiti. Putovale smo s neokatekumenskim zajednicama i tako smo imale priliku bolje upoznati njihovo poslanje i osnutak.

Prva dva dana smo proveli u Slovačkoj gdje su nas srdačno primili i smjestili u studentske domove. Tu smo posjetili grad Košice, drugi najveći grad Slovačke. Posjetili smo Crkvu Sv. Marka Križevčanina, Hrvata koji je tu umro mučeničkom smrću. Sačuvana je njegova relikvija koju smo također mogli dotaknuti i vidjeti.

Sljedeći posjet bio je svetište Sv. Ivana Pavla II. gdje je smješten samostan sestara „Naše Gospe od milosrđa“ u kojem je Sv. Faustina Kowalska provela zadnje dane svoga života sve do 1938. godine. U samostanskoj kapeli se nalazi njen grob i slika Milosrdnog Isusa. Tu smo nas tri ostale ispred Milosrdnog Isusa moleći se i zahvaljujući na Božjoj milosti što smo mogle ostat

duže nego ostali jer je jedan dio klupa u kapeli ograđen samo za časne sestre i svećenike da mogu ostati duže u molitvi, a drugi su mogli samo kratko proći. Nakon toga smo zajedno otišle do sobe u kojoj je boravila sv. Faustina. Sve stvari, predmeti i njezin pokornički habit su ostali sačuvani. Mogla se osjetiti njezina jednostavnost i požrtvornost za Isusa. Nakon toga u jednoj od kapelica smo vidjele krvavu reverendu od pape sv. Ivana Pavla II., koja je sačuvana nakon atentata na njega. Ostatak dana je proveden u molitvi, katehezama koje su se održavale navečer i Euharistijom. Sljedećeg dana smo se svi zajedno s velikom radošću uputili na mjesto bdijenja gdje je održana i sv. Misa sa Svetim Ocem. Oduševila nas je velika okupljenost mladih koji su se zajedno družili, molili, pjevali svatko na svom jeziku i svi su iščekivali dolazak sv. Oca pape Franje. Prvu noć smo proveli u bdijenju, a dan poslije je bila Sveta Misa. U svojoj propovijedi, **Papa je pozvao na milosrđe, ističući kako samo u milosrđu možemo voditi ispunjen život, samo ako slušamo i uvažavamo i one koje ne razumijemo, ako pomažemo onima kojima je potrebno, ako čujemo i odgovaramo na Isusov poziv, možemo iskusiti ispunjenje i Božje milosrđe.** Ispunjeni mirom i Božjim blagoslovom krenuli smo prema autobusima za odlazak. U autobusu smo svi pojedinačno pričali svoja osobna iskustva i nešto što nam je ostalo posebno u srcu, otvarajući i neki odlomak iz evanđelja da čujemo Božju riječ upućenu nama. Sve ovo je za nas bilo jedno predivno iskustvo i sigurno će pronaći mjesta u našim srcima da ostane zauvijek i pomogne nam osvijestiti da nas Milosrdni Isus voli i ljubi onakve kakve jesmo, da samo u Njemu možemo pronaći smisao svog poslanja.

Petra i Tajana, kandidatice

Proslava sv. Ane zaštitnice Družbe

U generalnoj kući sestara Služavki Maloga Isusa svečano proslavljena sv. Ana zaštitnica Družbe i 126. godišnjica dana „začetka“ Družbe.

Svetkovinu sv. Ane zaštitnice naše Družbe proslavile smo na sam njezin spomendan 26. srpnja 2016. Za ovu dragu nam svetkovinu pripravljale smo se devetnicom u kojoj smo zahvaljivale Bogu za sve milosti primljene posredstvom drage sv. Ane i molile njezin daljnji zagovor i zaštitu za našu Družbu i sve njezine članice.

Svečanu sv. Misu u kapelici generalne kuće predslavio je Vojni biskup u miru mons. Juraj Jezerinac. U prigodnoj homiliji sestrama Služavkama Maloga Isusa, mons. Jezerinac je istaknuo sv. Anu kao uzor i divan primjer prihvaćanja volje Božje i služenja Bogu, što upravo ocrtava i njezino ime - milost i milosrđe. Naglasio je da svetoj Ani pripada upravo ovo ime jer je rodila Blaženu Djevicu Mariju, koju je anđeo Gabrijel nazvao „milosti puna“. Biskup je zaključio homiliju kazavši da sluga Božji nadbiskup Josip Stadler nije pogriješio što je Družbi povjerio štovanje sv. Ane, jer ona kao miljenica

Božja je posebni Božji kanal kroz koji nam dragi Bog daje svoju milost. I, upravo na današnji dan, prije 126 godina, započeo je posebni duhovni hod oca Utemeljitelja i Družbe pod zaštitom sv. Ane.

Ovoj euharistijskoj gozbi i zajedništvu sestara iz generalne kuće pridružile su se s. Imakulata Lukač savjetnica iz Vrhovne uprave, s. Kristina Adžamić, savjetnica i tajnica iz Sarajevske provincije, s. Marina Perčić iz Vojnog ordinarijata i s. Julijana Jerković iz Metkovića koja je se nalazi na liječničkim kontrolama. Posebnu radost i osvježenje kod animiranja sv. Mise doprinijele su naše sestre juniorke s. Martina Vugrinec iz Zagrebačke provincije i s. Stana Matić iz Sarajevske provincije koje se nalaze u generalnoj kući na mjesečnoj duhovnoj pripravi za doživotne zavjete.

Nakon slavlja Kristove gozbe za oltarom kojeg je krasila i sv. Ana okićena divinim cvjetnim Božjim darovima, okupili smo se kod obiteljskog stola gdje smo u sestrinskoj i bratskoj ljubavi lomili kruh naš svagdašnji i dijelili riječi koje su bogatile naše zajedništvo kod slavlja ove drage i prve svetkovine Družbe.

Slavlje sv. Ane zaštitnice Družbe se nastavilo tijekom cijeloga dana. Vrhovnoj glavarici Družbe s. M. Radoslavi Radek, čestitale su blagdan Družbe i podijelile sestrinsko zajedništvo kod podnevnog obiteljskog stola s. M. Petra Marjanović, provincijska glavarica Zagrebačke provincije i njezina zamjenica s. M. Mirjam Dedić, predstojnica iz Samostana Betlehem na Kraljevcu s. M. Ksaverija Sršan i s. Silvija Vurušić. Na poseban način ovo Družbino slavlje uzveličala je svojom nazočnošću dr. sc. Agneza Szabo. U ovoj prigodi časna majka s. Radoslava zahvalila je na poseban način dr. Szabo za njezinu blizinu i uvijek velikodušni doprinos kod upoznavanja časnog nam sluge Božjega i utemeljitelja Družbe dr. Josipa Staldera.

Zahvaljujemo svim našim sestrama i prijateljima koji si svojom nazočnošću, telefonskim pozivima i čestitkama podijelili s nama radost slavlja svetkovine sv. Ane i 126. Godišnjicu „začetka“ života Družbe sestara Služavki Maloga Isusa.

Molimo miljenicu Božju sv. Anu, da nas posebno u Svetoj godini milosrđa uči prihvaćati volju Božju i izvršiti poslanje u Crkvi koje je milosrdni Otac u svojem planu odredio svakoj sestri SMI i cijeloj našoj Družbi.

s. M. Ana Marija Kesten

Duhovna priprava sestara juniorki za polaganje doživotnih zavjeta

Duhovna priprava za doživotne zavjete sestara juniorki naše Družbe održana je od 3. do 31. srpnja 2016. u generalnoj kući sestara Služavki Maloga Isusa u Zagrebu. O svom duhovnom hodu i napretku kroz mjesec dana sestre su napisale sljedeće:

Došao je čas... ispunilo se vrijeme... pet godina je prošlo... i sada je tren da se sve sabere, promisli, učvrsti, pripremi i ojača za konačni „DA“.

Zbog toga smo nas dvije sestre juniorke, s. M. Stana Matić i s. M. Martina

Vugrinec, u nedjelju 3. srpnja 2016. godine, stigle u našu Generalnu kuću na duhovnu pripremu za doživotne zavjete koja će trajati sve do 30. srpnja 2016. godine.

Provodeći svakodnevno trenutke u klanjanju pred Presvetim Oltarskim Sakramentom, zajedničkoj i osobnoj molitvi, razmatranju, predavanjima naših sestara učiteljica, radu, nastojimo iskristalizirati težnju naših srdaca kako bi o svetkovini Uznesenja Blažene Djevice Marije Bogu potpuno posvetile svoje živote i zauvijek postale Njegove zaručnice.

Prvog tjedna naše priprave, vodila nas je s. Marija Banić kroz predavanja o značaju našeg

posvećenja Bogu i zavjetu čistoće. Potom nam je s. M. Kata Zadro govorila o karizmi naše Družbe SMI, njezinoj potrebi u sadašnje vrijeme, te važnosti proročkog nasljedovanja i svjedočenja danas na što nas poziva i papa Franjo u svojim obraćanjima osobama posvećenog života. S. M. Marcela Žolo uvela nas je u tajnu zajedničke i osobne molitve, važnost Euharistije i sakramenta Pomirenja. Posljednje dane s nama provodi s. Marija Kiš govoreći nam o zavjetima, napose zavjetu siromaštva i poslušnosti.

Zahvalne smo prije svega Bogu, zatim časnoj majci s. M. Radoslavi Radek, sestrama iz Vrhovne uprave Družbe, našim sestrama provincijalkama s. M. Admirati Lučić i s. M. Petri Marjanović, sestrama Mariji Banić, Kati, Marcelli i Mariji Kiš koje su nas pratile kroz ove dane. Zahvaljujemo s. Alojzini Mijatović koja je svojim neumornim radom u kuhinji kriječila naše tijelo, kao i svima koji su nam omogućili i darovali ovo vrijeme da pripremimo svoje duše za čin naših života - da se predamo potpuno Bogu, do kraja života, obdržavajući zavjete siromaštva, čistoće i poslušnosti po propisima naših Konstitucija, te budemo sestre Služavke Maloga Isusa zauvijek!

s. M. Martina Vugrinec i s. M. Stana Matić

Sinj

Hodočašće Čudotvornoj Gospi Sinjskoj

U Godini milosrđa i 300. obljetnici krunjenja Čudotvorne Gospe Sinjske (1716. - 2016.) održano je hodočašće svećenika redovnika i redovnica rodom iz Cetinske krajine Gospi Sinjskoj. Ovo hodočašće postalo je i jedna tradicija a ovu godinu ima posebno značenje. Sudjelovale su sestre naše Provincije u velikom broju koje su posebno vezane za ovo svetište još od svog djetinjstva.

Božja providnost ide uvijek korak ispred nas. Zagovorom naše nebeske Majke Marije primili smo duhovno osvježenje a Isus će nas voditi da živimo životom milosrđa.

Sinjski gvardijan fra Petar Klapež i ovu godinu bio je izuzetan domaćin pri organizaciji na svim razinama.

Pokorničko bogoslužje održao je dr. don Ante Mateljan a misno slavlje predslavio novi šibenski biskup mons. Tomislav Rogić. Sudjelovalo je preko 200 svećenika i sestara, a naše sestre su bile uključene u zbor i misna čitanja. (s.D.)

Gromiljak

Duhovne vježbe u *Kući Navještenja*

Sestre Služavke Maloga Isusa Sarajevske provincije su od 7. do 13. kolovoza 2016. god. boravile u *Kući Navještenja* na Gromiljaku, nedaleko od Sarajeva, gdje su - pod vodstvom don Lusha Gjergija, albanskog svećenika i generalnog vikara prizrenske biskupije - obavile duhovne vježbe i pripreme za slavlje redovničkih zavjeta.

Bio je to šestodnevni hod i uspinjanje na *Goru Tabor* svoga srca i života, vođen Božjom riječju, poticajima i nadahnućima koje je voditelj snažno i ustrajno prenosio okupljenim sestrama, te primjerima iz života svetaca, posebno blažene Majke Terezije s kojom je don Lush imao milost surađivati i pratiti njezin rad tijekom 29 godina. Nekoliko stvari je bilo važno zapamtiti i upisati u srce: *Bog uvijek traži i izvodi nemoguće; Bez Isusa nismo i ne možemo ništa; Sve za Isusa i sve Isusu; Ljubav je ključ svega*, a uz sve to trebalo je preispitati stajališta, odluke, motive i otkriti da se jedino u Bogu i za Boga isplati živjeti. Nemamo mi drugoga posla ovdje na zemlji osim toga da postanemo sveti, po poslanju koje nam je povjereno.

U subotu, 13. kolovoza, sestrama se pridružio mons. Pavo Jurišić, kanonik i postulator kauze za proglašenje slugе Božjega dr. Josipa Stadlera blaženim, te zajedno s njima razmišljao o krjepostima i životu slugе Božjega i našem nasljedovanju. Sestre su u manjim grupama imale mogućnost izreći svoje osobno iskustvo i važnost oca Utemeljitelja u njihovu životu. Po završetku liturgijske molitve časoslova, otpjevavši *Tebe Boga hvalimo*, sestre su zak-

ljučile milosno vrijeme duhovnih vježbi, zahvalivši Bogu za svako iskustvo Njegova Lica, od čega će živjeti i služiti po povratku s *Gore Tabor*.

16.00 sati u samostanskoj dvorani s. M. Admirata Lučić, provincijska glavatica, je, uz prisustvo sestara i mons. Pave Jurišića, pripustila u novicijat dvije postulante: Nikolinu Džavić i Katarinu Pilić, koja je uzela redovničko ime sestra M. Pia, i predala ih učiteljici novakinja s. M. Genovevi Rajić, koja će ih kroz dvije godine poučavati i voditi na putu redovničke formacije u kući novicijata u Zagrebu na Kraljevcu. Slavlje je zaključeno u samostanskoj kapelici euharistijskim slavljem.

s. M. Jelena Jovanović

Zagreb

Duhovne vježbe za sestre u Samostanu Betlehem na Kraljevcu

Osvrt na duhovne vježbe kroz priču o 'Dva vuka'

Nekoć davno stari je indijanac svojem je unuku ispričao priču koja glasi otprilike ovako: U svakom se čovjeku vodi unutarnja borba, poput borbe između dva vuka. Jedan vuk predstavlja zlo u čovjeku: bijes, zavist, ljubomoru, pohlepu, aroganciju, samosažaljenje, krivnju, grijeh, srdžbu, laž... Drugi vuk predstavlja dobro u čovjeku: radost, mir, ljubav, nadu, vedrinu,

poniznost, ljubaznost, darežljivost, istinu, vjeru, suosjećanje...

Unuk se malo zamislio, a onda upitao djeda: „A koji će vuk pobijediti?“ Mudri Indijanac je odgovorio: „Onaj kojega više hraniš.“

Ova priča jedna je od poticajnih misli koje smo mogli čuti i o njima razmišljati tijekom duhovnih vježbi koje su održane od 8. do 14. kolovoza u samostanu „Betlehem“ na našem prekrasnom i dragom Kraljevcu.

Kroz duhovne vježbe nas je vodio p. Marijan Zubak iz Družbe Misionara Krvi Kristove. Svake duhovne vježbe imaju svrhu da što bolje i više nahranimo u sebi „dobrog vuka“ kako bi u našim međusobnim odnosima bilo što više radosti, mira, sestrinske ljubavi i pažnje, suosjećanja, služenja. Raspjevana Euharistijska slavlja i molitva časoslova, klanjanja pred Presvetim Oltarskim Sakramentom, duhovni nagovori, osobni razgovori s voditeljem, tekstovi za razmatranja, osobna molitva, poučne priče - bili su kroz šest dana naša hrana za „dobrog vuka“ u nama.

Sestre iz zajednice na Kraljevcu marno su se brinule da nam ništa ne nedostaje. Hvala im, uz molitvu za Božji blagoslov. Gospodin se pobrinuo i za ugodno vrijeme. Neka je hvaljen i slavljen!

Sa zahvalnošću i radošću očekujemo svetkovinu Uznesenja BDM i naša zajednička redovnička slavlja. A nakon svega, duhovno i tjelesno osvježene, vraćamo se našim svakodnevnim radostima, brigama, poslovima, služenju.

s. M. Valerija Sakač

Livno

Duhovne vježbe u Kući Djeteta Isusa

U našem Samostanu Djeteta Isusa Žabljak – Livno danas su završile duhovne vježbe koje su započele 7. kolovoza. Voditelj duhovnih vježbi bio je pater Mariijan Krištofić, dehonijanac. Njih su obavile 28 naših sestara i jedna sestra dominikanka.

Sve sestre koje slave svoje jubileje 14. 8. bile su prisutne, osim s. Gracije i s. Romane. One zbog zdravstvenih problema nisu bile u mogućnosti biti zajedno s ostalim slavljenicama.

Sadržaj duhovnih vježbi bio je prebogat temama, koje su se odnosile na naše redovništvo, zavjete, zajedništvo, molitvu. Sve to ima temelj u Božjoj ljubavi, odabiru, Kristovoj žrtvi i našem odazivu. Snagu za život u zavjetima crpimo iz činjenice da smo Božja ljubljena djeca, koju On nosi na svome dlanu, gdje je upisao naša imena. Kroz život ne može se ići bez križa, a Kristov križ nam je izvor snage.

Iza svake meditacije, pater se potrudio da nam svakoj dadne napisane glavne misli na papiru, kojeg kod osobne meditacije možemo i kasnije apsolvirati.

Osim meditacija svakog dana bila je jednosatna adoracija pred izloženim Presvetim, nakon čega je slijedio svečani blagoslov. Osobne ispovijedi bile su još jedna hrana sestrama u ovim danima, a osobnom molitvom zalijevane su spoznaje koje smo otkrivali i u srce pohranjivali. Voditelje nas je opoznao s mogućnošću dobivanja potpunog oprosta kojeg smo svakog dana uz ispunjene uvjete dobivali u ovoj godini Milosrđa Božjega i pokloniti našoj nebeskoj Majci, da ga ona namijeni jednoj duši u čistilištu. Upute koje smo slušali od životne su važnosti. Uvijek kad se pojavi napast, najlakše ćemo se obraniti ako zahvalimo Bogu za nju. Također poput sv. Klare možemo u mislima na Presveto zamoliti Isusa da otkloni svaku tamu, da zaustavi zlo, popravi nesuglasice i međusobne odnose. Inzistirao je na donošenju odluka, kao i da sve primljene milosti povjerimo našoj Majci na čuvanje, kako ih zbog ljudske kvarljivosti ne bismo izgubile. Budući smo ranjene istočnim grijehom, spas smo dobile po Kristovoj Žrtvi na križu i uskrsnuću.

Svjesne smo da nismo zauvijek na zemlji, te da trebamo usvojiti određene norme života kako bismo ispunile Božju volju. Trebamo biti u AKCIJI.

s. M. Laudes Bosančić

Slavlje redovničkih zavjeta u svetištu Gospe Voćinske

U nedjelju ujutro, 14. kolovoza 2016., sestre su se zaputile u Voćin, u svetiš- te Gospe voćinske u Požeškoj biskupiji, gdje je u poslijepodnevnom satima, pod svetom misom upriličeno slavlje redovničkih zavjeta: doživotne zavjete položila je domaća kći s. M. Stana Matić, koja je uzela novo redovničko ime

– s. M. Judita, privremene zavjete obnovile su s. M. Jelena Jovanović, s. M. Sandra Kape- tanović i s. M. Ana Prkić.

Za 50 godina redovničkoga života Djetetu Isusu zahvali- le su s. M. Liberija Filipo- vić, s. M. Bernardina Šarić i s. M. Vilibalda Kvesić. Misno slavlje i obred re- dovničkoga zavjetovanja predslavio je mons. Pavo Jurišić uz suslavlje mjes- noga župnika

don Mladena Štivina i don Sime Ljuljića, svećenika Barske nadbi- skupije, a zav- jete sestara primila je provincijska glavarica s. M. Admirata Lu- čić.

don Mladena Štivina i don Sime Ljuljića, svećenika Barske nadbi- skupije, a zav- jete sestara primila je provincijska glavarica s. M. Admirata Lu- čić.

Radosno slavlje nastavljeno je u kod obiteljskoga stola, gdje su se sestrama pridružile obitelji i prijatelji. Po završetku zajedničkoga objeda sestre su se pridružile župniku i župljanima Gospina svetišta u molitvenome bdijenju i

cijelonoćnome klanjanju u znak zahvale Djetetu Isusu za primljene milosti i radosti, te kao zadovoljštine za naše grijehе i grijehе cijeloga svijeta.

Neka Dijete Isus i njegova sveta Majka Marija, po zagovoru našeg oca Utemeljitelja, blažene Majke Terezije i svih svetaca, vode naše korake prema svetosti i učine naša srca po Srcu svome.

s. M. Jelena Jovanović

Zagreb

Slavlje redovničkih zavjeta u Samostanu Betlehem na Kraljevcu

I ove nas je godine u zajedništvu i sestrinskoj radosti okupio dan Uznesenja Blažene Djevice Marije na nebo. Nakon šestodnevniх duhovniх vježbi koje je vodio p. Marijan Zubak, Misionar Krvi Kristove i u kojima nam je pomogao uroniti u dubinu srca i duše i tu susresti Boga, ojačane, okupile smo se oko Kristova oltara da Mu se predamo po zavjetima i da mu zahvalimo na ustrajnosti u redovničkom životu.

Ove godine za ustrajnost u služenju i obećanje predanja do smrti izrekle su svome Zaručniku: za 60 godina života u zavjetima s. M. Mehtilda Bartošek, za 50 godina s. M. Mirjam Dedić, za 25 godina života u redovničkim zavje-

tima s. M. Petra Marjanović, s. M. Jelena Burić, s. M. Valerija Sakač, s. M. Snježana Nudić i s. M. Gordana Miškić. Svoje zavjete na godinu dana obnovile su s. M. Marta Vunak, s. M. Kristina Maslač, s. M. Margaret Ružman i s. M. Monika Maslač. Nakon pet godina ustrajnosti u redovničkom životu u privremenim zavjetima, doživotno obećanje predanja i života po zavjetima Gospodinu je obećala s. M. Martina Vugrinec.

Na svečanom Euharistijskom slavlju koje je predslavio p. Marijan Zubak u prisutnosti svećenika, župnika župa naših svečarica i svećenika prijatelja sestara, pridružili su nam se naši roditelji, kumovi, najuža obitelj i prijatelji. Zavjete je primala časna majka s. M. Radoslava Radek. U svojoj propovijedi, p. Marijan nas je potaknuo na služenje u ljubavi poput Blažene Djevice Marije koja je nosila Malenog Isusa Elizabeti. Stavio nam je na srce da uvijek u svakom čovjeku prepoznamo lik tog malenog Djeteta, te da Ga isto tako trajno nosimo u svom srcu i donosimo Ga svima kojima smo poslane.

Zahvaljujemo Gospodinu na svim našim sestrama svečaricama po kojima se nastavlja djelo služenja koje je započeo naš Otac Utemeljitelj. Želimo im ustrajnost u životu, snagu u poteškoćama, hrabrost u prihvaćanju svakodnevnih križeva, radost u služenju, a iznad svega ljubav koja će svima donositi Boga. (SMI)

Livno

Slavlje redovničkih zavjeta u Kući Djeteta Isusa

U našem Samostanu Kući Djeteta Isusa u Žabljaku - Livno 7. kolovoza o.g. počele su duhovne vježbe, dani sabranosti i molitve, u kojima su uglavnom sudjelovale sestre koje slave redovnike zavjete. Voditelj duhovnih vježbi

bio je pater Marijan Krištofić, dehonijanac.

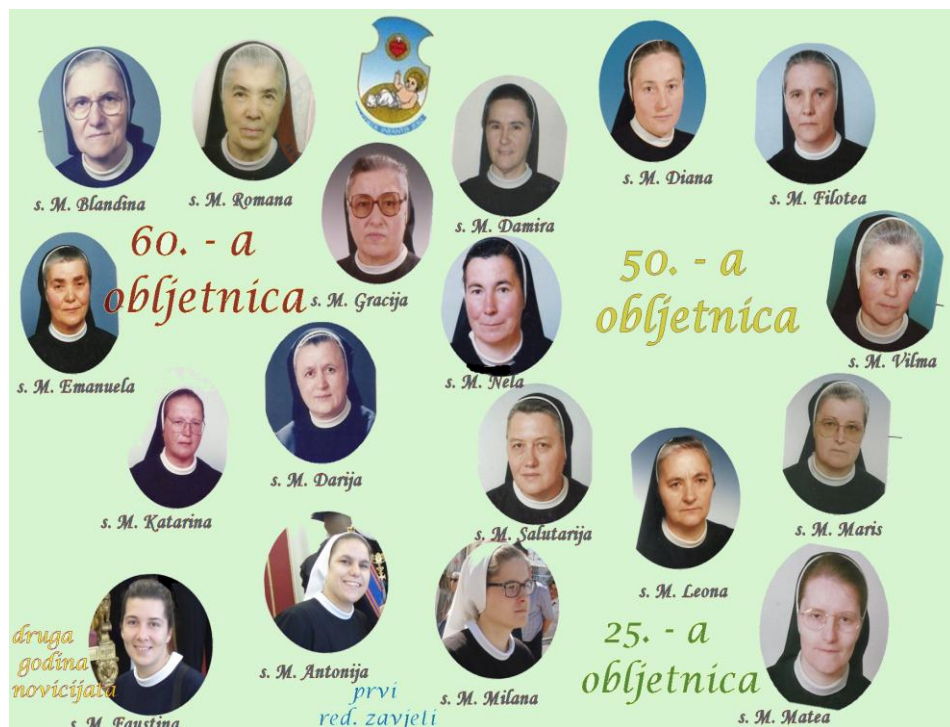
Slavlje zavjeta proslavljeno je 14. listopada 2016. Svečano euharistijsko slavlje predvodio je vojni biskup mons. Tomo Vukšić, u koncelecijaciji s više svećenika. Na slavlju je bila prisutna časna maj-

ka s. Radoslava Radek uz provincijsku glavaricu s. Anemarie Radan, te više sestara iz naših zajednica koje su došle na ovu zajednički svečanost.

Sestra novakinja s. Faustina Zemunik nakon prve godine novicijata ušla je u drugu godinu novicijata i primila redovničko odijelo sestara Služavki Malog Isusa. Dvije sestre novakinje nakon II. godine novicijata: s. Antonia Čobanov i s. Milana Žegarac položile prve redovničke zavjete, s. Matea Periš zahvalila je Gospodinu za 25.-godina u redovničkim zavjetima, osam sestara slavile su svoj 50..ti redovnički jubilej, a šest sestara obilježile su 60 godišnju vjernost Gospodinu.

Zahvaljivale su Gospodinu one same i ostali s njima za sve primljene milosti i dar služenja Bogu i bližnjemu. **Od srca im čestitamo!** To su:

Sestre svećarice Splitske provincije

„Evo službenice Gospodnje - neka mi bude po riječi Tvojoj“

Radosna što sam ove godine na Veliku Gospu, skupa sa svim mojim dragim kolegicama, slavila zlatni jubilej – 50. obljetnicu redovničkoga života. Za moje radosno i ustrajno služenje u dragoj mi Družbi sestara *Služavki Maloga Isusa* zahvalna sam u prvome redu Bogu, Bezgrješnoj Djevici Mariji koja me je na momu redovničkome putu uvijek oduševljavala svojim: „Evo službenice Gospodnje – neka mi bude po riječi Tvojoj.“ ONA mi je u dvojbama i kušnjama pomagala da se predam volji Božjoj. Hvala ti, ljubljena moja majko za svu tvoju majčinsku brigu i pomoć.

Sluga Božji, naš dragi otac utemeljitelj Josip Stadler me je - kao sveta duhovna ličnost - svojim brojnim svetim primjerima uvijek poticao na svesrdnije služenje Kristovoj najmanjoj braći. Od srca sam mu zahvalna za sve.

Iskreno i od srca zahvaljujem mojoj redovničkoj zajednici, mojim redovničkim poglavaricama, mojim redovničkim odgojiteljima i mojim duhovnim voditeljima, kao i mojim roditeljima, braći i sestrama, mojoj brojnoj rodbini i dragim dobročiniteljima za njihovu duhovnu i materijalnu podršku na momu redovničkome putu.

Danas, gledajući unazad na prijeđeni put, mogu reći da je ovih pedeset godina moga redovničkoga života bilo kao neko avanturističko putovanje – putovanje izazova i blagoslova. Bio je to, u prvome redu, hod rasta u vjeri koja mi je pomogla da svaki dan svoj duhovni poziv prihvatim kao izvanredni DAR koji Bog daje privilegiranima. Zahvalna sam Bogu i mojoj redovničkoj obitelji koja mi je dala priliku da služim u više različitih mjesta i da obavljam različite službe, što mi je uvijek iznova davalo priliku da približim ili donesem Krista drugima. Moje služenje MALENOME ISUSU – MALENOM ČOVJEKU

bilo je uvijek ispunjeno nekom tajanstvenom radošću koja me je pratila u svim okolnostima u kojima sam se nalazila, pa i onda kada sam osjećala da

me Bog napustio, a okolnosti naizgled bile izvan moje kontrole. Upravo je to razlogom sve moje ZAHVALNOSTI BOGU što me nije nikada ostavio. Naprotiv, Njegova milost je bila preobilna. Za sva dragocjena iskustava koja su mi pomogla da produbim moje razumijevanje dubina Božje ljubavi na svakom koraku moga životnoga puta u dragoj mi Družbi sestara SMI najiskrenije od sveg srca kličem: DEO GRATIAS za sve što je bilo, a za sve što će još biti moj iskreni DA sa velikom željom u srcu da uvijek budem svjedokom Evanđelja ljubavi i milosrđa sve do onog trenutka dok se mome Ocu nebeskome ne sviđa da me pozove u DOM koji mi je pripravio. Do tada želim samo jedno: bezuvjetno biti u službi Božje volje.

s. M. Liberija Filipović

Gromiljak

Svetost je u „modi“

Ove godine od 7. do 13. kolovoza 2016. sudjelovala sam na svojim prvim duhovnim vježbama koje je vodio jedan svetoliki svećenik don Lush Gjergji – koji je imao milost pratiti duže vrijeme lik i djelo blažene Majke Terezije iz Kalkute. Jako su mi se sviđala njegova predavanja i svjedočanstva iz života skore svete Rimokatoličke crkve. Svaki dan nas je poticao da se zapitamo: ZA KOGA JA ZAISTA ŽIVIM? Ako nije SVE za ISUSA, onda nije ništa ni za tebe ni za druge! Ako nije SVE ZA ISUSA i SVE SA ISUSOM – onda nismo Bogu posvećene osobe – onda nismo Njegove – onda smo samo socijalne radnice! Naše poslove može svatko raditi – ali mi smo pozvani na više – mi smo pozvani na svetost. I to nije samo neka floskula! Nećemo spasiti svoje duše dobro obavljanim poslovima – nego po istinskom predanju Isusu Kristu. Živimo uvijek u Božjoj prisutnosti – sa sviješću da je On uvijek uz nas, da nas gleda, štiti i brine se za nas. Don Lush nam je u jednom trenutku poručio: Svoju nemoć predajte Božjoj svemoći! Doista, bez Boga ne možemo ništa učiniti, ali S NJIM možemo sve. Bog traži i izvodi NEMOGUĆE u nama i po nama – ako mu se zaista svim srcem predamo i Njegovu volju tražimo. Sveta Majka Crkva nam je kroz povijest darovala tolike divne sve-

ce, ljude koji su izgarali za Krista i za svoje bližnje. Svi se divimo kada čitamo živote tih Božjih miljenika - poput blažene Majke Terezije, sv. don Bosca, sv. Padre Pia, ili našega dragoga utemeljitelja Josipa Stadlera. Njihovi životi su uvijek privlačni, raduju nam srce i dušu dok ih čitamo i divimo se – ali često zaboravljamo da smo i mi pozvani na svetost! Ona nije rezervirana za neke posebne osobe nego za svu Božju dječicu.

Zahvalna Bogu na divnim trenutcima i danima duhovnih vježbi, osobito don Lushu, koji nas je neumorno poticao da budemo potpuno Božje, da budemo svjetlo svijeta, spoznala sam kako svetost nije nešto iz prošlosti i povijesti Crkve – nego da i danas žive sveci među nama i da je svetost i danas u „modi“.

s. M. Pia Pilić, novakinja

Živjeti s Kristom i u Kristu

Čovjek treba tražiti Boga da bi bio u svjetlu. Mi trebamo pronaći svjetlo i ostati u svjetlu - u Bogu. Kada naiđemo na neku poteškoću, ne dajemo toliko važnosti što se događa s našim unutarnjim osjećajima, stavom. Dopuštamo da svjetlo polako sagorijeva, gasi se i tada sotona koristi situaciju, čini sve da se osjećamo loše, da nam način života u samostanu postaje nemoguć, počinjemo sumnjati u sebe, u vjeru u Onoga koga želimo slijediti. Tada padamo u očaj i ne vidimo životnu situaciju u kojoj se nalazimo. Vrlo je važno na koji način tada utječe zajednica, jer zajedništvo je velika stvar.

Na koji način u zajednici doživljavamo jedna drugu, koliko poznajemo jedna drugu, koliko smo važne jedna drugoj? Pitanja na koja često i ne pomislimo a koja su nam jako važna. Ponekad smo toliko okupirane poslom da uopće ne vidimo jedna drugu, da ne razumijemo jedna drugu i tako gubimo ljepotu zajedništva. Posao nas katkad toliko zaoкупira da zaboravimo na svoje poslanje. Koliko puta je naš Isus sam u kape-li? Mi nismo radnice nego redovnice, trebamo od posla učiniti poslanje, jer posao koji mi radimo može radit svatko ali ne i poslanje koje trebamo živjeti. Na ova razmišljanja poticao nas je tijekom šestodnevni duhovnih vježbi

voditelj don Lusha Gjergjija.

Kao što i Utemeljitelj u svom pismu piše s. Laurenciji „Nastoj jedino Gospodina Isusa ljubiti i Njegovo Presveto srce štovati i u Njegovu srcu srcem stanovati pa ćeš si osigurati spasenje duše svoje“. Svjesne milosti Božjeg poziva da Ga na ovako drugačiji a opet najljepši način živimo trebamo svakodnevno zahvaljivati i ustrajati u molitvi, življenju i svjedočenju Kristove ljubavi i djela koje Bog preko nas izvodi.

Hrabro hodimo s Isusom ostvarujući se kao svjedoci Kristove ljubavi i u ostvarenju svoga poslanja u ljubavi, radosti i zajedništvu.

s. M. Nikolina Džavić, novakinja

„Kakvo je tvoje srce danas...?“

„Kakvo je tvoje srce danas...?“ pitanje je koje se često čulo na duhovnim vježbama u samostanu „Betlehem“ na Kraljevcu koje je vodio p. Marijan Zubak, Misionar Krvi Kristove. O tom pitanju svaka je sestra imala priliku promišljati kroz šutnju i mir, kroz razmatranja, kroz molitvu i euharistiju, ali i kroz pogled na svoju susestru koja je, iako u tišini, bila prisutna. U prepoznavanju Božjeg otiska u stvorenome veliku je ulogu imala divna kraljevačka priroda, ona je bila blagoslovom za svakoga tko je bio otvoren za oslušivanje. Mnogo je poticaja koje nam je voditelj duhovnih vježbi uputio kroz različite vrlo bitne teme, kao što su opraštanje i euharistija. Zsigurno je svakom neki od tih poticaja posebno odjeknuo i traži svoje mjesto u svakodnevicu, u staroj zajednici u koju se vraćamo novim srcem. Kruna ovih duhovnih vježbi bilo je slavlje Velike Gospe, dan u kojem smo potvrdili sve ono što smo oslušivali tijekom prethodnih šest dana – potvrdili smo da je radost i punina u Isusu Kristu, kojega gledamo kroz lik malenog Isusa, kojemu smo obećale svoju vjernost!

s. M. Monika Maslač

Odjek radosti u srcu

„U Jahvinoj ćeš ruci biti kruna divna i kraljevski vijenac na dlanu Boga svog. Neće te više zvati Ostavljenom ni zemlju tvoju Opustošenom, nego će te zvati Moja milina, a zemlju tvoju Udata, jer ti si milje Jahvino i zemlja će tvoja imat supruga. Kao što se mladić ženi djevicom, tvoj će se graditelj

tobom oženiti, i kao što se ženik raduje nevjesti, tvoj će se Bog tebi radovati.“ Iz 62, 3-5.

Nakon doživljenih i proživljenih duhovnih vježbi, obogaćene milostima koje smo ovih dana primale, spremno smo učinile korak naprijed prema svom Zaručniku. Moje drage sestre u Kristu, s. M. Milana i s. M. Antonia obećale su vjerno slijediti Onoga koji ih je prvi ljubio u radosnoj poslušnosti, anđeoskoj čistoći i evanđeoskom siromaštvu.

Ima li išta ljepše od toga (ovdje na zemlji, naravno) doli potpuno predati sve što imaš i posjeduješ, naravno i nadnaravno, čitavo svoje biće Milosrdnom Kristu, svom vječnom Zaručniku? Imati mir u srcu, mir koji svijet ne poznaje, jer znaš da Njegov pogled bdije nad tobom u svako doba dana i noći, te jer znaš da si stvoren za Nebo gdje ćeš uživati Njegovo lice u zajedništvu s anđelima i svetima koji su također danas bili s nama na sv. Misi dok su se sestre zavjetovale? Nema. To su potvrdile sestre koje su zahvaljivale za radost Božje prisutnosti koja ih je pratila 25, 50 pa čak i 60 godina otkako su se mistično zaručile s Kristom.

A moja duša je rado-sno kliknula sa sv. Katarinom Sijenskom: „Crna za poniznost, bijela za čistoću. To su od sada moje jedine boje“, te sam pohitala odjenu-ti svoje novo blagoslovljeno

Svečanost je obilježena suzama radosnicama i ljubavlju

Božjom koja se razlijevala u našim srcima po Duhu Svetom koji nam je dan.

Vraćajući se nakon divnog slavlja u svoju svakodnevnicu, kao da sam čula Utemeljitelja: „Ti si sada Kristonoša, kćeri.“ Zaista jesam! Samim redovničkim odijelom navješćujem Onoga koji je uzeo lik sluge, postao nama sličan, ponizan i poslušan do smrti Ocu. Takvog Krista želim slijediti i nositi drugima. Jer veličina je u malenosti i neznatnosti, a „Njemu služiti znači kraljevati.“ Amen. Aleluja.

s. M. Faustina Zemunik, novakinja

Održan sastanak pročelnica povjerenstava i sestara u pastoralnom radu u školi i u župama

Na poziv provincijske glavarice – s. M. Admirate Lučić - u subotu 27. kolovoza 2016., u Samostanu *Egipat* sestre pročelnice svih povjerenstava i sestre koje djeluju u pastoralnome radu u školi i na župama održale su redoviti godišnji radni sastanak s Provincijskom upravom sestara Služavki Maloga Isusa Provincije *Bezgrješnoga začeca BDM*. Na sastanku je 11 sestara zajednički analiziralo rad povjerenstava i dogovaralo o poduzimanju potrebnih aktivnosti u narednoj školskoj 2016./2017. godini.

Sastanak je započeo molitvenim zajedništvom u kapelici samostana *Egipat* u 9,15 sati. Sestre su zajedno molile molitvu Trećega časa i kronicu Djetetu Isusu, zatim se preselile u prostor posvećen Utemeljitelju Družbe kako bi, u prisutnosti njegove duhovne blizine i zagovora, promišljale o apostolsko-karizmatiskome služenju naših zajednica u Crkvi kroz narednu školsku godinu.

Nakon molitve provincijska glavarica s. Admirata uputila je svoju riječ sestrama. U obraćanju sestrama pozvala ih da daju doprinos životu Crkve i odgovore konkretnim potrebama današnjega čovjeka u mjestima i službama, kamo su poslana donositi i svjedočiti Radosnu vijest. U Svetoj godini – izvanrednoga jubileja Božjega milosrđa i prije početka sljedeće etape redovničkog služenja Kristu - potaknula je sestre na molitveno zajedništvo i

zajedništvo u ostvarivanju Božjih planova u apostolsko-karizmatiskome djelovanju svake osobno, svih naših zajednica i povjerenstava.

Sestre pročelnice povjerenstava iznijele su konkretne prijedloge, o kojima se promišljalo kako bi u zajedništvu duha došle do konkretnih odluka za daljnje djelovanje.

Središte sastanka bilo je euharistijsko slavlje koje je predslavio mons. Darko Tomašević. U prigodnoj propovijedi mons. Darko je uputio sestrama nekoliko poticajnih misli korisnih za apostolsko-karizmatisko djelovanje. Ostala je upečatljiva poruka priče o ribarima i njihovu djelovanju u Udruzi koju su osnovali. Dalo se zaključiti da ljepota projekata i planova jeste u realizaciji i plodovima koji se postižu u suradnji s Bogom. Slaveći i zahvaljujući Gospodinu za primljene milosti, sestre su molile milost Duha Svetoga i njegovo vodstvo u djelima i planovima apostolsko-karizmatiskoga djelovanja.

Poslijepodnevni rad prošao je u duhovnome promišljanju o Godini Božjega milosrđa. Na temu milosrđa očitovanome u životu pokojnih sestara iznijela je razmišljanje s. M. Kristina Adžamić. Kroz izlaganje je predstavila svjedočanstvo milosrđa u životu pokojnih sestara izloženih mučeništvu. Milosrđe u njihovim životima doseže vrhunac u patnji i križu, u očitovanju Božje ljubavi i Božje snage koja prašta zlo, uzvrća vjerom, nadom, ljubavlju, ... i uvodi u život zajedništva s Bogom. Nakon izlaganja sestre su kroz radionicu izmjenjivale iskustva i dojmove vezane uz milosrđe koje se živi i očituje u sestrinskom zajedništvu i međuljudskim odnosima.

Sastanak je završio u 17 sati liturgijskom molitvom Večernje u duhu zahvalnosti Bogu za njegovu prisutnost u životu i radu sestara.

s. M. Kristina Adžamić

Rim

Sestre Služavke Maloga Isusa na proglašenju svetom bl. Majke Terezije

U nedjelju 4. rujna 2016. godine, pod svečanim Euharistijskim slavljem na Trgu sv. Petra u Vatikanu, Sveti Otac Franjo proglasio je bl. Majku Tereziju iz Calcutte svetom. Svečanosti proglašenja prisustvovala su i tri naše sestre: časna majka s. M. Radoslava Radek, provincijalna glavarica Zagrebačke provincije s. M. Petra Marjanović i s. M. Martina Vugrinec.

Iz Zavoda Germanicum gdje djeluju naše sestre, zaputile smo se ranom zorom prema Trgu sv. Petra. Sve je odisalo predstojećim svetim događajem.

Ulice prepune štovatelja Svetice, nabožnih predmeta s njenim likom, molitva, pjesma...

Krenule smo u nadi da ćemo naći mjesto negdje u blizini Trga sv. Petra i na nekom ekranu promatrati i sudjelovati u svečanosti. No na našu veliku radost, došle smo na sam Trg sv. Petra i tu u zajedništvu brojnih redovnica, redovnika i vjernika laika sudjelovale u molitvi i Euharistiji.

Na samom početku Euharistijskog slavlja prefekt Kongregacije za kanonizaciju svetaca kardinal mons. Angelo Amato predstavio je ukratko lik majke Terezije, a potom su otpjevane Litanije svih svetih nakon kojih je papa Franjo

njo proglasio dosada blaženu majku Tereziju svetom. Trgom se zaorio pljesak pun radosti i oduševljenja što je naša Katolička Crkva dobila još jednu veliku sveticu koja će je pomagati i zagovarati kod Gospodina. Na kraju svete Mise, papa Franjo prošao je Trgom pozdraviti vjernike te su naša srca još jače zakucala jer smo izbliza vidjele Svetoga Oca.

Zahvalne smo Gospodinu što smo imale milost u ove dane biti u Rimu, te nam se pružila mogućnost da prisustvujemo ovako velikom događaju.

U naše molitve uključile smo sve naše sestre, dobročinitelje, cijelu Družbu. Zahvaljujemo Gospodinu za sve milosti koje nam je udijelio po ovom događaju.

Vjerujući u zagovor nove svetice majke Terezije, molimo Ga da nas sve blagoslovi i učini Služavkama po svome Srcu te mu i mi služimo radosna i nepodijeljena srca, imajući ljubavi za sve i darivajući se bez pridržaja.

s. M. Martina Vugrinec, hodočasnica

Vinkovci

Mala Gospa u Marijinom domu

U samostanu Marijin dom u Vinkovcima proslavljen je, uz trodnevnu duhovnu pripravu, blagdan Male Gospe, odnosno spomendan rođenja Blažene Djevice Marije.

Veći broj vjernika iz svih vinkovačkih župa tradicionalno se okupio u Marijinom domu gdje je u kapeli Male Gospe svečanu sv. Misu slavio pater Željko Klarić, župnik župe Srca Marijina iz Novog Sela. (SMI)

Žepče

Sestre Služavke Maloga Isusa na IX. Redovničkome danu

Ovogodišnji IX. Redovnički dan održao se u KŠC "Don Bosco" u žepačkome kraju. Svoju prisutnost očitovale su i sestre *Služavke Maloga Isusa* (SMI) kojih je došlo 26 iz raznih zajednica: Viteza, Sarajeva, Mostara, Neuma, Do-

boja, Čardaka, Gromiljaka, Apostolske nuncijature, Maglaja te dalekoga Haitija.

Program je počeo pozdravnim govorom dopredsjednice KVRPP - s. Kate Karadža, mons. dr. Pere Sudara, pomoćnoga vrhbosanskoga biskupa, te pozdrav don Peje Orkića, provincijala SDB.

Predavanje o sakramentu milosrđa i pomirenja izlagao je fra Josip Ikić, misionar milosrđa. Fra Josip je govorio kako je milosrđe temelj na kojemu Crkva počiva. Istaknuo je kako se u današnjemu urbanome svijetu trebamo predati Milosrđu i tražiti mir koji ovaj svijet ne daje. Fra Josip naglašava kako je sakrament pomirenja vrlo važan i da treba biti iskren. U sakramentu ispovijedi je potrebno ispovijedati grijeha, ne i emocije, te stavio naglasak na to kako nas upravo ispovijed liječi. "Mi svećenici trebamo biti u našem najvažnijem uredu, a to je ispovjedaonica." - zaključio je fra Josip.

Budući da fra Miljenko Šteko, provincijal hercegovačke franjevačke provincije, iz zdravstvenih razloga nije mogao održati izlaganje o Papinoj pobudnici "Kontemplirajte", njegovo izlaganje pročitao je fra Ivan Ševo, provincijski vikar.

"Kontemplacija je sam život. To je pogled u Boga, napor da srce upravi pogled u Ljubav. Moramo izbjegavati napast da prestanemo moliti i živjeti lagodno te moliti Dobroga da nam izliječi kratkovidnost duše." - naglasio je fra Ivan.

Nakon predavanja, imali smo malu stanku, u kojoj je uslijedila rasprava. Nakon toga je bila prilika za svetu ispovijed, te smo se uputili u župnu crkvu na sv. Misu.

Euharistiju je predslavio mons. dr. Pero Sudar, u koncelebraciji sa još 29 svećenika.

Prigodnu homiliju izrekao je fra Jozo Marinčić, provincijal Bosne Srebrene.

Nakon sv. mise uslijedilo je druženje oko obiteljskoga stola, te mala okrjepa.

U 15.00h imali smo predstavljanje Centra, u koji nas je uputio don Milan Ivančević, ravnatelj KŠČ "Don Bosco", uz priliku da razgledamo cijeli Centar. Uslijedio je i zabavni dio, što ga je predvodio don Danijel Vidović sa Salezi-

janskom mladeži. Bilo je tu pjesme, plesa, igara i smijeha.

Naš susret je završio blagoslovom pomoćnoga biskupa - mons. dr. Pere Sudara, sa željom da radosno živimo i svjedočimo milosrđe u zajednicama i ljudima kojima smo poslani.

s. M. Ana Prkić

KARIZMATSKO POSLANJE

Zagreb

Dječji zbor sv. Benedikta posjetio sestre u generalnoj kući

U subotu, 4. lipnja o.g. na blagdan Srca Marijina, dječji zbor sv. Benedikt iz Kloštra Podravskog predvođen sestrom Viktorijom Predragović i pastoralnim suradnicama posjetio je sestre Služavke Maloga Isusa u generalnoj kući.

Djeca iz Kloštra Podravskog došla su u Zagreb na Ksaver povodom susreta djece ministranata i dječjih zborova iz župa gdje djeluju oci franjevci trećoredci glagoljaši.

Nakon euharistijskog slavlja koje je predvodio provincijal fra Nikola Barun slijedilo je predstavljanje zborova i njihovi nastupi s dvije pjesme. Nastup zbora sv. Benedikt oduševio je sve nazočne, a za uzvrat dobili su veliki pljesak publike.

Po završetku predviđenog programa koji se sastojao još od kviza ministranata i natjecanja u nogometu, djeca su s oduševljenjem čekala već za njih tradicionalni posjet sestrama u „dvorcu“ samostanu gdje smo ih lijepo primile i ugostile.

Odmah po dolasku djeca su posjetila u kapelici našeg domaćina Isusa, a potom su pjesmom „Prečisto Srce Marijino“ pozdravili Isusovu Majku Mariju. Zadržali smo se još svi u kapelici i pjesmom slavili Boga.

U znak zahvalnosti za uvijek lijepo gostoprimstvo, djeca su darovala časnoj majci s. Radoslavi Radek za uspomenu majicu kojom se predstavlja njihov zbor sv. Benedikt.

Nakon ovog ugodnog iznenađenja, časna majka s. Radoslava pozvala je djecu u blagavaonicu na slastice i osvježenje gdje su se svi lijepo i ugodno osjećali.

Na polasku djeca su ponovno pozdravila Isusa s pjesmom, zahvalila sestrama na lijepom gostoprimstvu, a ovaj radosni susret u perivoju Ksavera zabilježili zajedničkom fotografijom. (s.am)

Gromiljak

Održan dječji kamp “Ruka ljubavi”

U Kući Navještenja u Gromiljaku se od 15. do 18. lipnja 2016. održao dječji kamp za djecu od prvoga do šestoga razreda osnovne škole pod motom „Ruka ljubavi“. Na kampu je sudjelovalo osamdesetoro djece iz Gromiljaka, Kiseljaka, Busovače, Fojnice i okolice, a voditelji su bili Animatori *Prijatelja Maloga Isusa* i s. Marina Perić.

Kamp je započeo u srijedu 15. lipnja misnim slavljem u župnoj crkvi „Imena Marijina“ na Gromiljaku. Euharistijsko je slavlje predslavio župnik vlč. Ilija Karlović.

Nakon misnoga slavlja uslijedilo je upoznavanje djece, pjesme, ples, podjela

u grupama, igre te rad u radionicama.

Ove godine pripremili smo sljedeće četiri radionice:

- *Kreativna* – u kojoj se prave rukavice, koje su djeca kasnije mogla ponijeti kući za uspomenu;
- *Filmsko-biblijska* – u kojoj su djeca učila o duhovnim i tjelesnim djelima milosrđa, zatim su pogledala animirani film o milosrdnome ocu, te imali rad u grupi učeći ono što nam Isus želi reći u Godini milosti;
- *Dizajnerska* – gdje su djeca na kreativan način crtala i bojila po majicama;
- *Kreativna* – u kojoj su djeca pravila jastuke, koje smo, također, ponijeli kući za uspomenu.

Djeca su imala priliku uživati u pjesmi i igri, bansevima, plesovima i molitvi.

Zadnji dan dječjega kampa, misno slavlje je predvodio vlč. Jakov Kajinić - duhovnik u Bogoslovnome sjemeništu, koji je na poseban način raveselio djecu svojim blagim pristupom, pjesmom te ih pozvao da budu pravi Isusovi prijatelji čineći ono što je Isusu drago.

Nakon sv. Mise animatori PMI i s. Marina pripremili su program i prezentaciju za roditelje, u kojoj su predstavili ono što se tijekom ova četiri dana radilo s djecom.

Nikolina Martinović

Putovanje koje se pamti...

Dok je za većinu odlazak na more u ljetnim mjesecima najnormalnija pojava, nerijetko i način ubijanja dosade, za čitav niz obitelji iz Bosne i Hercegovine ovaj jednostavni životni užitak gotovo je nezamisliv luksuz. E, pa upravo je tu činjenicu promijenio projekt *Dječja radost na moru*, koji traje već nekoliko godina, a kojega realiziraju sestre *Služavke Maloga Isusa* iz Gromiljaka.

Tko je pokrovitelj projekta? Dobri i velikodušni dobročinitelj gospodin Joško Berker iz Kaštel Kambelovca kod Splita. On i njegova obitelj daruju djeci ovu nezaboravnu radost sve gratis, i to već nekoliko godina. To je u današnjem vremenu gotovo i nezamislivo.

I ove godine je dvadesetoro djece siromašnijih obitelji iz srednje Bosne, pod vodstvom s. M. Danice Bilić, boravilo na moru na području Kaštel Kambelovca i Kaštel Gomilice od 26. lipnja do 2. srpnja. Bili su smješteni u restoranu „Marina“ u Kaštel Kambelovcu, u apartmanima dobrog i velikodušnoga gosp. Joška. Zahvaljujući ovom dobrom čovjeku, djeca su imala hranu i kompletna smještaj u njegovu restoranu. Svakoga su dana ova djeca išla na more radosna srca, jer su praćena ljubavlju i dobrotom velikog Dobročinitelja i njegova ljubaznoga osoblja. Znamo da je ustajanje za mlade uvijek rano..., ali za ovu djecu nije bilo tako. Radovali su se suncu i moru.

Njihov je boravak bio duhovno rekreativni. Svakoga jutro su išla na svetu misu u župnu crkvu. Svojom pjesmom i radošću veličali su i zahvaljivali na Božjim darovima. Nakon doručka su jedva čekala poći na plažu na kupanje i igru. Bili su dani sunca i mora, dani radosti koji će u srcima djece ostati nezaboravni za cijeli život.

Hvala dragome Bogu, našem velikom dobročinitelju Bošku i sestrama *Služavkama Malog Isusa* na ovom blagoslovljenome vremenu.

Antonija Zovko

Haiti

Život im je borba za golo preživljavanje

„Cite Soleil“ ili „Grad sunca“ koji nosi krasno ime, ali ne i lijepu stvarnost života njegovih stanovnika. To je bila jedna četvrt koja je postala prenapučena i prerasla u „grad“ koji je smješten uz samu obalu Karipskoga mora koje je, nažalost, zagađeno smećem i otpadom.

Odavno smo željele posjetiti taj „grad“, ali ne zbog njegove obasjanosti suncem nego uronjenosti u siromaštvo i kriminal.

Naime, radi se o četvrti u kojoj živi oko 200.000 stanovnika mlađe životne dobi, a nosi tužnu titulu jedne od najsiromašnijih četvrti zemaljske kugle. Nije lako naći pravih riječi da bi se opisao život ljudi koji žive u kvartu kojim se šire mirisi kanalizacije i opće zagađenosti. Ljudi žive u kućicama napravljenim od cerada, kartona i starih limova koje su pronašli na nekom otpadu. Veličina tih improviziranih i u nizu poredanih kućica je circa 3x3 metra, a u njima živi i preko deset članova obitelji. U takvim uvjetima jedna, ili eventualno dvije, prostorije istovremeno su spavaća soba, kuhinja, boravak, WC... Nije neobično da u takvim uvjetima života i opće nečistoće jako puno ljudi obolijeva, a onda i prerano umire jer nemaju novaca za bolnicu i lijekove. Djeca su okužena prljavštinom, većinom bez odjeće i, ako imaju jedan obrok dnevno, smatraju se sretnicima. Život im je borba za golo preživljavanje, od borbe za hranu do borbe protiv različitih bolesti. Teško je pojmiti, a onda i prihvatiti, da u 21. stoljeću žive ljudi bez struje, bez pitke vode i hrane, bez osnovnih higijenskih uvjeta kao što su kupaonica i kanalizacija. Mjesto je to vladavine bandi koje kontroliraju cijelo područje, jer su vlasti digle ruke od njih. Samim time domaći ljudi izbjegavaju ulazak u „Cite Soleil“, jer je jako opasno, a napose za bijelce. Naime, bijelci su prilika za zaradu, jer ih mogu kidnapirati i tražiti veliku svotu novca da bi ih pustili na slobodu. Nažalost, otkupnina je jedno od sredstava za preživljavanje bandi.

Naš utemeljitelj sluga Božji Josip Stadler govorio je nama - Služavkama Maloga Isusa: „Pomozi siromasima kad god možeš pa će i tebi Bog „, stoga smo s. Liberija i ja odlučile otići u taj dio grada s američkom organizacijom *Reiser Relief*, koja pomaže te ljude. S nama su bila i dva „službena“ fotografa organizacije koji su fotografirali, a mi smo nastojale biti što diskretnije kako ne bismo izazivale pozornost i stvarale neugodne situacije. Upozorili su nas da ne nosimo ništa od osobnih stvari, a napose ne dokumente, torbicu ili mobi-

tel. Naime, ljudi prepoznaju vozila te organizacije jer im svakodnevno doniraju 2 do 3 kamiona pitke vode. Upravo ta pomoć omogućava siguran i miran prolazak vozila organizacije kroz ta naselja. Potresno je bilo vidjeti ljude i djecu kako trče s kantama za vodu, pri čemu nisu znala bi li se prije umili, napili ili odnijeli vodu kući. Moramo priznati da smo ostale šokirane uvjetima i pogođene stvarnošću, a onda i našom ljudskom nemarnošću i neodgovornošću za našu braću koja su siromašna i trpe od gladi i žeđi. U nama su se javljala pitanja: Zar doista ne možemo učiniti ništa da se stanje popravi?; Zar smo doista toliko slijepi da jedni od nas bacaju hranu, a drugi gladuju?; Zar doista živimo u svijetu u kojemu jedni zaborave zatvoriti vodu nakon polu satnoga tuširanja, dok drugi nemaju ni čašu pitke vode?

Mi, sestre, smo im bile zanimljive. Djeca su nam trčala ususet, ali su tražila i nešto za pojesti, a onda i koji zagrljaj više. Poneko dijete nas je i „ugrizlo“ da bi vidjelo kako se naša bijela koža crveni. Ljudi u „Cite Soleil“ nemaju hrane, pa pronalaze razne

načine preživljavanja: od prekopavanja smetišta pa do izrade kolača od blata. Taj „kolač“, nakon što osuše na suncu, pojedju ili prodaju, a time uzrokuju mnoge prerane bolesti - smrti.

Naši su se osjećaji izmjenjivali od tuge do radosti. Dirljiv susret bio je s jednom djevojčicom koja nas je odvela do njezine kućice pokazavši nam gdje živi... nema riječi kojima bi se to moglo opisati. Slika koju dostavljamo u prilogu pokazuje njezinu „kuću“, koja govori sve. Uza sve siromaštvo koje smo vidjele u tome kvartu, vidjele smo djecu, ali i ljude koji žive s velikom nadom u srcu za bolje sutra. Tu nadu u njima bude i misionari koji su došli iz različitih zemalja svijeta kako bi ublažili njihove patnje. Ni misionarima koji su tamo, koji u tom kvartu već godinama djeluju, nije nimalo lako jer su često mete napada, pljački, a ponekad i kidnapiranja od „profesionalnih kriminalaca“ živeći tako pod velikim rizikom za vlastiti život.

Poseban je bio trenutak kad su čuli da smo s Liberija i ja iz Hrvatske. Zanimljivo je kako djeca od 5-8 godina, koja nemaju televizije, znaju za hrvatskoga nogometaša Luku Modrića, ali i mnoge druge. Jednostavno ga svi

obožavaju. Kad su čuli da smo iz iste države, djeca su „zaključila“ da sam sigurno sestra od Luke Modrića, govoreći: „I ona je mala i plava, baš kao Luka“. Bila je to „udarna vijest“ u kvartu da su vidjeli sestru Luke Modrića i nikakvo ih razuvjeravanje nije uvjerilo u suprotno. Kako je Haiti zemlja u kojoj ljudi žive za nogomet, kada je utakmica oko jednog malog televizora skupi se preko 100 ljudi koji zajednički prikupe po koji sitni novčić da bi upalili televiziju na bateriju i mogli pratiti utakmicu, što smo vidjeli upravo toga dana. Vjerovali ili ne, naši nogometaši su nam ulaznica u svjetove i živote ljudi na Haitiju, za koje nismo ni sanjale da postoje. Hvala im na tome, zato i mi navijamo s našom djecom u domu *Cardinal Stepinac Children's*

Home za Hrvatsku i pratimo nogomet svim srcem. Drago nam je da je i u našem domu petoro djece iz toga kvarta našlo svoje utočište i topli dom.

Ovo nam je bila velika životna lekcija da budemo Bogu zahvalni za sve ono što imamo u našim životima, te da naša srca otvorimo potrebnijima od nas samih. Ovi ljude žive s nadom da će dragi Bog pogledati na njih i na njihove živote te im dati bolju i svjetliju budućnost. Također živeći s nadom da ćemo se i mi vratiti jednoga dana s kojom pomoći više.

s. M. Ana Uložnik

Ludbreg

Biskupijsko hodočašće djece

U ludbreškom svetištu Predragocjene Krvi Kristove u četvrtak 1. rujna 2016. održano je hodočašće ministranata i vjeroučenika Varaždinske biskupije, koje je organizirao biskupijski Ured za pastoral duhovnih zvanja i ministranta.

Susret je započeo ujutro kod zavjetne kapelice pozdravom i molitvom koju je predvodio vlč. Siniša Dudašek. Nakon molitve, svu pristiglu djecu, njih 600, organizatori su podijelili u 35 manjih skupina koje su vodili animatori. Kao animatori rada s djecom, bile su i naše sestre koje djeluju na području Biskupije; sestre iz Kloštra Podravske i Pitomače. Tema susreta bila je "Djela milosrđa", a za tu priliku tiskana je svojevrsna "radna bilježnica", molitveno-katehetski priručnik za vjeronaučnike.

Svečano euharistijsko slavlje predslavio je vlč. Tihomir Kosec, voditelj Ureda za pastoral mladih Varaždinske biskupije, uz sudjelovanje 20-tak svećenika na oltaru ili u ispovjedaonicama. Na početku mise sve je pozdravio vlč. Kristijan Stojko, župni vikar župe Ludbreg. U samoj propovijedi, na zanimljiv i šaljiv način, vlč. Kosec mladima je progovorio o Isusovom pozivu, koji je uputio apostolima, ali i svima nama, da budemo ribari ljudi ali i da moramo paziti da nas se olako ne "uhvati u krive mreže".

Nakon mise uslijedilo je slobodno vrijeme za ručak, nakon kojeg su sva djeca uputila u procesiju u župnu crkvu na euharistijsko klanjanje za duhovna zvanja. Klanjanje je predvodio vlč. Dudašek, koji je na kraju hodočašća svima zahvalio na dolasku i sudjelovanju. (SMI)

Susret s misionarkom s. Mirjam Filipović

U nedjelju 3. srpnja 2016., doputovala je k nama sestrama u Dubrovnik, misionarka s. Mirjam Filipović s Haitija i gosp. Joseph, njihov volonter. Ona djeluje i radi sa sestrama: s. Liberijom Filipović i s. Anom Uložnik.

Poslije podne od 16,30 sati s. Mirjam održala je nama sestrama prezentaciju svoga rada s djecom za koje se sestre brinu u misionarijama na Haitiju. Ta djeca su zbrinuta i osigurana, a druga djeca i ljudi žive u velikoj bijedi i neimaštini. Teško je to gledati...

S. Mirjam i gosp. Joseph sudjelovali

su na godišnjem susretu misionara i misionarki u Dubrovačkoj biskupiji, od 4. do 7. srpnja 2016.

Bio je ovo radosni susret sa s. Mirjam i gosp. Josephom. Sjetimo se često naših sestara misionarki u molitvi i njihovih potreba.

Dubrovnik, 7. srpnja 2016.

s. M. Magna Borovac

Bar

Ljetovanje djece iz Stadlerovog Egipta

Naše ljetovanje u Baru počelo je 2. 7. 2016. godine, na koje smo išli u dvije grupe. U prvoj su išle s. Sandra Kapetanović i s. Manda Pršlja s djecom SDE-a: Marijom Popić, Anom Maličević, Anom Popić, Magdalenom Vasilj, Katariinom Zeba, Anom Marijom Livančić, Nikolinom Tubak i Lucijom Maličević. Krenuli smo našim najdražim kombijem, uz pratnju našega vozača Igora Kovačevića, koji nam je uveseljavao vožnju do Bara. Nakon duge vožnje

napokon smo stigli na odredište. Naprije smo pospremili kuću i naše stvari, s nestrpljenjem dočekivali sutrašnji dan. Kada smo napokon stigli na plažu, s velikom smo se radošću bacili u more i kupali se. Tu smo upoznali i prijatelje, dobre ljude. Išli smo s našim dragim don Simom, don Gabrielom i njihovim prijateljima na Skadarsko jezero, gdje smo se vozili brodom. Svaki dan smo išli na sv. Misu, koju je vodio don Simo, uz pjevanje sestara i nas djece.

Po dolasku druge grupe, u kojoj su bili: s. Klara Jerković, s. Jelena Jovanović, Melisa Redžić, Omer Redžić, Marija Buzuk i Anita Hrgota, pomogli smo im rasprijeti stvari i oprostili se sa našom s. Sandrom, s. Mandom i našim dragim prijateljicama: Magdalenom, Anom Marijom i Nikolinom.

Sutradan smo zajedno s drugom grupom išli na plažu, i bilo nam je prekrasno. Sa don Simom smo išli kod gospodina Petra Jovovića, koji nam svake godine nudi da izaberemo što želimo iz njegove trgovine, tako da je svatko izabrao ono što je želio kako bismo svi bili zadovoljni. Na blagdan sv. Ane smo išli u Tuđemile, gdje u Baru slave svetu Petku, mučenicu iz rimskoga doba.

Na nedjeljnoj svetoj Misi sreli smo barskoga biskupa – mons. Roka Đonlešaja, koji nas je pozvao da obiđemo i vidimo njegovu biskupijsku rezidenciju. S nama je bio tako ljubazan i susretljiv da smo se mi, djeca, ugodno iznenadili i raspričali s njim. Na kraju posjeta smo se fotografirali s nadbiskupom Rokom.

Na plaži smo kupovali palačinke i pizze iz Foresta, koje su bile preukusne. Jednoga predvečerja smo išli i kod don Gabriela na večeru, gdje smo se igrali sa mladima iz župe. Igre su bile super, svi smo se smijali, zabavljali i bilo nam je nezaboravno. Ovo ljeto ćemo pamtili po svemu što nam se desilo i po prijateljima koje smo upoznali. Dana 4. 8. 2016. godine smo se vratili iz Bara u Sarajevo, gdje su nas dočekale naše sestre.

Anita Hrgota, SDE

Split

Hodočašće vjeroučitelja u Godini milosrđa

Predstojnik Katehetskog ureda Splitsko-makarske nadbiskupije, mr. don Josip Periš organizirao je u godini Milosrđa hodočašće vjeroučitelja u Poljsku od 5. do 10. srpnja 2016. godine. Vodstvo je povjereno hodočasničko-putničkoj agenciji „Kraljica mira, iz Zagreba.

Iz naše Provincije hodočastila je s. Dolores Brkić, s. Rebeka Batarelo i s. Mila Deak, a ukupno bilo je 62 hodočasnika. Vjeroučitelji su posjetili Budimpeštu, Krakov, Wadowice, Auschwitz, Czestochowu, Bratislavu i Beč.

Sav naš život je jedno veliko hodočašće kazao nam je Sveti Otac papa Franjo. Na ovom hodočašću smo na poseban način imali prigodu hodočastiti svojom vlastitom nutrinom srca i duše. Cjelokupan sadržaj i posebna mjesta vezana uz sv. Ivana Pavla II., Milosrdnog Isusa, svakodnevno slavljenje Euharistije, zajednička molitva Časoslova i krunice te uz stručne i duhovni sadržaji vodiča, učinili su naše hodočašće posebnom duhovnom obnovom.

Boraveći u Budimpešti, gradu mostova, svima nam se javljala asocijacija ali i poticaj“ biti most“ među ljudima te most prema Kristu. (Odlično za naše zajednice!!!)

U rudniku soli prisjetili smo se Isusovih riječi: „Vi ste sol zemlje...“ (Mt 5,13.), posebno mi koji posređujemo evanđeosku riječ djeci i mladima, trebamo paziti da sol ne obljudavi.

U svetištu Milosrdnog Isusa i neposrednoj blizini svetištu sv. Ivana Pavla II. odjekivale su u našim dubinama snažne riječi: „Isuse uzdam se u Tebe, i „Ne bojte se!, Hodeći kroz Wadovice, rodni grad velikoga Pape, osjećali smo kako živ hoda s nama i hrabri nas, potiče na neustrašiv navještaj Riječi Božje a posebno danas u ovom uzburkanom svijetu. Fascinirao nas je natpis na satu njegove župne crkve u kojoj se krstio: „Vrijeme bježi, vječnost čeka!,,

Dotaknuli smo u logoru u Auschwizu svu ljudsku bijedu. Kako čovjek nisko pada kada Bogu dadne „otkaz“. Potakla nas je hrabrost sv. Maksimilijana Kolbea na vjeru i svjedočanstvo.

Sv. Ivan Pavao II. za vrijeme svog pontifikata jednom je rekao: „Tko želi znati kako bije srce Poljske, neka dođe na Jasnu Goru u Czenstohowu.“ Tu je zaista prisutna velika vjera prema Majci Božjoj, neopisiv doživljaj.

Povratak u Hrvatsku slijedio je preko Bratislave i Beča gdje smo također imali program. Bila je nedjelja pa smo na hrvatskoj misiji sreli mnoštvo Hrvata i uvjerali se njihovoj vjernosti Bogu i Crkvi. Bijaše evanđelje o Milosrdnom Samaritancu što nam je upravo jedan od glavnih „ispita“ u Godini Milosrđa.

Navela sam nekoliko ovih snažnih sadržaja i misli a dragocjene i korisne detalje donosi nam izvješće na stranici Katehetskog ureda Split, koje se u cijelosti može pročitati na *www. stranici Katehetskog ureda splitsko-makarske nadbiskupije*.

s. M. Dolores Brkić

Ferdinandovac

IV. Taborovanje katoličke djece Varaždinske biskupije

U organizaciji Varaždinske biskupije i župe Ferdinandovac održano je IV. Taborovanje djece u lijepom podravskom mjestu Ferdinandovcu, u Ribičkom domu. Tijekom četiri dana, od 7. do 10. srpnja 2016., 90-tak djece je boravilo u prekrasnom prirodnom okolišu, te uz pomoć vjeroučitelja i svećenika imalo prilike kroz zajedničku molitvu, kateheze, igre i ostale aktivnosti razmišljati o Bogu, milosrdnom Ocu. Tema taborovanja bila je: „Ustat ću i poći svome Ocu....“

U nedjelju Euharistijsko slavlje u župnoj crkvi za sve sudionike predslavio je varaždinski biskup, mons. Josip Mrzljak koji se u popodnevnom programu pridružio taborovanju. U programu su sudjelovale i sestre Služavke maloga Isusa koje djeluju u Pitomači i Podravskom Kloštru.

U kratkom duhovno-rekreativnom programu podijelile su s djecom radost, pjesmu, igru i svjedočanstvo života posvećenog Bogu.

s. M. Viktorija Predragović

Split

Evangelizacija na Ultri

Već četiri godine za redom u našem prekrasnom gradu Splitu održava se Ultra Europe Festival (festival elektronske glazbe), a ove godine je samo zbog njega u Split došlo oko 150.000 mladih iz cijelog svijeta.

Poznato je kako papa Franjo poziva Crkvu da izađe na ulice među ljude, i da šire Božju ljubav i milosrđe svakom čovjeku. Nekoliko svećenika je tako prepoznalo Ultru kao priliku da Crkva izađe van. Projekt evangelizacije na Ultri pripremao se nekoliko mjeseci prije uz promišljanja što i kako napraviti, kako ideju provesti u djelo. Na kraju se uz svećenike okupilo nas tridesetak mladih iz cijele Hrvatske i iz različitih zajednica. Uz sve to imali smo i molitvenu potporu od raznih redovničkih i molitvenih zajednica pa tako i od naših sestara, a dobili smo i blagoslov od splitskog nadbiskupa mons. Marina Barišića. Mons. Barišić predvodio je koncelebrirano euharistijsko slavlje u crkvi Gospe od Zdravlja, 15. srpnja 2016., za mlade vjernike - volontere koji će za vrijeme Ultra Europe festivala u Splitu otvorena srca biti prisutni među mladima kako bi svjedočili kršćansku nadu. Mladi iz Splita te njihovi prijatelji iz cijele Hrvatske konkretnim tjelesnim i duhovnim djeli-

ma milosrđa pokazat će blizinu svima koji su u potrebi odgovarajući u Sve-toj godini milosrđa Kristovoj zapovijedi ljubavi prema bližnjima. Nadbiskup Marin Barišić prije misnog slavlja primio je mlade volontere, među kojima smo bile i mi, u zgradi Nadbiskupskog ordinarijata u Splitu. Nakon euharistijskog slavlja nastavljeno je euharistijsko klanjanje u crkvi Gospe od zdrav-lja.

Pater Stjepan Horvat, koji je bio jedan od glavnih članova projekta, potak-nuo nas je svojim svjedočanstvom o prijašnjem iskustvu evangeliziranja na velikom festivalu Woodstock u Poljskoj da se i mi uključimo. Prije samog djelovanja na Ultri imali smo duhovnu pripremu. Organizirali smo se tako da dok su jedni bili na ulicama, drugi su neprestano molili pred Presvetim.

Svi smo doživjeli puno predivnih iskustava. Oduševila nas je otvorenost tih ljudi koju nismo očekivali. Mislili smo da će reakcije bit negativne, da veći-nu njih ne zanima ništa osim dobrog provoda, ali prevarili smo se. Dok smo dijelili vodu u čašama s porukama („Dragocjen si u mojim očima“ Iz 43,4) u blizini Poljuda, ljudi bi nam prilazili s velikim zanimanjem i ispitivali bi nas zašto to radimo, jer da nigdje nisu doživjeli da im netko besplatno daje neš-to s tolikom ljubavlju. Najčešće bi im odgovarali da je Bog nama sve dao besplatno i da zato i mi njima želimo nešto dati („Besplatno primiste, bes-platno dajte!“ Mt 10,8), nakon čega bi se ljudi sami počeli otvarati i govoriti o sebi i svojim problemima.

Pokušavali smo im u razgovoru dati utjehu, ohrabriti ih i dati im do znanja da ih Bog ljubi baš takve kakvi jesu. Neki su bili toliko dirnuti time da su plakali i govorili kako oni nisu toga vrijedni. Jedan Španjolac je bio toliko oduševljen time što radimo da više nije želio ići na Ultru, iako je samo zbog toga došao u Hrvatsku, već je ostao s nama volontirati i dijeliti vodu.

Ovo je samo mali dio onoga što smo doživjele i što će zauvijek ostati u našim srcima. Drago nam je da su sestre imale povjerenja u nas i dopustile nam da sudjelujemo u ovome i na tome im od srca zahvaljujemo. Sigurne smo da nam je ovo iskustvo od velike koristi za buduće djelovanje i rad s ljudima.

Više o svemu što smo sve radili i kako je tekla sama priprema te još neka iskustava mladih koji su bili s nama, može se pročitati na portalu Bitno.net. i Osvrt i dojmovi jednog od svećenika (p. Ike Mandurić).

Petra i Tajana, kandidatice

Mali Lošinj

Odmor u zajedništvu s Bogom i bližnjima

Dane od 18. do 25. srpnja, 2016. godine četrdesetak mladih Zagrebačke nadbiskupije, zajedno sa svećenicima vlč. Tomislavom Kraljem i vlč. Vladimirom Kerečenijem te sestrama Služavkama Maloga Isusa, s. M. Emanuelom Pečnik i s. M. Margaret Ružman, provelo je u malo drugačijem i kreativnom

odmoru u Domu sv. Martina na Malom Lošinjju.

Kako se nalazimo u Svetoj godini milosrđa, koju je proglasio papa Franjo, i tema

tijedna bila je Božje milosrđe kroz razmišljanje o konkretnim tjelesnim i duhovnim djelima milosrđa. Geslo animatorskog ljeta bilo je „Blago milosrdnima, oni će zadobiti milosrđe“. Sudionici su imali priliku u zajedništvu, ali i u tišini oslušivati odgovor na pitanje „Što hoćeš da učinim, Gospodine?“

Raspored svakog dana započinjao je i završavao mislima usmjerenim Gospodinu kroz zajedničku molitvu. Uz kreativne susrete u manjim skupinama i uz vrijeme za odmor, svatko je imao priliku obratiti se svom Stvoritelju i u osobnoj molitvi. Četvrtak je bio poseban dan – dan šutnje i klanjanja pred Presvetim Oltarskim Sakramentom. Iako su mnogi priznali da nije bilo jednostavno ostati u tišini, prepoznali su da upravo u toj tišini progovara Onaj koji ih je privukao na ovu vrstu odmora.

Ova skupina mladeži Zagrebačke nadbiskupije, koja je dobila ime „Treća lošinjska“ jer je bila treća po redu koja je ljetovala 2016. godine na Malom Lošinjju, rastala se obogaćena divnim iskustvima – pogledom na neizmjernu vrijednost koju svaki čovjek nosi u sebi, novim poznanstvima i prijateljstvima, ali nadasve željom da ostanu uz Gospodina i da to pojavom svjedoče u svojim župnim zajednicama. (SMI)

Poljska

Susret s papom Franjom

Događaj od velike važnosti za cijelu Crkvu odvijao se od 26. do 31. srpnja 2016. godine u Poljskoj gdje je bilo prispjelo oko 2,5 mil. mladih iz svih krajeva svijeta da bi s papom Franjom i međusobno molili i pjevali na različitim jezicima. Nazočiti ovakvom susretu je jedinstven događaj koji je teško opisati u nekoliko rečenica.

Bog je po svojoj volji dopustio da sudjelujem na svjetskom susretu mladih u Krakovu zajedno s našom s. Jasminom Kokotić i pedesetak mladih iz zagrebačkih župa sv. Obitelji i sv. Pavla. Naše hodočašće započe-

lo je 28. srpnja ove godine euharistijskim slavljem u ranim jutarnjim satima u crkvi sv. Obitelji. Tada smo si posvijestili nakane s kojima krećemo na hodočašće koje je osobita milosna prilika u ovoj godini milosrđa koju živimo. Mnoge prijeđene kilometre ispunilo je pjevanje duhovnih pjesama, razgovori, rasprave i kateheze koje su nam pripremili svećenici koji su sudjelovali s nama na hodočašću: vlč. Mirian Šuvak, vlč. Nikola Platužić i vlč. Stjepan Ivan Horvat.

Prva postaja na našem hodočašću bila je u Budimpešti gdje smo bili upoznati sa znamenitostima Budima i Pešte koji su bili važni gradovi i u našoj nacionalnoj povijesti. Putovanje smo nastavili prema Częstochowi gdje smo odsjeli u hodočasničkom domu Misionara Krvi Kristove te posjetili svetište Crne Gospe. Slijedeći dan nastavili smo naše putovanje prema Krakowu do župe u kojoj smo bili smješteni zajedno s mladima iz BiH i Hrvatske. Za nekoliko dana boravka u Krakowu bili smo smješteni u obiteljima koje su nam pokazale da je istinito ono da Slaveni imaju posebno veliko srce za goste.

Prvi susret s papom Franjom imali smo u parku Błonia gdje smo zajedno molili pobožnost križnog puta. Divno je bilo vidjeti da mladi sabrani sa raznih krajeva zemlje mogu zajedno, na istom mjestu i u isto vrijeme razmatrati otajstvo Gospodine muke i smrti. Posebnost ovog hodočašća za nas,

sestre, bila je u tome što su nam naši domaćini, Danuta i Zygmunt, darovali ulaznice za svetu misu svećenika, osoba posvećenog života i poljskog naroda s Papom koji je poručio *da je put koji pokazuje Isus jednosmjernan: treba izaći iz samih sebe slijedeći put sebedarja. Jer Isus ne voli napola prijeđene putove, odškrinuta vrata, sjedenje na dvije stolice. Zahtijeva da na put idemo rasterećeni, da izađemo odričući se svojih sigurnosti, čvrsti samo u Njemu. Drugim riječima, život njegovih najbližih učenika, a mi smo pozvani da to budemo, prožet je stvarnom ljubavlju, to jest služenjem i spremnošću; u tom životu nema zatvorenih prostora niti privatnoga vlasništva za vlastite udobnosti, bar ih ne bi smjelo biti. Tko je odabrao čitavoga sebe potpuno suobličiti Isusu Kristu, taj više ne bira vlastita mjesta, već ide tamo kamo je poslan; spreman je odgovoriti na poziv onoga tko ga zove, više ne bira ni vrijeme. Kuća u kojoj prebiva nije njegova, jer su Crkva i svijet otvorena mjesta njegova poslanja. Njemu je najvažnije da Gospodina stavi u središte svojega života, ne tražeći pri tome ništa za sebe.*

Središte svjetskog susreta mladih bilo je na Campus Misericordiae gdje su mladi klanjali pred Presvetim Oltarskim Sakramentom i slavili svetu euharistiju koju je predslavio papa Franjo. Iskustvo zajedništva Europljana, Afrikanaca, Amerikanaca i Azijata pod otvorenim nebom neprocjenjivo je iskustvo koje utvrđuje vjeru u snagu zajednice, eklesiae, koju je ustanovio Isus Krist. Papa je u svojim nagovorima upozorio mlade: *Nemojte živjeti u snu, nemojte dopustiti da drugi odlučuju o vašoj budućnosti. Umjesto ugode, radije birajte slobodu; zamijenite paralizirajući kauč za cipele kako biste išli Božjim putovima i današnji svijet zarazili radošću... Mi ne želimo uništavati. Mi ne želimo pobijediti mržnju s još više mržnje, poraziti nasilje s dodatnim nasiljem, nadvladati teror s još više terora. Naš odgovor na to u svijetu koji je u ratu ima ime, zove se bratstvo, zove se zajedništvo, zove se obitelj.*

Osim duhovnog bogatstva koje smo primili, u Krakowu smo imali priliku upoznati i kulturne znamenitosti grada te poznata svetišta sv. Ivana Pavla II. i sv. Faustine pod čiju je zaštitu i stavljen ovaj svjetski susret mladih. Kako se naše hodočašće bližilo kraju, odlučili smo posjetiti mjesto rođenja sv. Ivana Pavla II., Wadowice, a na povratku posjetili smo još jedno veliko kulturno središte, Beč.

Zagledana u neprocjenjivo iskustvo susreta s različitim ljudima, jezicima, kulturama koje obogaćuju i oplemenjuju, zahvalna sam svima koji su nam omogućili ovo hodočašće, a Gospodin neka nam pomogne pretočiti ono što smo čuli i doživjeli u našu svakidašnjicu.

s. M. Marta Vunak

Nagrada i priznanje za humanitarni rad u lokalnoj zajednici

U povodu Dana općine Neum i patrona neumske župe - blagdana *Gospe od Zdravlja* – na svečanoj sjednici Općinskoga vijeća Neum, u petak, 26. 8. 2016., u kino-dvorani *Grand hotel Neum*, s početkom u 19.30 sati, dodijeljene su nagrade općine Neum za 2016. godinu, koje je uručio načelnik općine - dr. Živko Matuško. Nagrade i priznanja su dodijeljena pojedincima i zajednicama koje su doprinijele povećanju kvalitete života lokalne zajednice. Među nagrađenima su i sestre *Služavke Maloga Isusa* iz Neuma.

Općinski vijećnici Neuma izrazili su priznanje i zahvalnost sestrama za njihov neumorni i dugogodišnji humanitarni rad s djecom, mladima i odraslima. Sestrama je uručena skupna nagrada i priznanje za humanitarni rad u lokalnoj zajednici. Svečanu diplomu, umjetničku sliku i novčanu nagradu u ime nazočne sestarske zajednice primila je kućna glavarica - s. M. Vitomira Bagić.

U okviru programa slavlja Dana oćine Neum kućna poglavarica - s. M. Vitomira Bagić - je u obraćanju nazočnicima - predstavila Družbu sestara *Služavki Maloga Isusa*, utemeljitelja Družbe - slugu Božjega Josipa Stadlera - i 36 godina djelovanja sestara u Neumu. U tom razdoblju na

službi u Neumu djelovalo je 46 sestara. Počeci su se dogodili za župnikovanja don Ace Borasa, koji se zauzimao da sestre imaju svoju kuću i da budu na službi blišnjima u potrebi. Sestre su se odmah po dolasku u Neum uključile u župni pastoral. I danas djelu u župi i u školi poučavajući djecu u vjeri. Razvojem grada i općine osjetila se potreba i za čuvanjem djece uposlenih roditelja. Tako su sestre 1981. godine započele s čuvanjem i odgojem djece u Jaslicama i par godina u vrtiću - sve do prosinca 2011. Tada su, zbog po-

manjkanja sestara, jasllice zatvorene. Sestarsko djelovanje je ostalo na području odgoja djece u vjeri, župnom pastoralu i volonterskome radu s osobama u duhovnih i materijalnim potrebama.

Tijekom proteklih godina sestre su odgojile naraštaje djece, koja su danas odrasli ljudi budući da već imaju svoje obitelji i djecu. Brojka se kreće od 1600 do 1800 djece. U služenje djeci i obiteljima kao samom malom Isusu sestru su uložile mnogo ljubavi i truda. Bogu su zahvalne na tome daru. Buduće apostolsko djelovanje povjeravaju Božjoj providnosti kao i potrebu novih djevojaka koje će biti spremne posvetiti sebe i svoj život potrebama djece i njihovih obitelji na način kako bi to činile samom malenome Isusu i Svetoj Obitelji...

Osim predstavljanja zajednice sestara SMI i njihova apostolskog djelovanja, s. M. Vitomira - kućna glavarica iz Neuma – je, u ime dobitnika priznanja i nagrada, uputila riječi zahvalnosti.

U svom obraćanju cijenjenome skupu u kinodvorani *Grand hotela Neum*, ona je 26. 8. 2016. rekla: *Štovani gospodine predsjedniče Općinskoga vijeća, štovani gospodine načelniče, cijenjeni gosti, draga publiko!*

Zapade me čast da u ime nas - dobitnika ovoga priznanja - iskažem zahvalnost. Nije ovo baš lako, ali prihvatila sam to u ime moje zajednice i u svoje osobno ime.

Najveću zahvalnost uputila bih gospodinu načelniku - dr. Živku Matušku, koji je glavni pokretač ovoga projekta. HVALA VAM, ne samo na ovoj svečanoj večeri, nego na svemu što činite da se naši ljudi osjećaju lijepo, dobro i ugodno u našem gradu.

Također HVALA svima onima koji su poticali, predlagali i zalagali se da upravo mi dobijemo ovu nagradu i priznanje.

Naše molitve upućujemo dragome Bogu da blagoslovi sve vas, one s kojima surađujete i svakog našega građanina.

Njemu hvala i slava za sve darove, a posebno lijepoga morskoga zaljeva i zdravoga gradskoga zraka. On neka blagoslovi svako Vaše zalaganje oko zajedničkoga dobra i napretka u dobru! HVALA! Bile su to riječi zahvale s. M. Vitomire Bagić.

Gospodin blagoslovio i vodio svako dobro djelo! Njemu bila čast i slava po svakom dobrom djelu.

s. M. Kristina Adžamić

Vinkovci

Blagoslov djece i obitelji u Marijinom domu

Uoči blagdana Male Gospe, 7. rujna 2016. godine, u kapeli Male Gospe u "Marijinom domu" u Vinkovcima, već tradicionalno, slavljena je sveta Misa za naše obitelji.

Isus je na poseban način volio djecu i davao im prva mjesta radi ljepote njihovog srca što se i na ovom slavlju, koje su naša djeca animirala, osjetilo kroz pjesmu, molitvu, predanje, pa i ples, a na osobit način dok je svećenik molio Božji blagoslov za njih i njihove obitelji.

Blagdansko ozračje potrajalo je do večernjih sati kroz druženje roditelja i sestara u igri i pjesmi. (SMI)

Majko Božja Bistrička, moli za nas!

Radosti, razigranosti i pobožnosti mladih Majci Božjoj pridružile smo se u subotu, 10. rujna 2016. na hodočašću mladih Zagrebačke nadbiskupije, pod geslom „Blago milosrdnima, oni će zadobiti milosrđe“ u Nacionalno marijansko svetište Majke Božje Bistričke.

Ispred crkve sv. Ivana Krstitelja u Novoj Vesi okupili su se mladi iz župe pod vodstvom s. M. Kristine Maslač, a pridružile su se s. M. Mihaela Vuković, kandidatice Snježana Bjelobrk i Katarina Kovačev te s. M. Jasmina Kokić, prefekta kandidatice. U spontanom razgovoru i pjesmi pošli smo prema željezničkom kolodvoru. Vlakom smo došli do Konjščine, odakle smo pješke krenuli prema Mariji Bistrici. U Zaprešiću su nam se pridružile s. M. Margaret Ružman i s. M. Monika Maslač, koje su hodočastile s mladima iz Samobora. Na usnama mladih izmjenjivala se pjesma i molitva, a sunčan dan pogodio je dobrom raspoloženju unatoč visokim temperaturama.

Po dolasku na Mariju Bisticu sudjelovali smo na sv. Misi u bazilici Majke Božje Bistričke, koju je predvodio povjerenik za pastoral mladih Zagrebačke nadbiskupije vlč. Ivan Valentić u zajedništvu s 30-ak svećenika. Vlč. Ivan je potaknuo mlade da se ne zadovoljavaju prosječnošću, već da se uvijek

trude biti posebni, jer svaki je čovjek jedinstven i poseban. Djevojke je potakao da se ugledaju na ljepotu sv. Majke Terezije koja je izvirala iznutra i onda kad su njeno lice prekrile bore.

Nakon sv. Mise uslijedio je smještaj u školu, Dom kulture i šator te pauza za ručak i odmor. U popodnevnim satima susreli smo se u šatoru na zajedničkom programu na kojem smo čuli prekrasno svjedočanstvo slavne hrvatske atletičarke Blanke Vlašić. Njezin sportski talent postao je sredstvo kojim se Bog poslužio kako bi je privukao u Svoju blizinu i kako bi se preko nje proslavio i učinio je svjedokom Svoje ljubavi. Zanimljivo je bilo slušati kako joj se Bog približio u najtežim trenucima njenih ozljeda, kako je skršio brda njezine oholosti i dao joj da njena vjera raste i jača od prvog zanosa obraćenice, preko djetinje vjere kojom je čeznula ozdraviti u blagoslovljenoj vodi u Lurdu do zrele vjere kojom danas prihvaća Božju volju i svoje križeve kao „ordene“. Sve nas je ganula osvrnuvši se na svoje posljednje Olimpijske igre u Rio de Janeiru kamo je došla nepripremljena i ozlijeđena, ali se predala u Božje ruke i osvojila brončanu medalju. Blanka je odgovarala mladima i na pitanja o odnosima u obitelji i s prijateljima, kao i na pitanje o vezama s mladićima i predbračnoj čistoći, za koju je istaknula kako je preduvjet dobrog braka.

Nakon susreta s Blankom Vlašić u šatoru se mladima pridružio i kardinal Josip Bozanić, koji je potaknuo mlade da Gospi kažu sve što im je na srcu. Nakon kardinalova govora Blanka je pripremila posebno iznenađenje darujući brončanu medalju iz Ria Svetištu Majke Božje Bistričke. Ta gesta dirnula je sve nas, a Blanka nije mogla suspregnuti suze.

Navečer smo sudjelovali na Službi Svjetla, moleći i razmatrajući otajstva svjetla svete krunice i uspinjući se s upaljenim svijećama na bistričku kalvariju. Kroz čitavu noć pružena nam je mogućnost klanjanja u bazilici, a vlč. Ivan Valentić je istaknuo kako je to jedinstvena prilika da pred Boga i Gospu iznesemo sve svoje potrebe i probleme.

U nedjelju smo se pridružili hodočasniciima grada Zagreba na križnom putu i misnom slavlju koje je predvodio kardinal Josip Bozanić, a u 14 h krenuli smo prema Konjščini na vlak prema Zagrebu.

Zahvalne smo Gospodinu, našoj dragoj Nebeskoj Majci i sestrama koje su nam omogućile dragocjeno slobodno vrijeme za ovo hodočašće. Svaki korak i molitvu prikazale smo za potrebe naše Družbe, a osobito za nova duhovna zvanja. Neka se i na nam ostvari rečenica koju je kard. Bozanić uputio Blanki Vlašić kada je poklonila medalju svetištu: “Marija kada prima, ona daje. Neka ti Marija bude blagoslov na svim životnim putovima.” (SMI)

Putositnica o Mariji Bistrici

U nedjelju, 11. rujna je bilo veliko hodočašće vjernika grada Zagreba u Mariju Bistricu, ali nisu svi baš mogli poći, na primjer, mi gospođe iz doma za starije osobe koje živimo u samostanu kod časnih sestara na Novoj Vesi. Zato su nam naše časne sestre organizirale mini hodočašće Majci Božjoj Bistričkoj. Koja radost, sve bismo išle u prvi mah. Zatim „spala knjiga na 4 slova“. „... Ja ne mogu zbog ove bolesti, ... ja ne mogu poradi druge bolesti, smetaju mi štake... idite vi zdravije pa molite i za nas, a mi ćemo iz doma biti s vama u mislima i u molitvama. I tako idemo, danas, u četvrtak 15. Rujna. Tri smo zaista dobro pokretne, našlo bi se bolesti, ali „ostavile smo ih doma“ – dočekati će nas kad se umorne vratimo. Naša Biba- Zlata službeno, radi, vježba, planinari. Zatim Iva, najnovija u domu, ide na naš nagovor da ona to može. I ja Marija, mislim da sve mogu uz Božju pomoć. Mi smo od po 70 i nešto godina tek. Tu je i naša Slavka 90 i nešto. Kršna je i jaka, ali treba joj štaka. Ima časnu sestru Irmu u pratnji.

Idemo u dva auta. Meni je to pravi luksuz. U mojem životu sve sam biciklom obavljala. Sestra Marta je vozačica u „mojem“ autu. Ja još nisam putovala ovom cestom sa istoka prema Mariji Bistrici. Draga naša mlađahna s. Marta okretno nas vozi oštrim zavojima. „po dolu i gaju, po dragomu kraju“. Priroda je divna, brežuljci, šume, jesen ih šara zlatom u zelenilu. Uz s. Martu je i naša iskusna č. s. Tihomila, koja vodi naš dom. Sve nju pitamo, sve mora znati i svima ugoditi. I uspijeva, ali nije joj lako - ne bi to mogao svatko. Uz mene je Iva. Ona misli da joj nije dobro, a zapravo lijepo nam je, pa idemo našoj Majci Božjoj Bistričkoj. Tek smo izmolile krunicu i zapjevale: „

Zdravo, zdravo, zdravo Marijo..." već je pred nama prepoznatljiva slika - Svetište Majke Božje Bistričke.

U drugom autu stižu naše putnice, kako pjesma „ mi smo tvoji putnici, blagoslovi nas..." Vozačica je naša č. s. MIRJAM. Izlazi Slavka i č. s. Irma, a naša Biba ima čast praviti društvo č. s. Čedomili koja je „čisto zlato“ našega samostana, po dugovječnosti, zlato je trajno, po čvrstoći tijela - zlato je čvrsto, po snazi Duha Svetoga ne da se naša č. s. Čedomila prepustiti godinama, niska je rastom, malo je prignuta, puno života nosi na leđima, 94 već broji, hoda bez štaka i pruža primjer mlađima kako svoj život darovati Djetetu Isusu u pomoći bližnjima svojim, a bližnji - svi smo mi bližnji jedni drugima u ljubavi Božjoj.

U crkvi smo. Pjevajući obilazimo oko oltara naše čudotvorne Majke Božje Bistričke, čudom je crna kao i Sveto dijete Isus mali u njezinom naručju. Zatim u tišini srca naša govore, a Majka Božja čuje sve naše molitve, molbe i nadanja. Molimo i za naše gospođe iz doma koje nisu mogle doći. To je vrijeme milosti. Zna naša nebeska Majka, zna naš Gospodin Isus za sve naše gospođe iz doma koje nisu mogle doći. Uvijek mi suze pođu od ganuća moleći se Majci, i od strahopoštovanja – jesam li dostojna velike Ljubavi Božje koju osjećam cijelim svojim bićem i dijelim je radosna bližnjima svojim.

Lijepa je sveta Misa. Došli su i hodočasnici – umirovljenici iz Bjelovar. I domaći ljudi. Puna je crkva. Pjevajmo Bezgrešnoj Majci Božjoj - Žalosnoj Gospi koju je na poseban način častio sarajevski nadbiskup Josip Stadler.

Ostajemo malo dulje u crkvi. Naša predstojnica, č. s. Mirjam predvodi molitve u zahvalu Majci Božjoj Bistričkoj za ovo naše lijepo hodočašće koje više nije malo. Srca su nam puna radosti. Ušli smo u ovo naše svetište k Majci Božjoj Bistričkoj kroz vrata Milosrđa i odlazimo ispunjeni ljubavlju Boga Našega koji jeste oduvijek i zauvijek!

Još se i slikamo za uspomenu pred oltarom. Nosimo sa sobom Svetu Majku i dijete Isusa. Odmaramo 15-ak minuta uz kavu ili sok i medenjake i vraćamo se u naš dom, u naš samostan.

Hvala našim časnim sestrama. Povele su nas i bile s nama kod Majke Božje Bistričke, a naše je hodočašće postalo maxi-veliko u srcima našim.

MAJKO BOŽJA BISTRICKA MOLI SE ZA NAS,
SRCU ISUSOVOME PREPORUČI NAS!

Marija Pukljak

POŠTA

Pismo iz novicijata

Drage naše sestre!

Javljamo vam se s divnoga Kraljevca, iz kuće Novicijata, što smo ga započele 16. kolovoza ove godine. Ovdje smo gotovo mjesec dana i jako nam se sviđa! Sestra predstojnica Ksaverija i sve sestre su nas veoma srdačno dočekale po dolasku na Kraljevac. Bio je to za nas zaista predivan susret i ohrabrenje pri dolasku u novi ambijent. S nama je došla naša s. provincijalka Admirata, a od Generalne kuće nas je dopratila i naša časna Majka Radoslava. Smjestile smo se na donjem katu kuće Novicijata, u kojemu svaka sestra ima svoju sobu. A kako u kući Novicijata ne spomenuti našega dobrog vlač.

Josipa Radelju, koji stanuje u ovoj istoj kući i koji nam je već prvoga dana iskazao pažnju. Odmah nas je počastio sladoledom i zaželio nam dobrodošlicu. Sa svim sestrama od samog početka imamo predivan sestrinski odnos. Ipak, posebno su nam u srcima ostale zapisane riječi naše s. Hilarije koja nam je rekla: „Volite svoju Družbu kao svoju majku. Majka je ona koja ti sve daje i brine se za tebe od rođenja do smrti. Tako i naša družba, brine se za nas i sve nam pruža“, rekla je s. Hilarija.

Nakon kratkog prilagođavanja primile smo i svoje prve dužnosti kao sestre novakinje. S. M.

Nikolina dobila je na dužnost uređenje kapele i sakristiju, te je na ispomoći sestrama u raznim kućanskim poslovima u samostanu *Betlehem*, a s. M. Pia pomaže u kuhinji. Uz svakodnevne dužnosti do podne, svako poslijepodne s. M. Genoveva, naša magistra, održi nam sate pouke i uvođenje u naš redovnički život.

Na samom početku našega novicijata imale smo dva velika i lijepa događaja. Prvi je hodočašće, što ga je u okviru *Hodograma Družbe*, organizirala naša Vrhovna uprava, na čelu s. časnom Majkom Radoslavom Radek. Tako smo i mi dvije 24. kolovoza ove godine hodočastile s ostalim sestrama svih triju provincija na mjesta odakle

potječu naše prve sestre Družbe i veliki dobročinitelji i dobrotvori našega oca Utemeljitelja. Bila su to mjesta: Ljubljana, Brezje, Trst i Trnovlje. Našoj časnoj Majci Radoslavi, koja nam je to dozvolila i priuštila veliku radost, od srca zahvaljujemo. Doživjele smo zaista velike milosne trenutke na cijelome putu, a osobito u zajedništvu s našim sestrama iz svih triju provincija.

Drugi veliki događaj bilo je proglašenje svetom majke Terezije iz Kalkute, koju je 4. rujna ove godine papa Franjo proglasio svetom. Osjećale smo veliku povezanost s novom Sveticom katoličke Crkve, čiji nam je lik i djelo na posebno srdačan način približio dragi don Lush Gjergji – koji je vodio naše prve duhovne vježbe od 6. do 13. kolovoza ove godine u *Kući Navještenja* na Gromiljaku.

Drage sestre, dok vam upućujemo naše najsrdačnije pozdrave želimo vas zamoliti da nas pratite svojim molitvama, kako bismo mogle dopustiti Gospodinu da oblikuje ove naše slabe glinene posude, vaše novakinje s Kraljevca.

s. M. Nikolina Džavić i s. M. Pia Pilić, novakinje

DRUŠTVO PRIJATELJA MALOGA ISUSA

Lug-Brankovići

„Stadlerovo milosrđe danas“

*Godišnji susret Društva PMI-a
Sarajevske provincije BZ BDM Sarajevo*

U subotu, 3. rujna 2016., u župi Sv. Ivana Krstitelja u Lug-Brankovićima održan je XIX. susret *Prijatelja Maloga Isusa* (PMI) Provincije BZ BDM Sarajevo kojemu je tema bila „Stadlerovo milosrđe danas“. *Prijatelje Maloga Isusa* (Neum, Prozor, Mostar, Sarajevo, Gromiljak, Vitez, Voćin, Maglaj i Lug-

Brankovići) su dočekali župnik Franjo Ivandić i s. Marinela Zeko, poželivši im srdačnu dobrodošlicu.

Susret je započeo blagoslovom hodočasnika, koji im je udijelio vlč. Ivan Karača, nakon koga je s. M. Admirata Lučić, provincijska glavarica, uputila prigodnu riječ te ih ohrabrila i pozvala na radosno služenje malome djetetu Isusu. Potom je uslijedilo misno slavlje, koje je predslavio don Danijel Vidović, SDB. U svojoj propovjedi don Danijel je pozvao PMI da nasljeđuju primjer sl. B. Josipa Stadlera, koji je neumorno radio za dobrobit malenih. Istaknuo je milosrdnu ljubav koja je krasila njegov život te ih pozvao da se ne boje svjedočiti tu ljubav koja se daruje u obilju. U misnome slavlju je upriličeno i pristupanje novih članova u Društvo PMI i obnova obećanja, poslije čega je s. M. Ana Marija Kesten, ravnateljica DPMI-a pročitala pismo s. M. Radoslave Radek, časne majke, koje je uputila PMI u povodu ovoga susreta.

Prigodom ovog susreta PMI su za "Projekt našega srca" prikupili novčani dar predavši ga župniku za dvije obitelji u potrebi iz Lug-Brankovića.

Nakon misnoga slavlja uslijedio je ručak, te radionica „Blago milosrđa“. Animatori su pripremili razne animatorske igre za djecu i mlade, igrokaz, te film o Sl. B. Josipu Stadleru koji je obogatio duhovno znanje PMI-a te ih potaknuo da služe malenima pouzdajući se u Boga i Njegovu Providnost. Po završetku radionice PMI su se uputili prema obližnjoj župi *sv. Leopolda B. Mandića* u Maglaju, gdje su imali klanjanje pred Presvetim oltarskim sakramentom.

Na kraju susreta prigodnu riječ je uputila s. M. Marina Perić, pročelnica vjeća Društva PMI, te im naglasila: „Ponesimo s ovog susreta u svoje župne zajednice, u svoje obitelji, na svoja radna mjesta iskustva današnjega susreta s Milosrdnim Ocem. Budimo spremni živjeti i svjedočiti duhovna i tjelesna djela milosrđa kao što ih je činio u svome životu sl. Božji Josip Stadler“, te zahvalila župniku Franji Ivandiću, domaćinu susreta, na otvorenosti i suradnji, don Danijelu Vidoviću, koji je predvodio misno slavlje, i s. Marineli Zeko, koja je sa svojim zborom uveličala misno slavlje, te vlč. Josipu Jeliću koji nas je primio u svetište *sv. Leopolda B. Mandića* gdje smo primili plodove ove milosne Godine Božanskoga milosrđa.

s. M. Marina Perić

Pozdravna riječ provincijske glavarice sestre M. Admirate Lučić sudionicima XIX. susreta Prijatelja Maloga Isusa

Želim od srca pozdraviti sve naše drage svećenike - duhovne vođe i pratitelje, osobito domaćina današnjega događaja: velečasnoga Franju Ivandića, župnika, naše sestre - Marinelu i Anitu, te cijelu župnu zajednicu koja nas je primila. Vaša župna zajednica nam je očitovala dobrodošlicu i u vrijeme rata, kada smo morale napustiti Maglaj. Radosna sam što je danas s nama načelnik Žepča - gospodin Mato Zovko. Hvala Vam za divno svjedočanstvo naklonosti vjere prema našim mladima. Osobiti pozdrav predvoditelju ovoga svetoga misnoga slavlja don Danijelu Vidoviću. U Vama pozdravljam svu braću *Salezijance* u Žepču. Svom toplinom duše pozdravljam izaslanicu naše vrhovne glavarice - sestru Anu Mariju Kesten, ravnateljicu u Vrhovnoj upravi Društva PMI, te sestru Marinu Perić, pročelnicu Društva PMI za Sarajevsku provinciju, sve vas, drage sestre, koje ste se potrudile da oko Isusa okupite četu i dopratite ih na ovaj susret. S nama je naša draga sestra Liberiya koja predstavlja brojnu djecu i obitelji s dalekog Haitija. Kako je samo Bogu mila Tvoja žrtva i žrtva sestre Ane! Ovaj godišnji događaj molitvom i

žrtvom pratite naše sestre, osobito bolesne, kao i brojni članovi Društva i župnih zajednica od kuda dolazite. Osobita radost je vidjeti vas, dragi PMI, stoga vas pozdravljam našim divnim pozdravom: ŽIVIO MALI ISUS!

Za središnju temu našega susreta izabrali ste: STADLEROVO MILOSRĐE DANAS. Taj naslov znači da veliki - sveti ljudi ne umiru.

Ono što je blage uspomene Utemeljitelj naše redovničke obitelji živio nekada nije umrlo s njime. Njegove dobročiniteljske ruke su dugačke 125 godina rukopružena hoda. One i danas po nama, po vama žele blagosloviti, dotaknuti, zaštititi, ohrabriti, njegovati svaku krhku, nemoćnu i nejaku osobu. Dar karizme koju je primio od Duha svetoga živi i danas po nama, njegovim duhovnim kćerima, ali živi i po svima vama koji ste uz sestre i sa sestrama. Vi se za život nadahnate krjepostima, vrijednostima i vrlinama koje trajno naviješta i svjedoči Isusovo djetinjstvo. Sveto božićno otajstvo je trajno i nepresušno vrelo duhovne snage obiteljskoga života.

- Stoga smo danas ovdje iz zahvalnosti sluzi Božjemu Josipu Stadleru, jer bez njega ne bi bilo ni nas, kojima je njegovo milosrđe (djela milosrđa) nepresušni izvor milosti i nadahnuća.
- Ovdje smo da dotaknemo Milosrđe u betlehemskim jaslama, da se ohrabrimo za naš zadatak i životni put zajednice.
- Ovdje smo da učvrstimo pripadnost božanskome Djetetu Isusu i da uživamo u njegovoj blizini.
- Ovdje smo da primimo nove članove u našu duhovnu obitelj. Novi član u obitelji je uvijek znak dara života i životnosti.

Vidim da imate znakove pripadnosti Djetetu Isusu. Posvuda je primjetljivo SRCE. Pogledajte samo ovo koje ste sa sestrama načinili i postavili ispred divnoga lika Svete obitelji. Iz srca dolaze zrake, a svaka zraka predstavlja jednu od naših redovničkih zajednica. Ima ih osamnaest. Što bi to značilo drugo ako ne da je srce Djeteta Isusa u središtu svaka naše zajednice, da osvjetljava život mnogih, da ste i vi vidjeli tu zraku svjetlosti i došli mu se pokloniti kao nekoć pastiri. To je vidljivo oku, ali ima i srce vidljivo samo oku duše, a očituje se u duhovnim i tjelesnim djelima milosrđa: Član Društva PMI to vježba i živi u vlastitoj obitelji, u župnoj zajednici, u školi, na poslu. Vi ste oni koje Isus odgaja i šalje da za njega radite, da budete njegova vojska odanosti Ocu, vojska milosrđa, nježnosti i blagosti.

Lug-Brankovići, 3. rujna 2016.

ODJECI VREMENA

O 60. godišnjici djelovanja naših sestara u Belgiji

Pismo sestara pisano 1957. godine

Mnogopoštovana časna Majko, č. s. Vikarice i sve časne sestre!

Prolazio je dan za danom, mjesec za mjesecom ali još ne možemo reći godina za godinom, jer se 6. IX. navršila upravo godina. Jedna godina, jedna velika uspomena na naš zajednički boravak u domovini, a tako isto i jedna uspomena, uspomena našeg rastanka, koja će ostati nezaboravljena kroz čitav naš život. Spremajući se za Belgiju i ulazeći u vlak borile smo se raznovrsnim čuvstvima, koje je trebalo brzo zatomiti i prihvatiti život realnosti.

Taj život bio je izmjeničan. Na momente bio je tvrd da iskuša našu vjernost, ali bilo je i takovih momenata, koji su nam bili toliko dragi. To tek sada vidimo, kad promatramo sve okolnosti, u kojima smo proživjele našu prvu godinu u Belgiji. Trebalo se obračunati sa svakom emocijom i kazati: Ma nije nas Belgija zvala, nego Isus Krist da vršimo djela ljubavi iz ljubavi prema Njemu, koji se iz ljubavi dao raspeti za sve narode. Prema tome nije važno gdje se radi, nego s kojom nakanom i radi koga. Velika je to milost da imamo prilike ostvariti drugu svrhu naših Ustanova. Onu svrhu, za koju je kucalo srce našeg blagop. Utemeljitelja. Onu svrhu, radi koje je osnovana naša Kongregacija.

Bilo je teško prihvatiti stvarnost, jer smo već izgubile praksu. Potrebe našeg života vodile su nas, da si što bolje osiguramo egzistenciju, a malo pomalo nestajalo je žara ljubavi za ono, što smo od sveg srca obećale Bogu. Milost Božja je velika. Osnažila je našu volju, tako da su u tom pogledu brzo otpale sve poteškoće. Gospodin je velik i moćan, nije škrt u davanju, ni u pripuštanju trpljenja. Nije nas nikada zapustio, ali je pustio da osjetimo, kako je potrebno prinositi žrtve.

Evo samo jedan primjer. Nije prošao ni jedan veći blagdan da nam nije poslao nešto izvanredno. Kad se približi koji blagdan, već si postavljamo pita-

nje: Gospodine, što si nam pripremio za ovaj blagdan? Tako unaprijed očekujemo i već unaprijed pretvorimo žrtvu u čin zadovoljstva. Time je otpala poteškoća žrtve. Kad god smo imale puno posla u kući, nikakve poteškoće kod starih. Čim je posao bio gotov, odmah nešto novo kod njih. Tako nam je Gospodin konkretno pokazao, da upravlja sa svakim našim činom. Dao nam je zdravlje kraj svega toga, pa neka mu je sva hvala i slava.

Iza godine dana, naša shvaćanja su postala drugačija. Razumijemo i poznajemo svrhu našega boravka. Početak našeg rada činio se besmislenim. Nismo vjerovala, da će naša kuća biti oaza utjehe i radosti. Malo po malo počela je naša kuća mijenjati lice. Arhitekt nam je uvijek govorio: Treba strpljenja, pa ćete vidjeti. Uredit ćemo je na način vile, a ne staračkog doma. I ostvario je plan. Nema u njoj monotonije. Žive boje pokrivaju stare samostanske zidove, a zastori daju još veću eleganciju. Pokućstvo je jednostavno, ali odgovara svrsi. Jedino što je prazno, to je pet mjesta za još pet naših dragih sestara, koje će ako Bog da zajedno s nama djelovati na slavu Božju.

Sve što smo postigle i što ćemo postići pripisujemo molitvama i zaslugama našeg blagopokojnog Utemeljitelja, kao i molitvama naših dobrih sestara. Zahvaljujemo svima zajedno i svakoj napose na svakom izrečenom uzdahu za nas, na svakoj molitvi i žrtvi, sjećanju i pažnji. Mi sve činimo za dobro naše zajednice, neka bude za promicanje slave Božje, kao zajedničku suradnju Služavki Maloga Isusa.

Molimo, da i dalje budemo sjedinjene u molitvi i žrtvi, da nikada ne prestanemo moliti i žrtvovati se jedna za drugu. Hvala svima, svima. U zahvalnosti i ljubavi misle uvijek na Vas i svaku napose vaše sestre:

s. Ljerka, s. Alfreda, s. Evandelisti, s. Angelina i s. Paula

(Preuzeto iz: Vjesnik Družbe U službi Maloga Isusa, 1957., God II., br. 10., str. 178 -179.)

Sestrama u Belgiji prigodom prve godišnjice odlaska iz domovine 1956. - 1957.

Dan za danom tiho prodje
I godina cijela minu
Od kako vam u tuđini
prvi puta sunce sinu.

Pred vama je tada puklo
Tvrdo polje puno drača
Trebalo je orati ga
S mnogo truda, znoja, plača.

Ali vaša hrabra srca
Klonut zato nisu htjela,
Smiono se prihvatiste
tegobnoga toga djela.

Uzoraste prve brazde,
I već prvo sjeme klija,
Trud i napor vašeg rada
Uzaludan bio nije.

Samo naprijed vedra čela!
Bog Svevišnji nek Vas snaži,
Jer polje vašeg rada
Jošte mnogu žrtvu traži.

Al tko radi svedj za Boga,
Ne plaši se žrtve, truda,
Jer blagoslov Božji s neba
Prati njega uvijek i svuda.

I vas nek uvijek prati
U teškome vašem radu,
A susestre u domaji
Vaše žrtve cijenit znadu.

Na uspjehe vašeg rada
Sa radošću sve gledamo,
Pa vam prvu godišnjicu
Od sveg srca čestitamo.

Sestre iz domovine

(Preuzeto iz: Družbin vjesnik *U službi Maloga Isusa*, 1957., God II., br. 9., str. 150-151.)

S ovom pjesmom, našim sestrama čestitamo i 60. godišnjicu dolaska i djelovanja Služavki Maloga Isusa u Belgiji i zahvaljujemo im za sve žrtve učinjene za Isusovu najmanju braću i za dobro naše Družbe. Živjele!

ZAHVALNICA

Sestrama Služavkama Maloga Isusa u Neumu

POKOJNE SESTRE

s. M. Inviolata (Zorka - Marta) Gračanin

(rođ. 2. V. 1923. - +25.VI. 2016.)

U subotnji dan, u mjesecu Srca Isusova, na dan hrvatske državnosti, u 93. godini života i 71. godini redovničkih zavjeta, u samostanu Svetog Josipa na Šinama, okružena molitvom i ljubavlju sestara, osnažena Božjom milošću po svetim sakramentima, tiho i blaženo je u Gospodinu preminula naša draga s. Inviolata. Našla se u zagrljaju milosrdnog Oca i duboko vjerujemo da se raduje u nebeskom kraljevstvu.

Zorka-Marta s. Inviolata Gračanin, kći Steve i Bare rođ. Mihaljević iz Igrana, rođena je 2. svibnja 1923. u Makarskoj, krštena u župi sv. Marka u Makarskoj 21. svibnja iste godine, krizmana 21. studenoga 1931. godine. Otac je bio pravoslavne vjere, po zanimanju žandar-stražar, izuzetno dobar čovjek, pun ljubavi prema svojoj obitelji, supruzi i djeci. Duboko je poštivao katolička načela svoje supruge i katolički odgoj djece. Dobra majka Bara, pobožna i bogobojazna žena, uzorna vjernica, koja nikad nije propuštala dnevne svete mise i obiteljske molitve. Sestra Inviolata je uvijek isticala plemenitost i ljubav svojih roditelja. Sa zahvalnošću i svetim ponosom je znala posvjedočiti da nikad pred njima djecom, koliko je njoj poznato, otac i mama, jedno drugom nisu rekli ni jednu grubu ili nespretnu riječ, nego su od njih vidjeli i doživjeli samo ljubav i poštivanje u svemu. Imala je sestru Slavku i brata Duška, koji je naglo umro kao mladić, malo prije nego je trebao ući u franjevačko sjemenište u Sinju. U Makarskoj je završila pet razreda osnovne škole. Pripovijedala je da je na putu prema školi bila je jedna kapela u koju je svaki dan navraćala i kratko se pomolila prije škole. Sestra Inviolata svjedoči i zapisuje u svom Osobnom provincijskom kartonu: "Imala sam sreću da mi je bila učiteljica pok. Anka Bebić, koja je imala za duhovnog vođu o. Antu Antića." Franjevački samostan u Makarskoj i crkva uz samostan bili s joj drugi dom. Tu je često dolazila na svetu misu, ispovijed, razgo-

varala s franjevcima i sestrama franjevkama. Godine 1934. obitelj s. Inviolata se iz Makarske preslila u Split. Nastavila je Građansku školu u Splitu, koju su vodile sestre "Službenica milosrđa". Iz tog razdoblja uvijek se rado sjećala pokojne sestre Agneze Šegvić, s kojom je ostala povezana. Od školske godine 1937.-1939., skupa sa svojom sestrom Slavkom, kao vanjska gojenica, bila je kod sestara Predragocijenjene Krvi u Banja Luci, u samostanu "Nazaret". Sestra Inviolata zapisuje: "U tri navrata sam zatražila da me prime kao aspiranticu. Ali su me svaki odbile s motivom da je to kod mene časovita želja i da ja kao građansko dijete neću ostati (ustrajati). Školsku godinu 1939-1940. vratila sam se u Split mami, koja je kroz to vrijeme bila sama kao udovica. ... Čim sam se vratila u Split upoznala sam neke naše sestre, a posebno s. Amandu Vučemilo, koja me je vrlo lijepo informirala o našem redu. To me je potaklo da kažem svojoj mami da bi ja išla kod tih sestara." Sestra Amanda je radila u ženskoj ubožnici kod starica u Velom Varošu u Splitu. Sestra Inviolata svjedoči da ju je s. Amanda, svojom jednostavnošću i dobrotom oduševila, i pobudila u njoj želju da i ona bude sestra Služavka Maloga Isusa, da može pomagati slabima i onima u potrebi. Jako je cijenila i voljela s. Amandu i preko nje se oduševila da dođe u našu Družbu. Zamolila je da joj dadne adresu časne majke, kojoj je uputila molbu za prijem u samostan. Uz molbu za prijem u samostan priložila je preporuku-svjedočanstvo svog ispovjednika iz samostana i župe Gospe od zdravlja u Splitu-Dobri poznatog franjevca fra Krala Nole. On je 31. srpnja 1940., u ime župskog ureda, opečaćeno pečatom župe zapisao: "Svjedočim da je Gračanin Zorka pok. Steve vrlo dobra i da je vidljivo da je Bog pozivlje u redovnički stalež, pa se nadam da će Božjem pozivu i odgovoriti." Časna majka s. Maneta Lučić ubrzo je pozitivno odgovorila Zorki o njezinu prijemu u samostan, te joj preporučila da u Splitu završi započetu građansku školu i što bolje položi malu maturu, kako bi u Sarajevu kao kandidatice mogla pohađati učiteljsku školu. Tako je u Splitu završila građansku školu s odličnim uspjehom i bila oslobođena polaganja male mature. U samostan, u kuću maticu u Sarajevo je došla iz Splita 2. kolovoza 1941., u pratnji s. Amande Vučemilo i još dviju kandidatice. Po odluci časne Majke, nakon položenog prijemnog ispita, i potpisa izjave poglavarice da će sve četiri godine pohađati tu školu, upisala se u učiteljsku školu od sestara Kćeri Božje ljubavi na Banjskom brijegu. Godine 1944. završila je učiteljsku školu, položila maturu, i uputila molbu za prijem u novicijat. Novicijat s još deset drugih sestara novakinja započela je 14. kolovoza iste godine, od vodstvom učiteljice s. Fabijane Bukljaš. Bile u to teške ratne godine, pune straha, oskudice, bolesti tuberkuloze, neizvjesnosti, ali ih je, kako sama svjedoči, jačalo i držalo zajedništvo, jedna su drugu bodrile i bile uvjerene da ih Bog vodi i čuva. Uz sve poteškoće bile su, svjedoči nam s. Inviolata, radosne i sretne da budu re-

dovnice. Svaka je osobnom i zajedničkom molitvom nastojala biti u Božjoj blizini, moliti od Boga jakost, iz euharistijskog života crpsti snagu. "Moja želja je bila biti redovnica, pa mi ništa nije bilo teško. Sigurno, to je Božji dar. Zahvalna sam Bogu na toj milosti koja me ispunja radošću, ali i odgovornošću. Bog mi je toliko godina u zavjetima darovao sve bez ikakve moje zasluge", svjedoči nam s. Inviolata prigodom 70. godišnjice redovničkih zavjeta, 15. kolovoza 2015. godine. To je taj dar zahvalnosti pred besplatnim i nezaslužnim darom milosti. Sve što nam je dano Božji je dar, sve je to milost. Tu istinu s. Inviolata je duboko sebi živjela, doživljavala, cijelim svojim životom i radom svjedočila, i kroz cijeli svoj redovnički život u toj vjeri i uvjerenju djelovala, te ostala do kraja vjerna i ustrajna, nepokolebljiva i čvrsta. Iz ove vjere radosno je živjela svoj redovničko poslanje.

Nakon položenih zavjeta određena je za učiteljicu u našoj osnovnoj školi na "Dolorozii", no zbog društvenih neprilika to se nije ostvarilo, jer su državne vlasti sestrama oduzele školu i nacionalizirale je. Ostala je u kući matici u "Betlehemu", gdje je vršila dužnost sakristanke u samostanskoj kapeli, radila kod izrade crkvenog ruha, učila svirati i spremala se za orguljašicu. Kad su sestre odlukom vlasti u srpnju 1949. godine morale napustiti Sarajevo, i sve ostaviti, s. Inviolata iz Sarajevo dolazi u Split. Kroz to vrijeme u Trogiru je bila potreba zamjene sestre koja zna svirati u katedrali, pa je s. Inviolata u Trogiru, kako zapisuje "odsvirala prvu misu s odličnim uspjehom, prepisujući uspjeh Božjoj dobroti." Iste godine premještena je u Vrgorac, gdje je ostala kratko vrijeme, jer je premještena za sviračicu u novoostvorenoj filijali u Pučišćima, u koju je došla 6. prosinca 1949. godine. Vršila je službu sviračice, voditeljice pjevanja, uređivala crkvu i crkveno rublje. Nažalost i u Pučišću sestre, pa tako s njima i s. Inviolata, doživljavaju progon komunističke vlasti, i 12. lipnja 1951., milicija je pozvala sestru poglavaricu i dala joj usmeno naređenje da sestre kroz pet dana napuste kuću. Sestre su silom napustile kuću 16. lipnja 1951. godine. Tadašnji župnik don Petar Eterović svjedoči i zapisuje: "Svjedok sam neopisive žalosti i protesta svih Pučišćana dobre volje, jer su Pučišća izgubila dio sebe, sestre samaritanke, sestre koje su zračile dobrotom i ljubavlju, radom i molitvom. Odlazak sestara narod nikada nije prihvatio. Svi smo se nadali i vjerovali da će sestre ponovno doći." Nakon toga s. Inviolata dolazi u kuću maticu u Zagreb, gdje svira u samostanskoj kapeli i župskoj crkvi, te se priprema za polaganje glazbenog ispita u svrhu upisa na glazbenu akademiju. Uputila je zamolbu Savjetu za prosvjetu, nauku i kulturu zamolbu od 20. kolovoza 1952., da joj odobri upis u višu pedagošku školu glazbeni smjer iz razloga, je am se do sada bavila samo glazbom, pa bi željela da kao nastavnik na tom polu koristim narodu." Istom prigodom Životopisu, koji je poslala uz zamolbu u prilogu, navodi: "Želja mi je da učim djecu svoga naroda ponukala me da učim i glazbu

kojom se bavim još d djetinjstva. To je dalo povoda da se upišem na Višu pedagošku školu gdje ću i prosvjetnim, a i glazbenim rado moći se usavršavati te kao takova djelovati među djecom. Svoju Domovinu, i njezinu djecu ljubim nadasve, pak obećajem da ću u smjeru pedagoškom i muzičkom djelovati najbolje prema direktivama koje mi budu dane." Na Višoj pedagoškoj školi u Zagrebu položila je prijemni ispit za upis u ovu školu za "muzički odgoj", a u Potvrdi stoji: "Na prijemnom ispitu je zadovoljila.". Na ispit je išla u civilnom odijelu, jer se zbog pritiska komunističke vlasti nije smjela ići u redovničkom odijelu na akademiju. Kad su na akademiji saznali da je ona redovnica, i fra Jozo svećenik, pod pritiskom komunističke vlasti na samostane, ispisali su ih s glazbene akademije, i dali im zabranu pohađanja. Teško su to doživjeli i fra Jozo i s. Inviolata. Ostala je i tada hrabra i postojana u svom zvanju, Bogu zahvalna da kao redovnica može podnijeti i ovu nepravdu i poniženje. Premještena je u Samobor, gdje je ostala pet i pol godina. Svirala je kod otaca franjevaca i u kapeli samostana. I danas mnogi u Samoboru dobro pamte malu dobru s. Inviolatu, koji su tada bili mladi članovi zbora, a danas su angažirani vjernici laici. S nekima je ostala u duhovnoj povezanosti do svoje smrti. Godine 1957. pohađa Katehetski tečaj u Đakovu, kako bi se osposobila i za vjersku pouku djece. Premještena je 29. studenoga 1957. godine u župu Srca Isusova u Sarajevu, u kojoj je župnik bio prečasni Milivoj Čekada, kojega je izuzetno cjelina zbog njegove svećeničke zauzetosti i revnosti, kao i kanonika preč. Miroslava Vidovića, te člana svog katedralnog zbora koji je postao isusovac patra Tomislava Slokara. Njezina vjernost i dosljednost redovničkom pozivu i poslanju i ovdje dolazi do izražaja. Sestra Inviolata u svom Osobniku zapisuje: "Nakon prisilnog skidanja uniforme u Bosni, istjerivanja sestara za vrijeme II. svjetskog rata, ja sam bila prva redovnica od naših sestara koja se u uniformi vratila u Sarajevo u župu Srca Isusova kod župnika don Milivoja Čekade." Sestre koje su tamo već bile radile su u civilu. Vidjevši njezin primjer odlučnosti, neustrašivosti, ustrajnosti, mirno i bez kakvog izazivanja, i one su počele nositi redovničko odijelo kao vanjski znak svog redovničkog identiteta. Svirala je u katedrali, vodila katedralni zbor, katehizirala, pomagala u poslovima župske kancelarije. Isticala se urednim i lijepim krasopisom, jasnoćom i točnošću u vođenju administracije. To je bila njezina odlika i kroz kasniji administrativni rad.

Godine 1968. dolazi u Split, gdje u centralnom bogoslovnom sjemeništu kroz šest godina vrši službu predstojnice, vodi administraciju ekonomata bogoslovije, i uz tu službu na zamolbu župnika župe Brda don Alojzija Bavčevića šest godina pomaže mu u katehiziranju i vodi crkveno pjevanje u župi. Tako je i iz samostana sv. Ane, od 1975. do 1976. jednom sedmično

odlazi u župu Podstrana gdje pomaže župniku don Zdravki Čuliću u katehizaciji i nedjeljom za sviranje i vođenje pjevanja. U tome se vidjela njoj svojstvena odlika, živjeti Crkvi, osjećati Crkvu, cijeniti svećenike kao Božje suradnike i pomoći im u svemu što je moguće za rast kraljevstva Božjega. Nakon podijele Družbe na tri Provincije, u samostanu sv. Ane u Splitu, 17. ožujka 1970., izabrana je za prvu provincijalnu glavaricu, ali, kako zapisuje, "radi nekih navodnih nepravilnosti ti su izbori poništeni, pa je tadašnja Vrhovna uprava postavila nove Provincijske uprave 1971. za sve tri Provincije." Od strane Vrhovne uprave s. Inviolata je tada određena za drugu provincijalnu savjetnicu i tajnicu Provincije, koje službe je obavljala do 1976., od čega je tri godine te službe vršila uz službu predstojnice u Bogosloviji. Bolno je proživljavala trenutke diobe Družbe i teškoće koje je u tome podnijela. Uvijek joj je na srcu bilo dobro cijele Družbe. Sve sestre prihvaćala je iskrenom ljubavlju, prema svima bila otvorena i koliko je ljudski moguće pravedna. Sama svjedoči: "Sve je pred Bogom. On sve vodi i znani su mu svi naši problemi. Snagu sam crpila iz svakodnevne molitve i razmatranja, razgovora s Bogom i sv. Euharistije."

Na Generalnom kapitulju Družbe u srpnju 1976. izabrana je za zamjenicu vrhovne glavarice i vrhovnu savjetnicu. Odlazi u Zagreb, gdje ostaje do 1988. godine. Kroz šest godina uređuje Družbin Vjesnik "U službi Malog Isusa". Vrhovna uprava je tada bila u Novoj Vesi, gdje je bila i Provincijska uprava Zagrebačke Provincije, pa se razmišljalo se da se za potrebe Vrhovne uprave na području Zagreba nađe druga kuća. Za potrebe Vrhovne uprave Družbe 1978. je kupljen stari dvorac na Ksaveru, lijepa, ali ruševna zgrada, koju je trebalo u potpunosti adaptirati. Tada su s. Inviolata i s. Štefanija Bišćan, generalna ekonoma, podnijele najveći teret. Dale su sve od sebe kako bi se radovi što bolje, kvalitetnije i brže izveli i priveli svojoj svrsi. Sestra Inviolata u svom Osobniku svjedoči: "Uselile smo se u tu kuću, a moglo bi se reći, da ni 'škura nije bilo'. Bilo nam je teško." Časna majka Akvilina i ostale sestre savjetnice ostale su kroz to vrijeme u Novoj Vesi, povremeno dolazile u kuću na Ksaveru, u kojoj su se izvodili radovi, a s. Inviolata i s. Štefanija su se smjestile u jedan prostor i tu stanovale, kako bi bile pri ruci radnicima i radi osiguranja kuće. Bilo je to teško razdoblje, jer se nije imalo dovoljno sredstava, a izdaci adaptacije veliki i sve zahtjevniji. Kuhale su od onog što su imale ne samo sebi nego najčešće i radnicima samo da bude jeftinije i da poslovi napreduju. Same su čistile prostor nakon dnevnih radova. Pune ruke posla i brige. Sve je završilo blagoslovom kućne kapele sv. Josipa 24. listopada 1981. godine na veliku radost vrhovne uprave koja se preselila na Ksaver i sestara. Na Generalnom kapitalu u srpnju 1982. s. Inviolata je izabrana za vrhovnu glavaricu. Uz službe u vrhovnoj upravi punih devet godina je svirala i vodila crkveno pjevanje u župi Prečko, sve

do svog odlaska iz Zagreba. Svjedoči da joj je kao vrhovnoj glavarici bilo najteže "kad bih osjetila da sestre posustaju u revnosti, kad im slabi vjera i pouzdanje. Uvijek sam bila radosna kad sam osjetila sestrinsku podršku i srdačnost." Za vrijeme službe vrhovne glavarice kroz šest godina vršila je i službu predsjednice Unije VRRP, i u toj službi potvrdila crkvenost, poštovanje i otvorenost prema svi redovničkim zajednicama, ženskim i muškim, u našoj Domovini, i u Crkvi. Sa zahvalnošću je isticala kako ju je u toj službi veselila dobra suradnja s tadašnjom tajnicom Unije, s. Abertinom Baćak, "koja je bila vesela, optimistična, radišna i sposobna. Bila je puna razumijevanja i davala mi je podršku."

U kolovozu 1988. godine dolazi u provincijalnu kuću na Šinama, i stavlja se na raspolaganje Provincijalne uprave. U kućnoj kapeli je revna sakristanka, voditeljica pjevanja, pomno pazi da molitva Božanskog časoslova i liturgija bude svečana i animirana. Žena molitve. Uvijek puna discipline prema sebi, revna i točna u izvršavanju povjerenih i preuzetih zadataka. Na zamolbu župnika župe Stobreč don Josipa Lončara vrši službu katehisticice za prava četiri razreda, svira i vodi crkveno pjevanje u župi, koje je vršila sve dok je zbog svojih godina to mogla vršiti. Uz ove službe do zadnjih godina marljivo uređuje sestrama rublje. Uvijek oprano, opeglano, uredno složeno, s toliko ljubavi, urednosti i spremnosti. Ništa joj nije bilo teško za učiniti uslugu sestrama. Bila je vrsna ne samo u poslovima administracije nego i u svim domaćinskim poslovima, od kuhanja, ručnog rada do čišćenja. Rado prati crkvenu štampu, čita Papine dokumente, uvijek je u ok crkvenih zbivanja, kao i zbivanja u svijetu i domovini. Sve te događaje uvrštava u molitvene nakane. Rado i redovito sluša "Radio Mariju", i na taj način s veseljem i zanimanjem prati zbivanja u Crkvi i svijetu. Djetinje se radovala kad bi čula na Radio Mariji imena i glasove nekadašnjih članova zborova koje je vodila na raznim župama, ili učenica koje je pratila u njihovu odrastanju, i molila za njihove nove obitelji. Bila je uvijek pozorna prema bližnjima, puna suosjećajnosti.

Za vrijeme nemoći i bolesti jobovski je strpljiva i postojana, bez prigovora i ozlojeđenosti, a sestre koje su svakodnevno okruživale i majčinski pomagale u bolesti znale su da ima teške bolove, da su njezine noge u ranama. Na pitanje kako ste, najčešći, ako ne i redoviti, odgovor je bio: "Hvala Bogu, dobro." U razgovoru prošle godine prigodom 70. godišnjice zavjeta je rekla: "Živim treću dob. Sad je vrijeme potpunog sazrijevanja. Toga sam svjesna. Sestre su prema meni pažljive i jako sam zbog toga radosna i zahvalna. Sa svoje strane nastojim koliko god mogu podignuti se, doći do kapele i sestara, da im malo olakšam. Vrijeme koje provodim u sobi je uz slušanje Radio Marije, gdje molim i pratim sve molitve. ...Vesele me nova zvanja, a žalosti

me kad osjetim malodušnost sestara i manjak zvanja. Također me veseli kad čujem kako sestre napreduju u školovanju." O tome kako je doživljavala svoj život najbolje nam svjedoči ona sama: "Mislim da je moj život, onda kad sam bila radno aktivna i sada kad sam nemoćna, u potpunosti ispunjen. Ne mislim da nisam imala propusta i slabosti, no osjećam se potpuno sretnom i ostvarenom kao redovnica 'Služavka Maloga Isusa'. ... Službe koje sam vršila i posao koji sam obavljala ispunjali su me radošću. Kroz život sam osjetila Božju ruku, Njegovo vodstvo i Providnost. Ljudi i djeca s kojima sam radila svojim oduševljenjem su mi potvrda da je sve što sam radila bilo u Božjem planu i da je imalo Njegov pečat." U razgovoru je sestrama zaželjela: "Nastojte vršiti svoje dužnosti savjesno i s ljubavlju, tražeći u svemu slavu Božju i Njegovu volju. Ne zaboravite svoj rad i rast zalijevati svakodnevnom zajedničkom i osobnom molitvom. Božji blagoslov tada sigurno neće izostati."

Bila je potpuno pomirena sa svim i predana u Božje ruke. Uronjena u molitvu i tihu patnju, bistra uma i postojana u vjeri i strpljenju, malog i iscrpljenog tijela, a velikog i jakog duha. Gorjela je i sagorijevala kao svijeća uljanica, tiho, nečujno, radosno, bez grča, strpljivo se topeći i uranjajući u onostranost i vječnu stvarnost. Dočekala je spremno Gospodina u polovici subotnjega dana, Marijinog dana, u mjesecu Srca Isusova, na dan hrvatske državnosti. A svjedoci smo da je uz Isusa Mariju i Josipa na osobiti način štovala, da se uzdala u Srce Isusovo i molila da učini srce njezino po Srcu svome, da je istinski molila za voljenu zemlju Hrvatsku.

Draga s. Inviolata, zahvaljujemo Bogu darivatelju života za Vaš život, za Vašu vjeru i životni optimizam, za Vašu vjernost Bogu, Crkvi, Družbi, Provinciji i bližnjima koji su se nalazili na Vašem životnom putu. Neka milosrdni Otac blagoslovi svaku Vašu bol, svaku kaplju znoja s lica Vašeg, svu patnju. Neka Vas licem svojim obasja, okruni rajskom slavom, a po Vašem zagovoru kod Oca nebeskog nama neka udijeli novih i revnih članica. Počivala u miru Božjem!

s. M. Maneta Mijoč

POKOJNA RODBINA

SPLITSKA PROVINCIJA

Naši pokojnici:

† **Ivan-Lola Krstičević,**   brat s. Anette i s. Vedrane Krstičević.
† **Luca Marinović,**   majka s. Emile Marinović.

*Pokoj vječni daruj im Gospodine.
I svjetlost vječna svjetlila njima!*

Zahvala

Sestra Emila Marinović, u svoje osobno ime, u ime svoje braće i sestara, od srca zahvaljuje provincijalki s. Anemarie Radan i svim sestrama na ispraćaju majke Luce Marinović na njezinu sprovodu u Otoku, na molitvama za pokoj njezine plemenite duše i za upućene izraze sućuti. Gospodin izvor svake dobrote i milosrđa, začetnik života i smrti, svima obilno nagradio darom svoje milosti, a dušu drage majke Luce obasjao sjajem svoje rajске svjetlosti i uživala društvo svih svetih u rajskoj slavi.

PRIOPĆENJA IZ VRHOVNE UPRAVE I NAŠIH PROVINCIJALATA

VRHOVNA UPRAVA

➤ *Proslave i obljetnice*

* Na svetkovinu sv. Rafaela 24. listopada 2016. proslavit ćemo 126. godišnjicu utemeljenja naše Družbe. Za ovu svetkovinu pripremat ćemo se devetnicom sv. Rafaelu i trodnevnicom kako je to već običaj u Družbi.

* Na svetkovinu Krista Kralja 20. studenoga 2016. u Rimu papa Franjo zatvorit će Svetu godinu milosrđa.

* U svim zajednicama u Družbi isti dan 20. studenoga, obilježiti će se 135. godišnjica biskupskog ređenja sluge Božjega nadbiskupa Josipa Stadlera. Svaka zajednica u Družbi dat će slaviti 3 svete Mise zahvalnice na čast sluge Božjega Josipa Stadlera.

* Na svetkovinu *Svih Svetih i Dušni dan* 1 i 2. studenoga 2016., svaka zajednica dat će slaviti 3 svete Mise za naše pokojne sestre i dobročinitelje Družbe. Nastojat ćemo običi grobove naših pokojnih sestara i dobročinitelja. Grobove naših sestara i dobročinitelja koje nam neće biti moguće pohoditi, za njihove duše izmoliti ćemo krunicu i prikazati sv. Misu.

* Na svetkovinu Bezgrješnog začeca BD Marije 8. prosinca 2016., obilježiti ćemo 98. godišnjicu smrti sluge Božjega nadbiskupa Josipa Stadlera i Utemeljitelja naše Družbe.

SPLITSKA PROVINCIJA

➤ **Obavijesti:**

▪ U duhovnom centru "Kuća Djeteta Isusa" u Livnu, od 1. do 6. srpnja 2016. održan je XV. redoviti Provincijski Kapitul Splitske Provincije sv. Josipa, na kojem je 3. srpnja izabrana Provincijska uprava:

s. M. Anemarie Radan, provincijska glavarica,

s. M. Eduarda Marić, provincijska savjetnica i zamjenica,

s. M. Jelena Marević, provincijska savjetnica,

s. M. Miljenka Grgić, provincijska savjetnica,

s. M. Sandra Midenjak, provincijska savjetnica.

Čestitamo izabranim sestrama! Molimo Gospodina da im podari svoju mudrost i razboritost u upravljanju i služenju Provinciji!

▪ **S. M. Miljenka Grgić** dala je ostavku na službi provincijske savjetnice. Vrhovna uprava Družbe je prihvatila njezinu ostavku, i na sjednici Provincijske uprave, 10. rujna 2016. umjesto s. M. Miljenke **izabrana je nova provincijska savjetnica s. M. Marcela Žolo**, koja je i tajnica Provincije.

➤ **Imenovanja:**

s. M. Zorka Radan, imenovana provincijskom ekonomom.

s. M. Marcela Žolo, imenovana provincijskom tajnicom.

s. M. Marina Mužinić, imenovana učiteljicom sestara juniorki.

➤ **Premještaji:**

s. M. Adela Vojković iz Vranjica u Šine.

s. M. Maris Bašić iz Centralnog bogoslovnog sjemeništa u Splitu u samostan u Solinu.

s. M. Nazarija Delaš iz Centralnog bogoslovnog sjemeništa u Splitu u samostan u Solinu.

s. M. Filotea Žuro iz Centralnog bogoslovnog sjemeništa u Splitu u samostan na Šinama-Split.

s. M. Monika Križan iz Svećeničkog doma u Splitu u Nadbiskupsko sjemenište u Splitu.

s. M. Jasmina Čalo iz Solina u Nadbiskupsko sjemenište u Splitu.

s. M. Miljenka Grgić iz Livna u samostan sv. Ane u Splitu.

ZAGREBAČKA PROVINCIJA

➤ Imenovanje u Provinciji

s. M. Leopolda Božičević, izabrana je za tajnicu Provincije.

➤ Premještaji:

s. M. Katarina Penić-Sirak iz samostana "Antunovac" na župu Presvetog Trojstva u Krašić.

s. M. Mirjam Dedić iz župe Presvetog Trojstva iz Krašića u samostan "Antunovac", Nova ves, Zagreb.

s. M. Jelena Burić iz samostana "Antunovac" u Vojni Ordinarijat u Zagrebu.

s. Marija Kiš iz samostana "Sv. Ivana Krstitelja" u Samoboru u samostan "Betlehem" na Kraljevec.

s. M. Marina Perčić iz Vojnog Ordinarijata u samostan "Antunovac", Nova ves, Zagreb.

SARAJEVSKA PROVINCIJA

➤ **Obavijest**

s. M. Stana Matić uzela je novo redovničko ime – s. M. Judita

➤ **Sestre novakinje:**

13. kolovoza 2016. godine započele su prvu godinu novicijata postulanticice **Katarina Pilić - s. M. Pia i Nikolina Džavić - s. M. Nikolina.**

Čestitajući im pratimo ih molitvom!

➤ **Premještaj i imenovanje**

s. M. Genoveva Rajić imenovana je učiteljicom novakinja i premještena je iz duhovnoga centra *Kuća Navještenja* u Gromiljaku u Kuću novicijata Družbe na Kraljevec u Zagrebu.

➤ **Premještaji:**

s. M. Adelina Bošković premještena je iz zajednice *Sv. Ane* u Prozoru u zajednicu *Svete obitelji* u Maglaju;

s. M. Finka Brajković premještena je iz samostan *Egipat* u Sarajevu u samostan *Sv. Leopolda B. Mandića* u Neumu;

s. M. Mirka Ilić premještena je iz samostana *Sv. Leopolda B. Mandića* u Neumu u zajednicu *Sv. Ane* u Prozoru;

s. M. Petra Andrejić premještena je iz samostana *Sv. Josip* u Vitezu u samostan *Egipat* u Sarajevu.

➤ **Najave:**

29. 11. 2016.

Izvor radosti - humanitarni koncert i prodajna izložba za *SDE*

3. 12. 2016.

Otvaranje misijske izložbe u *Kući Navještenja* u Gromiljaku

VIJESTI OD BROJA DO BROJA

VRHOVNA UPRAVA I GENERALNA KUĆA

Sjednice

* Sjednice Vrhovne uprave Družbe održane su u generalnoj kući u Zagrebu: 16. lipnja 2016.; 3. srpnja 2016.; 13. srpnja 2016.; 22. srpnja 2016. i 31. kolovoza 2016.

* Sjednica uredničkog vijeća glasila Postulature *Stadler* održana je 6. srpnja 2016.g. u Sarajevu u Bogosloviji. Na ovoj sjednici sudjelovala je s. Vesna Mateljan savjetnica.

Događaji, proslave i hodočašća

* U Zagrebačkoj katedrali, 18. lipnja 2016.g. bilo je svećeničko ređenje na kojem je zaređen fra Jurica Galić, franjevac trećoredac glagoljaš. Na svečanoj sv. Misi sudjelovala je časna majka s. M. Radoslava Radek. Poslije podne časna majka s. Radoslava je sa sestrama iz zajednice čestitala fra Jurici veliki događaj u njegovu životu – svećeničko ređenje, a zajednici franjevac na Ksaveru na daru još jednog svećenika koji je od Boga primila njihova redovnička zajednica.

* U nedjelju 19. lipnja 2016. u župnoj crkvi sv. Franje na Ksaveru, fra Jurica Galić slavio je svoju prvu sv. Misu, i svim nazočnim vjernicima podijelio mladomisnički blagoslov. Na ovoj sv. Misi sudjelovale su sestre iz naše zajednice.

* Dana 20. lipnja 2016. časna majka s. M. Radoslava sa savjetnicama s. Jadrankom Lacić i s. Anom Marijom Kesten nazočila je blagoslovu kamena temeljca i gradilišta Stadlerove spomen kuće u Brdoskom Vinogorju koju grade sestre Sarajevske provincije. Ovom prigodom časna majka s. Radoslava darovala je za Stadlerovu kuću prigodni dar - produkciju slike - Nadbiskup Josip Stadler rad akademskog slikara Ch. Bilicha.

* U srijedu 22. lipnja 2016. s. Vesna Mateljan, s. Jadranka i s. Julijana Jerković sudjelovale su na sv. Misi slavljenom za sve žrtve koje su bačene u zloglasnu jamu Jazovka na Žumberku, među kojima je i naša s. M. Gaudencija Šplajt koja je strjeljana 1945.g. Nakon sv. Mise i osobne molitve za sve žrtve, posjetile su naše sestre koje djeluju u župi u Krašiću.

* Na Mladoj misi salezijanca don Branka Bendre slavljene u nedjelju 31. srpnja 2016. u župi Brckovljani, sudjelovala je s. Jadranka i s. Stana Matić.

Na proslavi 300. obljetnice osnutka župe Opuzen slavljene 3. kolovoza 2016. i 450. obljetnice osnutka župe Pučišće slavljene 13. kolovoza, u ime Vrhovne uprave Družbe nazočila je s. M. Vesna Mateljan, savjetnica i zamjenica časne majke.

* Časna majka s. Radoslava, sa s. Petrom Marjanović - provincijskom glavnicom Zagrebačke provincije, s. Martinom Vugrinec i s. Pompejom Bertolović boravila je Rimu od 2. do 6. rujna 2016. Razlog ovog pohoda Vječnom gradu je odlazak s. Martine Vugrinec na službu u Zavod Germanicum gdje djeluju naše sestre. U nedjelju 4. rujna sestre su sudjelovale su na sv. Misi koju je slavio papa Franjo na Trgu sv. Petra i na kojoj je proglašena svetom bl. Majka Terezija iz Kalkute.

* U subotu 3. rujna 2016. u župi sv. Ivana Krstitelja u Lug-Brankovićima održan je XIX. Godišnji susret PMI Sarajevske provincije. Na ovom susretu nazočila je s. Ana Marija Kesten savjetnica i ravnateljica Društva PMI.

* Na blagdan Male Gospe, 8. rujna 2016., časna majka s. Radoslava je sa s. Anom Marijom i sestrama iz zajednice u Brodskom Vinogorju s. Paskvalinom Santro i s. Zlatom Kobaš sudjelovala je na proslavi blagdana i Godine milosrđa u župi Gospe Brze pomoći u Slavonskom Brodu. Pred mnoštvom hodočasnika iz ravne Slavonije i susjedne BiH, svečano misno slavlje predsjedao je zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić u koncelebraciji đakovačko-osječkog nadbiskupa msgr. Đure Hranića, vlč. Ivana Lenića voditelja svetišta i većeg broja svećenika iz brodskog dekanata. U svojoj propovijedi kardinal Bozanić naglasio je „kako je svetište Gospe Brze pomoći u Slavonskom Brodu jedno od novijih marijanskih hrvatskih svetišta, koje je tu crkvu i župu pretvorio u pravo duhovno okupljalište molitelja ne samo iz Slavonskog Broda i okolice, nego i s raznih strana Slavonije, Bosne i šire. Spomenuo se i jednog od najvećih sinova Slavonskog Broda, velikana Katoličke Crkve i hrvatskoga naroda, sluga Božjega Josipa Stadlera, koji je i kao svećenik Zagrebačke nadbiskupije, a potom i kao prvi nadbiskup obnovljene Vrhbosanske nadbiskupije povezo za sva vremena Slavonski Brod i Zagreb, Hrvatsku i Bosnu i Hercegovinu, te svojim životom i zauzetim pastoralnim radom potvrdio da se s Božjom pomoći postižu čudesne stvari i da

je Crkva uvijek i svugdje živi svjedok Božjega milosrđa.“ Župnik vlč. Ivan Lenić na ovo slavlje pozvao je našu časnu majku s. Radoslavu i poglavarice sestara Uršulinki i Križarica čije sestre djeluju na području grada Slavon-skog Broda. Zahvaljujemo župniku na pozivu i na divnom slavlju blagdana Male Gospe u Stadlerovom rodnom gradu.

* U nedjelju 11. srpnja 2016. s. Alojzina bila je u svojoj rodnoj župi Belišće na Mladoj misi don Ivana Petrovića i 18. srpnja na proslavi 50. godišnjice osnutka župe.

* U nedjelju 11. rujna 2016., na sv. Misi slavljenom prigodom 285. zavjetnog hodočašća vjernika grada Zagreba u Mariju Bistricu, sudjelovala je časna majka s. Radoslava sa sestrama novakinjama s Kraljevca i njihovom učite-ljicom s. Genovevom Rajić.

Provincijski kapitul Splitske provincije

Od 1. do 6. srpnja 2016. časna majka s. Radoslava sudjelovala je na XV. Redovitom provincijskom kapitolu Splitske provincije sv. Josipa koji se održao u Kući Djeteta Isusa u Livnu. Dana 3. srpnja izabrana je nova provincijska uprava Splitske provincije. Po završetku provincijskog kapitula sestre su-dionice kapitula hodočastile su u Sarajevo na grob oca Utemeljitelja.

Juniorat

* Duhovna priprava sestara juniorki na doživotne zavjete iz naše Družbe održana je od 3. do 31. srpnja 2016. u generalnoj kući Družbe u Zagrebu. Na ovoj duhovnoj obnovi bile su s. M. Martina Vugrinec iz Zagrebačke provincije i s. M. Stana Matić iz Sarajevske provincije. Za program duhovne priprave sestara juniorki bile su zadužene s. Marija Banić pročelnica vijeća za odgoj u Družbi i sestre učiteljice juniorki s. Kata Zadro iz Sarajevske provincije, s. Marcela Žolo iz Splitske provincije i s. Marija Kiš iz Zagrebačke provincije. Svaka od njih je kroz tjedan dana pratila sestre juniorke u njihovoj duhovnoj pripravi. Sestre juniorke su uz svoj redoviti program pomagale sestrama u kućnim poslovima i sudjelovale u drugim važnijim događajima koji su se odvijali u zajednici. Sestrama juniorkama i njihovim učiteljicama zahvaljujemo što su svojom nazočnošću i ljubavlju osvežile naše sestrinsko zajedništvo. Želimo im blagoslovljen životni hod u službi malenih.

* Pater Marjan Zubak, Misionar Krvi Kristove je na blagdan sv. Ilije, 20. srpnja 2016., u kapelici generalne kuće slavio sv. Misu na nakane sestara juniorki.

Proslava sv. Ane zaštitnice Družbe

* Od 17. do 25. srpnja 2016. pripremale smo se devetnicom za proslavu blagdana sv. Ane - nebeske zaštitnice naše Družbe.

* Na blagdan sv. Ane, 26. srpnja, u kapelici generalne kuće svečanu sv. Misu za potrebe cijele Družbe slavio je vojni biskup u miru mons. Juraj Jezerinac. Proslavi ovog dragog nam blagdana u Družbi pridružile su se sestre iz zajednice na Kraljevcu, sestre iz Nove vesi s provincijalkom s. Petrom Marjanović i sestra Krisitina Adžamić iz Sarajeva. Posebnu radost i čestitke za ovaj blagdan časnoj majci s. Radoslavi i svim sestrama u zajednici iskazala je svojim posjetom dr. sc. Agneza Szabo.

* Na ovaj dragi nam blagdan veći broj naših sestara slavi svoje imendane. Svim sestrama, a na osobit način provincijskoj glavarici Splitske provincije s. Anemarie Radan časna majka s. Radoslava uputila je imendanske čestitke. Na slavlju imendana s. Provincijalke i proslavi patrona Samostana sv. Ane u Splitu, u ime Vrhovne uprave Družbe nazočila je s. M. Vesna Mateljan također svečarica tog dana.

Slavlja oblačenja, redovničkog zavjetovanja i jubileja sestara SMI

Ovogodišnje slavlje oblačenja, redovničkog zavjetovanja i slavlja jubileja odvijalo se od 13 do 15. kolovoza.

* U Sarajevskoj provinciji BZ BDM ulazak u novicijat bio je u večernjim satima 13. kolovoza u Kući Navještenja na Gromiljaku. Obnove, doživotni zavjeti i jubileji sestara slavljeno su 14. kolovoza u Voćinu u svetištu Gospe voćinske. U ime Vrhovne uprave Družbe na ovom slavlju nazočila je s. M. Jadranka Lacić.

* U Splitskoj provinciji sv. Josipa, slavlje oblačenja, prvih zavjeta i jubileja sestara slavljeno je 14. kolovoza u Kući Djeteta Isusa u Livnu. Na ovom slavlju nazočila je vrhovna glavarica Družbe s. M. Radoslava Radek i s. M. Vesna Mateljan, savjetnica i zamjenica časne majke.

* U Zagrebačkoj provinciji Presvetog Srca Isusova i Marijina, slavlje obnove zavjeta i doživotnih kao i jubileja sestara slavljeno je u Samostanu Betlehem na Kraljevcu. Ovom slavlju nazočila je časna majka s. M. Radoslava i s. Marija Banić savjetnica.

Časna majka s. Radoslava je u ime Vrhovne uprave Družbe svakoj sestri svečarici uputila prigodnu čestitku i darovala prigodni dar.

Duhovne vježbe

* Časna majka s. M. Radoslava Radek obavila je duhovne vježbe od 7. do 14. Kolovoza 2016. u generalnoj kući u Zagrebu.

* S. M. Ana Marija Kesten obavila je duhovne vježbe od 7. do 14. kolovoza 2016. u Kući Navještenja na Gromiljaku.

* S. M. Vesna Mateljan obavila je duhovne vježbe od 11. do 17. rujna 2016. u Kući Djeteta Isusa u Livnu.

Hodogram Družbe i Hodočašće

Od 22. do 25. kolovoza 2016. u generalnoj kući u Zagrebu održan je završni susret sestara sudionica Hodograma Družbe. Na radnom susretu 23. kolovoza sudjelovalo je 20 sestara iz sve tri Provincije, a na Hodočašće „Stopama prvih Družbini dobročinitelja i prvih sestara u Družbi kroz Sloveniju do Trsta“, održanom 24. kolovoza, uputila se 31 sestra predvođena vrhovnom glavaricom Družbe s. M. Radoslavom Radek. Ovom hodočašću pridružile su se i sestre novakinje iz Zagreba i Splita sa svojim sestrama učiteljicama. Susret je završen 25. kolovoza zajedničkim plenumom i posjetom našim sestara u Samostanu Betlehem na Kraljevcu.

Čestitanja

* Uoči blagdana sv. Ivana Krstitelja, 23. lipnja 2016., časna majka s. Radoslava i s. Ana Marija čestitale su sestrama u Samoboru patron kuće i nebeskog zaštitnika sv. Ivana.

* Na Petrovo, 29. lipnja 2016. u samostanu Antunovac u Novoj vesi, časna majka s. Radoslava i s. Ana Marija čestitale su imendan provincijskoj glavarici s. M. Petri Marjanović i pridružile se slavlju imendana kod obiteljskog stola.

* Sestre savjetnice Vesna, Ana Marija i Marija proslavile su svoje imendane u zajedništvu sestara iz generalne kuće i iz obližnjih naših zajednica. Svima od srca zahvaljuju na molitvama i čestitkama.

Posjete

* Dana 10. srpnja 2016. Našu zajednicu posjetila je s. M. Admirata Lučić, provincijska glavarica. Ovom prigodom s. Admirata susrela se sa s. Stanom koja se priprema za doživotne zavjete.

* U srijedu 3. kolovoza 2016. našu zajednicu posjetila je s. M. Liberija Filipović naša misionarka koja je došla na odmor. U popodnevnim satima časna majka s. Radoslava i s. Liberija posjetile su apostolskog nuncija u RH mons. Alessandra D'Errica.

* Časnu majku s. Radoslavu i sestre u generalnoj kući posjetile su dana 16. kolovoza 2016. s. M. Admirata Lučić provincijska glavarica, s. M. Genoveva Rajić učiteljica novakinja i sestre novakinje Pia Pilić i Nikolina Džavić koje će vrijeme formacije novicijata provesti u kući novicijata na Kraljevcu. Sestrarna novakinjama želimo blagoslovljene i radosne dane novicijata u Samostanu Betlehem na Kraljevcu.

Ispomoć

Od 26. lipnja do 2. srpnja i od 7. do 15. kolovoza 2016.g., s. Alojzina Mijatović kuharica iz generalne kuće pomagala je u kuhinji u samostanu Antunovac u Novoj vesi i u samostanu Betlehem na Kraljevcu povodom održavanja duhovnih vježbi i slavlja redovničkog zavjetovanja.

Liječenje

U nedjelju 10. srpnja 2016. časna majka s. Radoslava operirana je u bolnici Sv. Duh u Zagrebu, a dva dana nakon operacije otpuštena je na kućno liječenje. Časna majka s. Radoslava oporavila je se od operacije i nastavila je sa svojim redovitim obvezama. Ovim putem zahvaljuje se svima koji su je pratili molitvama.

Molitva za nastradale u potresu u Italiji

Našu blizinu nastradalima u razornom potresu koji je 24. kolovoza 2016. pogodio središnju Italiju iskazale smo na osobit način molitvom krunice, na koju je papa Franjo pozvao sve vjernike.

Sprovodi

* Na blagdan sv. Ivana Krstitelja 24. lipnja 2016. u Čakovcu, časna majka s. Radoslava bila na sprovodu rođaka svećenika fra Ivana Holetića člana Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda.

* U utorak 28. lipnja 2016. časna majka s. Radoslava, s. Vesna i s. Mirjam Dedić iz Krašića išle su u Split na sprovod naše s. M. Inviolata Gračanin. Prije toga su posjetile sestre na Šinama, a poslije sprovoda zajednicu sestara u Solinu.

* Dana 8. srpnja 2016. na groblju Mirogoj u Zagrebu bio sprovod fra Vlatku Badurini, franjevcu trećoredcu glagoljašu. Sestre iz zajednice bile su na sprovodu i sv. Misi koja je slavljena u župnoj crkvi na Ksaveru.

PROVINCIJA SV. JOSIPA

Posjeti provincijske glavarice i važnija događanja vezana uz život Provincije

* **3. lipnja 2016. - Blagdan Srca Isusova**, zaštitnika Družbe, i zaštitnik samostana u Košutama. Provincijalka s. Anemarie Radan sa s. Zorkom Radanposjetila je sestre u Košutama i čestitala im blagdan.

* Dana 5. lipnja 2016. provincijalka s. Anemarie posjetila sestre u Vranjicu i Šestanovcu. Sestra Adela Vojković zbog zdravstvenih problema i godina života 8. lipnja premještena iz zajednice u Vranjicu u samostan na Šinama.

* **Sastanak Upravnog vijeća Dječjih vrtića *Mali Isus*** održan 6. lipnja 2016. godine.

* U srednjovjekovnoj crkvi Sv. Trojice na Poljudu u Splitu, od 1. do 7. lipnja odvijalo se **danonoćno klanjanje pred Presvetim Oltarskim Sakramentom pod nazivom „Sedam Jerihonskih trublji za domovinu“**. Molitva je organizirana na spomen Branimirove godine 7. lipnja 879. godine i bila je namijenjena za jedinstvo i slogu hrvatskog naroda po zagovoru svetih mučenika. Uz članove molitvenih zajednica i potporu redovničkih zajednica, molitvi se odazvao velik broj vjernika koji vjeruju da je uz pomoć Krista i Majke Marije sve moguće te da će se uz vjeru ovakvo društveno malodušje, preokrenuti u čvrsti optimizam i prosperitet u našem narodu. Organizatori bdijenja bili su župni ured sv. Trojice, Molitveni savez Legije Srca Isusova i Marijina, Koordinacija štovatelja Božjeg milosrđa Split, Hrvatska udruga Benedikt i molitvene zajednice Splita i okolice. Nekoliko dana na misnim slavljinama i euharistijskom klanjanju sudjelovale su provincijalka s. Anemarie Radan, s. Marcela Žolo prefekta i kandidatice Tajana Andrie.

Usp. <http://www.smn.hr/home/741-završeno-sedmodnevno-jerihonsko-bdijenje-za-domovinu> (preuzeto 7. 06. 2016.)

* Dana 7. lipnja 2016. proslavljena obljetnica Utemeljiteljevog svećeničkog ređenja.

* **Stadlerov dan, 8. lipnja 2016.**, obilježen u župi sv. Križa u Splitu. Prije svete Mise sestre i kandidatice predmolile su s vjernicima svetu kronicu, a župnik don Mihael Jelavić slavio je svetu Misu na nakanu za proglašenje blaženim oca Utemeljitelja nadbiskupa Josipa Stadlera.

* Dana 15. lipnja 2016. u provincijskoj kući, samostanu svete Ane u Splitu, generalni vikar splitsko-makarske nadbiskupije mons. Miroslav Vidović, posjetio je provincijalku s. Anemarie. Generalni vikar je sa sestrom provincijalkom, provincijskom zamjenicom s. Eduardom Marić i provincijskom savjetnicom i tajnicom Provincije s. Marcelom Žolo, razgovarao o **reorganizaciji vođenja domaćinstva u odgojnim ustanovama splitsko-makarske nadbiskupije**, u kojima naše sestre preko sto godina vode domaćinstvo. Sutradan, 16. lipnja 2016., u Centralnom bogoslovnom sjemeništu održan je sastanak generalnog vikara mons. Miroslava Vidovića, s poglavarima i odgojiteljima Centralnog bogoslovnog i Nadbiskupskog sjemeništa i sestrama koje rade u tim ustanovama, u vezi reorganizacije vođenja domaćinstva, nakon obavljenih pripremnih radnji. Nakon Provincijskog kapitula bilo je nekoliko sastanaka između Nadbiskupije i Provincije u vezi ovog pitanja. Sestre su s danom 5. rujna 2016. prestale s požrtvovnim i uzornim radom vođenja domaćinstva u Centralnom Bogoslovnom sjemeništu u Splitu. **Za potrebe Centralnog bogoslovnog sjemeništa i Nadbiskupskog sjemeništa u Splitu od 5. rujna 2016. sestre kuhaju u Nadbiskupskom sjemeništu u Splitu.**

* U samostanu sv. Obitelji u Dubrovniku, od 12. do 18. lipnja 2016., don Žarko Vladislav Ošap održao je sestrama duhovne vježbe. U duhovnim vježbama sudjelovalo je devetnaest sestara, od čega trinaest iz zajednice u Dubrovniku, i šest iz drugih zajednica.

* U duhovnom centru "Kuća Djeteta Isusa" u Livnu, od 19. do 25. lipnja 2016., naša s. Miljenka Grgića održala je sestrama duhovne vježbe. Provincijalka s. Anemarie je nazočila početku duhovnih vježbi.

* Provincijalka s. Anemarie je u pratnji s. Leone Leventić, 23. lipnja 2016., posjetila je sestre u Košutama i tom prigodom čestitala imendan s. Zdenki Tomas.

* Dana 24. lipnja 2016., euharistijsko klanjanje do poslijepodne u samostanu svete Ane. Predstojnica s. Eduarda, s. Zorka i s. Emila posjetile su sestre na Bačvicama i čestitale imendan s. Ivanki Čupić.

* Dan državnosti, 25. lipnja 2016. Tog dana u samostanu na Šinama u vječnost se preselila s. Inviolata Gračanin. Provincijalka s. Anemarie i s. Zorka su išle na Šine pomoliti se za njezinu plemenitu dušu. Istog dana posjetile su sestre Svećeničkom Domu u Splitu i čestitale imendan s. Vilmi Kešina.

* Na splitskom groblju "Lovrinac", 28. lipnja 2016., pokopana je s. Inviolata Gračanin. Svetu misu i sprovodne obrede predvodio je župnik župe Kamen pater Anto Knežević, karmelićanin, u koncelebraciji s više svećenika, uz

prisustvo vrhovne glavarice s. Radoslave Radek, bivše vrhovne glavarice s. Mirjam Dedić, provincijalke s. Anemarie Radan i veliki broj sestara.

* **XV. Provincijski kapitul.** U duhovnom centru "Kuća Djeteta Isusa" u Livnu, od 1. do 6. srpnja održan je XV. redoviti Provincijski Kapitul, U radu Kapitolu sudjelovale su 32 sestre kapitularko. *Okvirna tema* Kapitula bila je "Naše služenje bližnjima". Program rada Kapitula se odvijao u četiri dijela: 1) Duhovna priprava; 2) Izvještaji; 3) Izborni dio; 4) Radni dio. Prvi dan Kapitula, petak 1. srpnja, bio je dan duhovne obnove. Drugi dan dani su Izvještaji provincijske glavarice, ekonomo i pročelnica Povjerenstava u provinciji. Treći dan, 3. srpnja 2016., izabrana provincijska uprava: s. Anemarie Radan, provincijska glavarica, s. Eduarda Marić, provincijska savjetnica i zamjenica, te provincijske savjetnice: s. Jelena Marević, s. Miljenka Grgić i s. Sandra Midenjak. Sutradan je izlaganje na temu "Naše služenje bližnjima" iznijela s. M. Marina Mužinić. Slijedila je rasprava o bitnim pitanjima života Provincije i donošenje Zaključaka. Dana 6. srpnja 2016. sudionice Kapitula su hodočastile u Sarajevo na grob našeg Utemeljitelja Sluge Božjega Josipa Stadlera. Posjetile su Bogosloviju, gdje su imale svečani ručak koji im je poklonio mons. Franjo Topić, samostan sestara u *Egipatu* u Sarajevu, gdje su im gostoprinstvo iskazale sestre na čelu s provincijalkom s. Admiratom Lučić, a na povratku iz Sarajeva prema Livnu posjetile su i sestre u Vitezu. Nakon završetka Kapitula, na povratku iz Livna prema Splitu, 7. srpnja 2016., provincijalka s. Anemarie, s. Eduarda, s. Sandra, s. Marcela i s. Zorka navratile su na grob pok. Voje Kaić, naše dobročiniteljice. Isti dan posjetile su sestre u Košutama, a provincijalka s. Anemarie u pratnji s. Krucifikse posjetila je sestre u Solinu i na Šinama.

* U četvrtak 7. srpnja 2016. umro je Ivan-Lola Krističević, brat naših sestara s. Anette i s. Vedrane. Na njegovu sprovodu u rodnim Borovcima 8. srpnja 2016. okupio se veći broj rodbine, prijatelja, mještana i naših sestara s provincijalkom s. Anemarie Radan.

* Dana 12. srpnja 2016. održana je sjednica Provincijske uprave.

* **Hodočašće vjeroučitelja Splitsko-makarske nadbiskupije u Godini Milosrđa u Poljsku,** koje je u godini Milosrđa organizirao predstojnik Katehetskog ureda Splitsko-makarske nadbiskupije, don Josip Periš, bilo je od 5. do 10. srpnja 2016. godine. Iz naše Provincije hodočastile su s. Dolores Brkić, s. Rebeka Batarelo i s. Mila Deak, a ukupno bilo je 62 hodočasnika vjeroučitelja, koji su posjetili Budimpeštu, Krakov, Wadovice, Auschwitz, Czestochowu, Bratislavu i Beč.

* U Splitu je od 15. do 18. srpnja održan je Ultra Europe festival. Sestre u Provincijskoj kući na čelu s provincijalkom s. Anemarie su od 11.-16. srpnja

2016., svako jutro od 6 do 7 sati imale euharistijsko klanjanje na nakanu za suzbijanje grijeha među mladima koji će doći na Ultru i za sve one koji su se uključili svjedočiti Radosnu Vijest. Splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić predvodio je koncelebrirano euharistijsko slavlje u crkvi Gospe od Zdravlja, za mlade vjernike - volontere koji će za vrijeme Ultra Europe festivala u Splitu otvorena srca biti prisutni među mladima kako bi svjedočili kršćansku nadu, vjeru u Isusa Krista. Po završetku euharistije uslijedilo je klanjanje pred Presvetim Oltarskim Sakramentom. Prije misnog slavlja, mladi su posjetili nadbiskupa mons. Marina u zgradi Nadbiskupskog ordinarijata, među kojima su bile i naše kandidatice Tajana Andrle i Petra Samardžić, koje su se uključile kao volonteri.

* Dana 17. srpnja 2016. provincijalka s. Anemarie Radan je bila na oproštajnom ručku otaca karmelićana i naših sestara u našem samostanu na Šinama, gdje su zadnjih godina osam godina stanovali oci karmelićani.

Nakon oproštajnog ručka u pratnji s. Lenarde provincijalka je posjetila sestre u Metkoviću i čestitale imendan s. Branki i s. Magdalis. Proslijedile su u Vrgorac gdje su čestitate imendan s. Karmeli.

Započele smo devetnicu u čast sv. Ane, zaštitnice Družbe i samostana sv. Ane u Splitu.

* Provincijalka s. Anemarie 18. srpnja 2016. posjetila je sestre u Solinu. Razgovarala je s. Marinom, učiteljicom novakinja i sestrama novakinjama i sestrama u zajednici.

* U duhovnom centru "Kuća Djeteta Isusa" u Livnu, od 24.-30. srpnja 2016., fra Bože Vuleta predvodio je duhovne vježbe sestrama.

* U samostanu sv. Ane u Splitu 25. srpnja 2016. cjelodnevno klanjanje pred Presvetim Oltarskim Sakramentom. U večernjim satima s. Marcela i kandidatice su otputovale na Svjetski susret mladih sa sv. Ocem Franjom u Poljskoj, od 25. srpnja do 2. kolovoza.

* **Dana 26. srpnja 2016. svečano je proslavljen blagdan Svete Ane.** Svečano misno slavlje slavio je don Ante Mateljan u zajedništvu s don Stankom Vrnogom, kućnim kapelanom, i don Dragom Petrovićem, bratom s. Zdravke, koji su došli za ovu prigodu iz Istre. Slavlju se pridružila s. Vesna Mateljan, zamjenica vrhovne glavarice i s. Zdravka. Na ručku je bio župnik don Mihael Jelavić, don Drago i veći broj sestara. Tog dana svečano je proslavljen imendan s. Anemarie, provincijalke i s. Vesne, vrhovne savjetnice i zamjenice vrhovne glavarice.

* Dana 28. srpnja 2016. provincijalka s. Anemarie i s. Zorka posjetile su sestre u Bogosloviji, čestitale imendan s. Nazariji, posjetile sestre u Svećeničkom Domu i čestitale imendan s. Marti.

* Dana 3. kolovoza 2016. na svečanoj svetoj Misi u Opuzenu, **prigodom proslava 300. obljetnice župe sv. Stjepana prvomučenika**, uz sestre iz Opuzena, s. Pavlinku Matić i s. Marinelu Delonga, nazočile su s. Vesna Mateljan, zamjenica vrhovne glavarice i vrhovna savjetnica, provincijalka s. Anemarie, s. Zorka Radan, s. Maneta Mijoč, s. Mila Deak i s. Marijana Cvitanović. Svečano misno slavlje predvodio je splitsko-makarski nadbiskup mons. Marin Barišić, uz koncelebraciju više svećenika i veliki broj vjernika. Nakon svete mise bili su ručku u hotelu Marlot. Za ovo centralno slavlje, kao i za prethodne dane trodnevnice, veliki trud i požrtvovnost utkala je s. Marinela Delonga, voditeljica crkvenog pjevanja u župi.

Povodom proslave 300. godina župe svetog Stjepana Prvomučenika u ponedjeljak 1. kolovoza 2016., nakon euharistijskog slavlja u župskoj crkvi, na prepunoj netom obnovljenoj Vrtletini – Poljanici neretvanskih gusara – održano je predstavljanje zbornika *Opuzen–tristota obljetnica župe svetog Stjepana Prvomučenika*. U ovom Zborniku nalaze se i dva članka naših sestara. Sestra Maneta Mijoč napisala je članak pod naslovom: Sestre Služavke Malog Isusa u Opuzenu, str. 309.-337., a s. Marinela Delonga članak pod naslovom "Župni zborovi i liturgijsko pjevanje od 1991. do 2016., str. 393.-422.

* U Godini milosrđa i 300. obljetnici krunjenja Čudotvorne Gospe Sinjske (1716- 2016.) održano je **u srijedu, 3. kolovoza 2016., hodočašće svećenika redovnika i redovnica rodnom iz Cetinske krajine Gospi Sinjskoj u Sinj**. Don Ante Mateljan prevodio je pokorničko bogoslužje u deset sati, a biskup šibenski mons. Tomislav Rogić procesiju i euharistijsko slavlje u jedanaest sati. U euharistijskom slavlju sudjelovalo je oko 60 svećenika, oko 150 časnih sestara te bogoslovi, sjemeništarc, kandidatice i novakinje rodnom iz Cetinske krajine. Među njima bilo je više naših sestara rodnom iz Cetinskog dekanata, koje su bile uključene u pjevanje i čitanje misnih čitanja. Sinjski gvardijan fra Petar Klapež i ovu godinu kao izuzetan domaćin počastio je sve prisutne svećenike i sestre ručkom u prostorima samostana. Bilo je to pravo hodočašće i zajedništvo.

* Dana 6. kolovoza 2016. provincijalka s. Anemarie posjetila je sestre u Solinu i čestitala imendan s. Lauri Lovrić, s. Dinki Jurin i s. Jasmimi Čalo.

* U nedjelju 7. kolovoza 2016. u župnoj crkvi Sv. Jeronima u Pučišću, u prigodi proslave 450. obljetnice osamostaljenja te župe, **predstavljena je "Spomenica župe sv. Jeronima – Pučišća"**. Predstavljanju knjige nazočili

su papinski nuncij u Berlinu, rodom Pučišćanin, nadbiskup Nikola Eterović, zamjenica vrhovne poglavarice redovnica Služavki Maloga Isusa s. Vesna Mateljan, s. Maneta Mijoč, i sestre iz Pučišća, pročelnik Konzervatorskoga odjela Ministarstva kulture u Splitu dr. Radoslav Bužančić, arheologinja – konzervatorica dr. Vanja Kovačić, akademik Emilio Marin, načelnik Općine Marino Kaštelan te ostali uzvanici i brojni posjetitelji i župljani. Knjiga na 496 stranica donosi 15 znanstvenih i stručnih radova iz povijesti te župe, uz brojne priloge i fotografije. Naša s. Maneta Mijoč u Spomenici je napisala članak "Sestre Služavke Malog Isusa u Pučišću". O ovoj vrijednoj knjizi, objavljenom u izdanju župe, govorili su mjesni župnik mr. sc. don Pavao Gospodnetić, povjesničar umjetnosti dr. sc. Joško Belamarić i urednik Pučišćanin dr. sc. Josip Vrandečić s Filozofskoga fakulteta u Splitu. Urednik dr. Vrandečić poručio je da je Spomenica knjiga o duhovnosti i o povijesti župe, a cilj njezina nastanka je upoznati se s tradicijom i korijenima Pučišća, te oplemeniti sve čitatelje. Ona je posvećena preminulima, ali i suvremenom naraštaju koji nas je inspirirao u ovom projektu. Program predstavljanja knjige glazbenim je nastupom uveličala domaća klapa "Volat".

* Dana 12. kolovoza 2016., **uoči središnje proslave 450-godina župe Pučišća**, večernju svetu misu, u koncelecijaciji s mons. Nikolom Eterovićem, zagrebačkim nadbiskupom mons. Josipom Bozanićem, biskupom Slobodanom Štambukom, nekoliko svećenika, predvodio je prethodni župnik Pučišća don Tonči Kusanović s propovijedi. Crkva je sva odisala duhovom ljepotom, čistoćom, i prekrasno ukrašenim cvjetnim aranžmanima, koje je uredila s. Danijela. Svečanu večeru u kući sestara za nuncija, nadbiskupa, biskupa i ostale svećenike pripremila je s. Gordana Rogošić s jednom gospođom. S početkom u 20,30 sati ispred crkve na prostranoj pjaci **održana je svečana akademija**, na kojoj su nastupili dječji zbor, zbor mladih "Veselje sv. Jere", mješoviti crkveni zbor sv. Jeronima, puhački orkestar "Brassčuta", klapa "Volat", te naratori i glumci. Svečanoj akademiji nazočili su zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić, kao domaćin mjesne Crkve biskup Slobodan Štambuk, apostolski nuncij u Berlinu Pučišćanin nadbiskup Nikola Eterović, generalni vikar Hvarske biskupije mons. Stanko Jerčić, postulador kauze bl. Alojzija Stepinca mons. Juraj Batelja i pristigli svećenici otoka Brača. Od predstavnika političkih i lokalnih vlasti svečanom činu proslave pred crkvom Sv. Jeronima nazočio je ministar graditeljstva i prostornoga uređenja u Vladi tehničkoga mandata Lovro Kušćević, zatim načelnik Općine Marino Kaštelan, donaćelnik Alen Parunov, predsjednik Općinskoga vijeća Stjepan Kusanović, akademik Emilio Marin, brojni uzvanici i gosti. Na svetoj misi i svečanoj akademiji uz sestre iz Pučišća bila je prisutna i s. Maneta Mijoč iz Splita. U programu isprepletom glazbenim nastupima brojnih izvođača pri-

kazana je povijest toga bračkoga mjesta te nastanak i život župe u njezinoj 450 godina dugoj povijesti sve do današnjih dana. Narativni program sastavio je dramaturg Ivor Martinić, a kao naratori su nastupili Magdalena Senković, Maja Martinić i Nikola Martinić koji su skladno i u izražajnom nastupu približili povijest mjesta i župe brojnim posjetiteljima. Bilo je veličanstveno i za oko i za uho, i za dušu i srce. U tekstu narativnog programa spomenut je dolazak sestara Služavki maloga Isusa u župu Pučišće, prvi i drugi, koje sve do danas djeluju u pastoralnom, katehetskom i karitativnom radu. Pjesmom "Svrati Gospode k nama", autora Ante Mateljana i Šime Marovića, glazbeni program otvorio je veliki crkveni zbor Sv. Jeronima pod ravnanjem s. Danijele Mihić. Sudjelovao je i Puhački orkestar Brassčuta pod ravnanjem Marka Bauka, domaća klapa Volat. Izvedena je, zatim, pjesma 450. obljetnice župe u čast sv. Jeronima pod nazivom "Rič si prostri svome puku", koju je napisao poznati tekstopisac klapskih pjesama Pjero Mirić, a uglazbio maestro Duško Tambača. Nastupio je i Zbor mladih Veselje sv. Jere, kao i Dječji zbor s pjesmom "Moća boje, moća daje", koju je napisala Katarina Drpić, a uglazbio Toni Eterović, a zborom je ravнала s. Danijela.

* **Središnje euharistijsko slavlje 450-godina župe Pučišća** u Pučišću predvodio je u subotu 13. kolovoza u deset sati u župnoj crkvi sv. Jeronima zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić, u koncelebraciji s hvarsko-bračko-viškim biskupom mons. Slobodanom Štambukom, papinskim nuncijem u Berlinu nadbiskupom Nikolom Eterovićem, rodom iz Pučišća, pristiglim bračkim i drugim svećenicima, uz brojni vjernički puk. Svečano i skladno pjevanje predvodio je župski mješoviti zbor od ravnanjem s. Danijele Mihić. Sve u liturgijskom duhu, svečano i molitveno, dostojanstveno i otmjeno za dušu i uho. U sadržajnoj i prigodnoj homiliji kardinal nadbiskup Josip Bozanić je poručio vjernicima: "Neka vam ovaj visoki župni jubilej još više ojača pripadnost svojoj župi, pripadnost koja je tako potrebna današnjem čovjeku koji gubi oslonce svoga života. Kršćanin ne privatizira svoj odnos s Bogom. On ga živi s braćom i sestrama u vjeri zajedništva Presvetoga Trojstva", pozvavši vjernike na suradnju i zajedništvo u župnoj zajednici. "Molite za duhovna zvanja u ovoj drevnoj župnoj zajednici. Uvijek ostanite vjerni svetoj Misi dolazeći redovito na nedjeljnu Euharistiju." Zahvalnu riječ na kraju misnog slavlja uputio je i pučiški župnik don Pave, te predao prigodne darove izrađene u bračkomu kamenu biskupu Štambuku i nadbiskupu Eteroviću. Za predvoditelja središnjega slavlja prigodni dar – grb kardinala Bozanića – bit će izrađen od bračkoga kamena u radionici tamošnje Srednje klesarske škole. Kardinal Bozanić poručio je da će dar krasiti prostore Hrvatskoga katoličkog sveučilišta. Uručio je pučiškom župniku medaljicu s likom sv. Ivana Pavla II. Poslije misnog slavlja kardinal Bozanić susreo se s pjevačima crkvenoga i dječjega zbora, njihovom vodite-

ljicom s. Danijelom Mihić, te ostalim suradnicima u župi pred središnjim oltarom crkve Sv. Jeronima. Uz neizostavno zajedničko fotografiranje dječji je zbor pjesmom "Moća boje, moća daje" pozdravio kardinala i njegovu pratnju. Kardinal je u pratnji župnika, nuncija, biskupa i ostalih gostiju posjetio kameno-klesarsku školu. Nakon toga bio je svečani ručak u hotelu Dešković, uz samu župsku crkvu, na kojem su bile i sestre: s. Danijela, s. Gordana, s. Apolonija i s. Maneta. Slavlje je nastavljeno navečer u 20.30 koncertom klapa pred crkvom na Batku.

* U duhovnom centru "Kuća Djeteta Isusa" u Livnu, od 7. – 14. kolovoza 2016., održane su **duhovne vježbe sestara**, koje je predvodio pater Marijan Krištofić, dehonijanac. Na duhovnim vježbama bilo je 28 naših sestara i jedna sestra Dominikanka.

* U duhovni centar "Kuća Djeteta Isusa" u Livnu, 13. kolovoza 2016., na slavlje zavjeta sestara su došle časna Majka s. M. Radoslava Radek i s. Mirjam Dedić.

* **Svečanost slavlja redovničkih zavjeta naših sestara 14. kolovoza 2016.** u duhovnom centru "Kući Djeteta Isusa" u Livnu: svečanost ulaska u II. godinu novicijata i primanja redovničkog odijela, polaganja prvih zavjeta, 25., 50. i 60. obljetnice redovničkih zavjeta. Svečano misno slavlje predslavio je vojni biskup mons. Tomo Vukšić u koncelebraciji sa svećenicima. Okupio se veliki broj sestara i rodbine slavjenica.

* **Slavlje blagdana Velike Gospe.** Provincijalka s. Anemarie i nekoliko sestara nazočile su svečanoj procesiji i misnom slavlju u marijanskom svetištu na Pojišanu u Splitu. Neke od sestara bile su na slavlju u marijanskom svetištu u Sinju.

* Od 22. do 25. kolovoza u Generalnoj kući Družbe u Zagrebu **održan je završni susret Hodograma Družbe sestara Služavki Maloga Isusa u Godini posvećenog života i Jubilarnoj godini Družbe**, pod vodstvom Vrhovne uprave Družbe, Provincijskih uprava i Vijeća za duhovnost u Družbi. Na susretu je sudjelovalo 20 sestara iz Zagrebačke, Splitske i Sarajevske provincije i sestre iz Vrhovne uprave Družbe predvođene vrhovnom glavaricom Družbe s. Radoslavom Radek. Iz naše Provincije sudjelovale su sestre: s. Sandra, s. Dulcelina, s. Jelena, s. Maneta i s. Anka. Na hodočašću u Sloveniju i Trst bile su i magistra s. Marina Mužinić i novakinja s. Faustina Zemunik.

U radu na Hodogramu, koji je plod i djelo Duha Svetoga, jasnije smo razumjele i prihvatile poruku pape Franje da: „Sa zahvalnošću gledamo na prošlost, s ljubavlju živimo sadašnjost i s nadom prigrlimo budućnost“. Naša

Družba je izabrala tri područja istraživanja, tri radionice: Prvu radionicu o svetosti života oca Utemeljitelja, čovjeka Božjeg, čovjeka kreposnog i svetog života, potpuno predanog Bogu i bliska čovjeku, vodila je pročelnica vijeća za duhovnost u Zagrebačkoj provinciji s. Mirjam Dedić. Drugu radionicu o duhovnosti i apostolskom djelovanju Družbe kroz povijest, vodila je pročelnica vijeća za duhovnost u Splitskoj provinciji s. Sandra Midenjak. Identitet sestre Služavke Malog Isusa živi se i potvrđuje u svakom vremenu, u okolnostima i prilikama u kojima sestre žive i djeluju u pojedinom razdoblju. Odjek na ovu temu i prikupljene materijale iznijela je s. Marija Filipović, te je posebno istaknula očitovanje Božjeg djela preko sestara koje su u zadnjem domovinskom ratu činile mnoga dobra narodu ne gledajući na različitost vjere i nacije. Treću radionicu o pokojnim sestrama s naglaskom na mučeništvo i svetost njihova života vodila je pročelnica vijeća za duhovnost u Sarajevskoj provinciji s. Genoveva Rajić. Rad ove radionice predstavila je s. Genoveva, a potom je s. Kristina Adžamić istaknula svjedočanstvo duhovnih i tjelesnih djela milosrđa naših pokojnih sestara koja su činile po zatvorima, logorima i u progonstvima. Prikazala je mučeništvo naših pokojnih sestara i njihove herojske kreposti koje su živjele u vrijeme komunizma. Ovo izlaganje potkrijepljeno je dokumentima koje su sestre pronašle dok su istraživale ove sudbonosne događaje. Sestra Sandra Kapetanović, prikazala je sudionicama susreta svijetli i sveti lik naše pokojne s. M. Krescencije Zwüfelhofer. Rad je nastavljen u radionicama i plenarnim sastankom. Kratko smo osvijetlile lik prvog Utemeljiteljevog suradnika kanonika i prvog pomoćnog vrhbosanskog biskupa dr. Antuna Jegliča iz Ljubljane, koji je na početku bio i duhovni upravitelj naše Družbe, zatim lik s. Marte Golec i s. Franciske Vrglez, prvih dviju sestara u Družbi, rodnom iz Slovenije, te lik gđa Giovanne Sorman (Ivanka Sorman) Slovenke, koja je živjela i radila u zavodu sv. Josipa u Trstu za siromašne i nezbrinute djevojčice i djevojke, jedna od prvih i velikih dobročiniteljica nadbiskupa Stadlera a time i naše Družbe, jer je njezinom pomoću otvorio prvo žensko sirotište u Sarajevu, a prema podacima Matične knjige Družbe u Družbu saznajemo da je u Sarajevo došlo 9 djevojaka iz Zavoda sv. Josipa u Trstu za rad u nadbiskupskim ubožnicama i neke su postale sestre naše Družbe. Giovanna je umrla na glasu svetosti, pokopana je u Trstu, a u našoj Družbi njezin lik je pomalo pao u zaborav. Danas o 180. obljetnici njezina rođenja s ljubavlju i zahvalnošću spominjemo se tog važnog imena u upisanog u počecima povijesti naše Družbe.

Drugi dan 24. kolovoza, upriličeno je zahvalno hodočašće pod geslom „Stopama Družbinih dobročinitelja i prvih sestara u Družbi“. Na ovo hodočašće uputila se 31 sestra Služavka Maloga Isusa. Hodočašću su se pridružile sestre novakinje iz Družbe sa svojim učiteljicama s. Genovevom Rajić i s. Mari-

nom Mužinić. Ranim jutrom, točnije u 05.00 sati krenule smo ispred Kalvarije na Ksaveru–Zagreb, za Sloveniju, prema Ljubljani. U ljubljanskoj katedrali sv. Nikole prošle smo kroz Sveta vrata milosrđa i sudjelovale na svetoj Misi. U 9.00 sati primio nas je u svoju nadbiskupsku rezidenciju ljubljanski nadbiskup mons. Stanislav Zore. Časna majka s. Radoslava uputila je Nadbiskupu prigodnu riječ i upoznala ga o cilju našeg hodočašća. Darovala je nadbiskupu prigodni dar, reprodukciju slike Nadbiskup Josip Stadler i nadbiskup Antun Bonaventura Jeglič u Sarajevu 1918. godine, prigodom proslave Stadlerove zlatne mise, potom su sve sestre otpjevale pjesmu „Još i danas dobri Pastir živi“. Nadbiskup Stanislav zahvalio časnoj majci s. Radoslavi i sestrama, a kao uspomenu na ovaj susret nadbiskup je darovao časnoj majci prigodni dar „Jegličev dnevnik“, koji je izdan 2015. godine. Nakon toga smo pohodile grob nadbiskupa Jeglića, prvog člana vrhbosanskog kaptola, koji je sahranjen u Ljubljani na obližnjem gradskom groblju Žale. Neopisivi su trenutci Božje blizine koju smo doživjele upravo na njegovu grobu. Lijepi kameni križ s geslom „U Gospodina se ufam“. Kako da nam u tom trenutku odmah ne dođu i životne riječi našeg utemeljitelja nadbiskupa Stadlera i blaženog kardinala Alojzija Stepinca, koji su sve svoje pouzdanje stavljali u Boga i živjeli „U Tebe se Gospodine uzdam.“. Pohodile smo svetište Majke Božje pomoćnica kršćana „Marija pomagaj“ u Brezju, u kojem je i nadbiskup Jegličm pred Marijino slikom molio za izbor svog zvanja, da se njoj posvetio i preporučio svoj duhovni poziv. Pred Majkom Božjom u Brezju klečao je prije 20 godina sveti papa Ivan Pavao II., i kao dragu uspomenu ostavio z svetištu zlatnu krunicu, koja je uokvirena sa strane Marijina lika je trajni spomen na taj plod i njegovu ljubav prema majci Mariji, i poziv svima na molitvu ove drage molitve svete krunice. I mi smo se utekle Gospinoj zaštiti izmolivši posvetnu molitvu Oca Utemeljitelja Majci Božjoj te primile potpuni oprost prolazeći kroz Sveta Vrata.

Daljnji put bio je prema Trstu i Zavodu sv. Josipa koji je u vrijeme nastanka Družbe vodila naša velika dobročiniteljica gđa Giovanna Sorman. Zavod postoji i danas, ali je prenamijenjen u vrtić, školu i internat za djevojke. Dan prije iz ovog zavoda se otišle sestre Marije Bambine, koje su radile u ovom zavodu, a one su puno pomogle našim sestrama kada su došle u Italiju, u Crespanu, u Milanu i u Meratama. Uoči nam je upala i duboko nas dirnula posvetna ploča posvećena Giovani na kojoj se ističe naziv koji ocrtava njezin život „ponizna i siromašna“. Posjetile smo i njezin grob. Koje iznenađenje i duhovna radost. Njezin grob u aleji gdje su grobovi školskih sestara franjevkica Trsatske provincije, među kojima su mnoga imena sestara Hrvatica i Slovenki koje su živjele i djelovale u ovoj Provinciji i tu pokopane, a iz ove Provincije, kasnije sestre dolaze u Maribor, a iz Maribora i Ljubljane u

Splitu, gdje je u Splitu tokom vremena osnovana Splitska provincije Školskih sestara franjevki. Tu su zatim i grobovi mnogih svećenika, među kojima ima i s hrvatskim i slovenskim prezimenima. Eto među njima je i grob naše drage dobročiniteljice Giovanne, koja neka nas svojim zagovorom zagovara kod Gospodina.

Iz Trsta smo krenule prema Celju, Trnovlju u župu Ljubečna i župu Vojnik, koje su prije bile jedna župa, odakle su rodom naše prve sestre u Družbi s. Marta Golec i s. Franciska Vrglez. U ovoj župi Ljubečna najsrdačnije su nas dočekali župnik salezijanac don Janko Ivančić i prethodi župnik vlč. Lojzek i rođaci naše pokojne sestre Marte,, od najstarijih do najmlađih članova obitelji Golec. U župskoj crkvi nas je prethodni župnik vlč. Lojzek, teško bolestan a pun milosne radosti i snage duha pozdravio i uputio duhovnu riječ. Časna majka s. Radoslava pozdravila je župnike, župljane i zahvalila Bogu što je iz ovog mjesta Trnovlja pozvao u našu Družbu prve djevojke koje su postale i prve redovnice jedine Družbe koja je niknula u Sarajevu prije 125 godina, i poklonila sliku s. Marte. Bilo je to ganutljivi milosni trenutak i u zraku se osjećala duhovna prisutnost s. Marte među nama. Iz župe Lubečna pošle smo u susjednu župu Vojnik, gdje nas je dočekao župnik vlč. Anton Penger i župljani i srdačno nas pozdravio u prekrasnoj župskoj crkvi. Na kraju smo u župi Vojnik kao završnicu za hodočasnički dan i sve primljene milosti zahvalnim srcem otpjevale "Tebe Boga hvalimo". Nakon toga nas je župnik počastio večerom u župskoj dvorani. Tu su s nama bili i župnici iz župe Ljubečna, i tako smo doživjele posebnu radost, gostoljubivost i djelotvornu ljubav. Krenule smo u večernjim satima natrag prema Zagrebu.

Ovo hodočašće bio je veliki povijesni dan za svaku pojedinu i za cijelu Družbu. Ovo je prvi puta da smo krenule na izvore onih koji su bili naši prethodnici i koji su utkani u temelje naše Družbe sestara Služavki Maloga Isusa. *Više o ovom možete pročitati na [www. stranici Družbe-Početna](http://www.straniciDruzbe-Pocetna), u izvještaju koji je napisala s. Anamarija Kesten.*

* Provincijalka s. Anemarie i s. Jelena 27. kolovoza 2016. posjetile su sestre u Svećeničkom Domu te su čestitale imendan s. Moniki, te posjetile sestre u Sjemeništu.

PROVINCIJA PRESVETOG SRCA ISUSOVA I MARIJINA

Posjeti zajednicama i čestitanje imendana

* S. M. Petra Marjanović provincijska glavarica posjetila je 5. srpnja 2016. g. sestre u Vojnom ordinarijatu.

* S. M. Petra Marjanović provincijska glavarica posjetila je 9. srpnja 2016. g. sestre u Slavonskom Kobašu i Vinkovcima odakle je s. M. Jasminu Kokotić premjestila u Novu Ves za prefektu kandidatice i pedagoginju za dječje vrtiće „Cvjetnjak“ u Provinciji.

* S. M. Petra Marjanović provincijska glavarica i s. M. Ana Čajko-Šešerko posjetile su 10. srpnja 2016. g. sestre u Kloštru Podravskom i u Pitomači.

* S. M. Petra Marjanović provincijska glavarica i s. M. Beatis Čajko posjetile su 12. srpnja 2016. g. sestre juniorke u generalnoj kući na Naumovcu.

* S. M. Petra Marjanović provincijska glavarica je išla 26. srpnja 2016. g. na Naumovac čestitati imendan s. Ani Mariji Kesten vrhovnoj tajnici.

* S. M. Petra Marjanović provincijska glavarica posjetila je 29. srpnja 2016. g. sestre juniorke u generalnoj kući, na završetku njihove pripreme za doživotne zavjete.

* S. M. Petra Marjanović provincijska glavarica posjetila je 9. rujna 2016. g. sestre u Samoboru i na Kraljevcu u Zagrebu.

* S. M. Petra Marjanović provincijska glavarica posjetila je 12. rujna 2016. g. sestre u Vinkovcima.

* S. M. Petra Marjanović provincijska glavarica posjetila je 14. rujna 2016. g. sestre u samostanu oo. Kapucina na Rijeci.

* S. M. Petra Marjanović provincijska glavarica posjetila je 16. rujna 2016. g. sestre u Stenjevcu i u Samoboru.

* S. M. Petra Marjanović provincijska glavarica posjetila je 17. rujna 2016. g. sestre u Krašiću.

* S. M. Petra Marjanović provincijska glavarica posjetila je 18. rujna 2016. g. sestre u sv. Jeronimu i prisustvovala na sv. misi sa sestrama u Retkovcu koje tamo rade.

Hodočašća

* Na osobno zahvalno hodočašće u Remete 16. kolovoza 2016. g. išle su s. M. Petra Marjanović provincijska glavarica i s. M. Marta Vunak.

* Na hodočašće u Sloveniju 24. kolovoza 2016. g. u rodna mjesta prvih sestara i mjesta naših velikih dobročinitelja išla je trideset jedna sestra od kojih su s. M. Petra Marjanović provincijalna glavarica, s. M. Mirjam Dedić, s. M. Imakulata Lukač, s. M. Beatis Čajko, s. M. Ana Čajko-Šešerko, s. M. Martina Vugrinec, s. M. Kristina Maslač i s. M. Margaret Ružman iz Zagrebačke provincije. Posjetile su ljubljansku katedralu, nadbiskupski dvor gdje su se susrele s nadbiskupom msgr. Stanislavom Zore, grob dr. Antuna Jegliča prvog suradnika našega Utemeljitelja. Potom su posjetile svetište Marije Pomoćnice u Brezju, gdje su ušle kroz sveta vrata zahvalivši Gospi za primljene milosti. Zatim su išle u Trst u Zavod sv. Josipa koji je osnovala i vodila naša dobročiniteljica Giovanna Sorman i pohodile njezin grob. Ona je poslala Ocu Utemeljitelju prve djevojke kojima je povjerio brigu za siromašne u Sarajevu. Nakon Trsta su posjetile župe Ljubečna i Vojnik iz kojih su rodnom naše prve sestre s. M. Marta Golec i s. M. Franciska Vrglec. U župi Ljubečna ih je svojom prisutnošću počastila i rodbina s. M. Marte Golec. Hodočašće je organizirala Generalna uprava u sklopu hodograma Družbe koji je održan na poticaj pape Franje povodom obilježavanja Godine posvećenog života, a ujedno u 125-oj godini postojanja naše Družbe.

* Na bdijenje na Bistricu uoči zagrebačkog nacionalnog hodočašća 10. rujna 2016. g. išle su s. Petra Marjanović provincijska glavarica, s. M. Mirjam Dedić, s. M. Angela Ivančić, s. M. Snježana Nudić, s. M. Marina Perčić i s. M. Ana Čajko-Šešerko. S njima su se vratile i kandidatice Katarina Kovačev i Snježana Bjelobrk koje su išle kao pješaci na hodočašće.

Susreti

* Susret za animatore PMI održan je 27. kolovoza 2016. g. u Novoj Vesi.

Slavlja

* Na Kraljevcu 15. kolovoza 2016. g. u samostanu Betlehem na blagdan Velike Gospe proslavile su jubileje s. M. Mehtilda Bertošek šezdeset godina zavjeta, s. M. Mirjam Dedić pedeset, ss. Petra Marjanović provincijska glavarica, Gordana Miškić, Jelena Burić, Snježana Nudić i Valerija Sakač dvadeset

pet, a doživotne zavjete položila je s. M. Martina Vugrinec, privremene ss. Marta Vunak, Kristina Maslač, Margaret Ružman i Monika Maslač. Euharistijsko slavlje predslavio je p. Marijan Zubak uz sudjelovanje vlč. Josipa Hadrovca, vlč. Stjepana Balobana, vlč. Alojzija Žlebečića, vlč. Tihomira Koseca, vlč. Josipa Radelje, i rodbine. Poslije sv. mise na zajedničkom slavlju sudjelovao je i vlč. Josip Baloban.

Sjednice

* U Novoj Vesi je 30. kolovoza 2016. g. održana sjednica Vijeća za apostolat zvanja.

* Na Kraljevcu je 31. kolovoza 2016. održana sjednica Vijeća za duhovnost.

Ispomoći

* U Slavonski Kobaš 19. kolovoza 2016. g. išla je s. M. Jelena Burić za zamjenu s. M. Luciji Knežević u vrijeme godišnjeg odmora.

* U samostanu oo. Kapucina na Rijeci tijekom godišnjeg odmora sestara pomagala je s. M. Monika Novak.

* S. M. Petra Marjanović provincijska glavarica s. M. Luciju Knežević i s. M. Pompeu Bertolović odvezla je na Lovran na godišnji odmor.

Premještaji

* U župi Krašić 4. kolovoza 2016.g. preuzela je dužnost sakristanke, orguljašice i katehisticke s. M. Katarina Penić-Sirak, a s. M. Mirjam Dedić je premještena u samostan "Antunovac" u Novu Ves 55, Zagreb.

* S. M. Petra Marjanović provincijska glavarica otpratila je 1. rujna 2016. g. s. M. Jelenu Burić na novu dužnost u Vojni ordinarijat, a s. M. Marinu Perčić iz Vojnog ordinarijata u Novu Ves.

* S. M. Petra Marjanović provincijska glavarica, časna majka s. M. Radoslava Radek, s. M. Pompea Bertolović i s. M. Martina Vugrinec otišle su 2. rujna 2016. g. u Rim, gdje je izvršena promjena, pa će s. M. Martina Vugrinec nastaviti rad, a s. M. Pompea Bertolović se vraća u Hrvatsku. U nedjelju su prisustvovala, na trgu sv. Petra, svečanosti proglašenja majke Terezije svetom.

Događanja

* Primopredaja službe upravljanja zajednicom između s. M. Jelene Burić i s. M. Mirjam Dedić u Novoj Vesi izvršena je 5. kolovoza 2016. g. u prisustvu s. M. Petre Marjanović provincijske glavarice i dosadašnjeg kućnog vijeća.

* Primopredaja službe upravljanja zajednicom između s. M. Ksaverije Sršan i s. M. Marije Kiš izvršena je 19. rujna 2016. g. u prisustvu s. M. Petre Marjanović provincijske glavarice i dosadašnjeg kućnog vijeća.

PROVINCIJA BEZGRJEŠNOG ZAČEĆA BLAŽENE DJEVICE MARIJE

Svečano otvorena i blagoslovljena zgrada Nadbiskupijskoga centra za pastoral mladih "Ivan Pavao II."

U subotu, 25. lipnja 2016., u 17 sati u športskoj dvorani „Renovabis“ unutar Centra za pastoral mladih *Ivan Pavao II.* nakon svečanoga presijecanja vrpce, održano je svečano otvorenje zgrade spomenutoga centra. Zgrada Centra je velebna građevina na osam etaža, koja sadrži uredski prostor, konferencijske dvorane, športsku, plesnu i glazbenu dvoranu, restoran, kafić, vrtić, biblioteku, kapelicu i smještajni kapacitet za 50 osoba, samo su dio bogate ponude NCM-a *Ivan Pavao II.*, koji je - po svome izgledu i ponudi - jedinstven u regiji.

Nakon svečane akademije, susret je nastavljen slavljenjem svete mise, koju je predslavio kardinal Puljić. U pratnji provincijske glavarice - s. M. Admirate Lučić - u blagoslovu su sudjelovale: s. M. Anđa Vranješ, s. M. Bertila Kovačević, s. M. Manda Pršlja - s postulanticama Nikolinom Džavić i Katariinom Pilić.

Dječja radost na moru

Sestre *Služavke Maloga Isusa* iz Gromiljaka već nekoliko godina zaredom realiziraju projekt *Dječja radost na moru* - pod pokroviteljstvom gospodina Joška Berkera iz Kaštel Kambelovca kod Splita. Dvadesetoro djece siromašnijih obitelji iz srednje Bosne, od 26. lipnja do 2. srpnja 2016. - pod vodstvom s. M. Danice Bilić boravilo je na moru.

Hodočašća na grob slugе Božjega Josipa Stadlera

*Hodočašće kućnih poglavarica i sestara sudionica duhovnih vježbi Sarajevske provincije

Kućne poglavarice, otkupljenje na godišnjemu susretu s Provincijskom upravom, 8. 6. 2016. završile su susret hodočašćem na grob oca Utemeljitelja i sudjelovale u meditativno-molitvome programu prije svete mise i na svetoj misi u 18 sati, s nakanom za njegovo proglašenje blaženim.

Sestrama predstojnicama pred Stadlerovom katedralom pridružile su se i sestre sudionice duhovnih vježbi koje istoga dana u večernjim satima započiju na Gromiljaku. Predvođene provincijskom glavaricom – s. M. Admiratom Lučić – u duhu Godine milosrđa, prošle su kroz Sveta vrata milosrđa s molitvom za jubilarni oprost. Zatim su nastavile s molitvom nas grobu Utemeljitelja Družbe - s nakanom za njegovo proglašenje blaženim.

*Hodočašće vjernika Slavonskobrodskoga dekanata

Dvjesto i pedeset vjernika Slavonskobrodskoga dekanata su sa svojim svećenicima i redovnicama, na čelu s dekanom Ivanom Lenićem - hodočastili u subotu, 25. lipnja 2016., u Sarajevo na grob svoga velikog sugrađanina, prvoga vrhbosanskoga nadbiskupa, sada slugе Božjega Josipa Stadlera. Na svetoj misi, koju je predslavio uzoriti Vinko kardinal Puljić, sudjelovale su i Stadlerove duhovne kćeri – *Služavke Maloga Isusa* - s provincijskog glavaricom s. Admiratom Lučić.

Bio je to dan molitve za Hrvatski narod i njegovu vjernost Kristu po zagovoru slugе Božjega Josipa Stadlera.

Sestre *Služavke Maloga Isusa* iz samostana *Egipat* su ugostile sestre *Uršulinke* iz Slavonskoga Broda i nekoliko hodočasnika. Sa sestrama i šticienicima *Stadlerova Dječjega Egipta* proveli su vrijeme u zajedničkom razgovoru. Taj dan se sa sestrama i djecom oprostio šticienic Marko Slišković, koji je ove godine, boraveći u „Stadlerovu dječjemu Egiptu“, završio devetogodišnju školu te odlazi na daljnje školovanje u KŠC „Don Bosco“ u Žepču.

*Hodočašće sestara Kapitularke XV. provincijskog kapitula iz Splita s novozabranom upravom Provincije

Sestre su, u okviru programa slavlja Kapitula, 6. srpnja 2016. hodočastile u Sarajevo - kolijevku Družbe - na grob svoga utemeljitelja - slugе Božjeg Josipa Stadlera.

U hodočasničkom duhu su, predvođene obnovljenom Upravom Provincije: sestrom Anemarie Radan - provincijskom glavaricom - te sestrama Eduardom Marić - zamjenicom prov. glavarice, Jelenom Marević, Miljenkom Grgić, Sandrom Midenjak, savjetnicama u Upravi, ušle kroz Sveta vrata milosrđa Stadlerove katedrale. Svečanu svetu misu predslavio je uzoriti Vinko kardinal Puljić, u koncelebraciji msgr. Pave Jurišića, postulatora Stadlerove kauze, župnika katedrale vlč. Marka Majstorovića i preč. Josipa Kneževića, rektora Vrhbosanske bogoslovije.

Sestre su pohodile Vrhbosansku bogosloviju i divnu crkvu svetih Ćirila i Matoda, zadržavši se kod obiteljskoga stola i sestrinskoga zajedništva u Stadlerovu *Egiptu*. Vrijeme je brzo proteklo - uz sestrinski razgovor i kratku igru s djecom Stadlerova dječjega *Egipta*. Putovanje prema Splitu nastavile su uz kratko zaustavljanje kod sestara u samostanu *Svetoga Josipa* u Vitezu - u Stadlerovoj Han-kompaniji j iz 1907. godine i u Travničkomu sjemeništu.

*Hodočašće sestara Služavki Maloga Isusa i Prijatelja Maloga Isusa iz Gromiljaka

Predvođeni s. M. Danicom Bilić i sestrama iz Kuće Navještenja u Gromiljaku, Prijatelji Maloga Isusa župe Imena Marijina u Gromiljaku te iz Viteza predvođeni vjeroučiteljem Bernardom Herakovićem, hodočastili su na grob služu Božjemu Josipu Stadleru. U Svetoj godini milosrđa svečanim prolazom kroz Sveta vrata milosrđa molili su jubilarni oprost i nastavili s molitveno-meditativnom pripravom za misno slavlje. S vjernicima, koji se u svojim potrebama utječu zagovoru sluge Božjega Josipa Stadlera, molili su i razmatrali o milosrđu u njegovu životu, s naglaskom na duhovno djelo milosrđa: *Grješnika ukoriti*.

*Hodočašće sestara Služavki Maloga Isusa - sudionica duhovnih vježbi u Gromiljaku

Sestre *Služavke Maloga Isusa* Sarajevske provincije su u sklopu duhovnih vježbi koje obavljaju u *Kući Navještenja* u Gromiljaku, 8. 8. 2016. hodočastile na grob svoga oca Utemeljitelja u Godini Božjega milosrđa te u duhu Godine milosrđa ušle hodočasnički s molitvom na usnama u sarajevsku prvostolnicu.

Prije molitve i meditacije na temu: *Neuka poučiti*, u 17.30 sati su se okupile u kapelici oca Utemeljitelja u Nadbiskupskome dvoru, gdje su pozdravile Isusa i Njegovo Presveto srce, te - njemu u čast - otpjevale nekoliko pjesama.

Nadbiskup vrhbosanski - uзорiti Vinko kardinal Puljića - pozdravio je sestre, udijelio im blagoslov i pozvao ih i ohrabrio za svjedočenje, svetost i ljubav prema mjesnoj i općoj Crkvi.

Hodočašće sestara Služavki Maloga Isusa u svetište Milosrdnoga Isusa

U organizaciji župe katedrale Presvetoga srca Isusova u Sarajevu, župnika - vlč. Marka Majstorovića - u suradnji s Udrugom *Sveta Zemlja* Čitluk - organizirano je hodočašće u Poljsku - u svetište *Milosrdnoga Isusa* od 14. do 20. lipnja 2016. Godine, u kojemu su sudjelovale 4 sestre sarajevske provincije *Bezgrješnoga začeca BDM*: s. M. Nevenka Ivančić, s. M. Krunoslava Adžamić, s. M. Genoveva Rajić i s. M. Manda Pršlja s postulanticama: Katarijom Pilić i Nikolinom Džavić.

Posjeti samostanu „Egipat“

****Posjet obitelji Bergamaschi iz Italije***

U povodu blagoslova Nadbiskupijskoga centra za pastoral mladih *Ivan Pavao II.*, zajednicu sestara SMI u samostanu *Egipat*, na čelu s. provincijskom glavaricom, djecu *Stadlerova dječjega Egipta* posjetila je 24. i 25. lipnja 2016., petočlana obitelj Bergamaschi iz Italije: mama Ernestina, kćerka Emanuela, sinovi: Gabriele, Giovanni, Roberto i unuk Francesco.

****Posjet skauta iz Italije***

Don Alessandro Astratti - župnik župe Bologna 1. iz Italije je s - 40 mladih skauta svoje župe posjetio, 10. kolovoza 2016. sestre u samostanu *Egipat* i djecu *Stadlerova dječjega Egipta*, gdje im je s. M. Kristina Adžmić predstavila Družbu i Utemeljitelja te djelovanje zajednice i sestarsku skrb za djecu bez odgovarajućega roditeljskoga staranja.

****Posjet sudionika biblijskoga kampa u Žepču***

Posjet salezijanaca iz Žepča - s grupom mladih sudionika biblijskoga kampa, predvođenih don Danijelom Vidivićem, đakonom Danijelom Dragičevićem i četvoricom salezijanskih bogoslova - obradovao je 10. kolovoza 2016. djecu i sestre Stadlerove kuće *Egipat*. Sa sestrama i djecom slavili su svetu misu, da bi potom ostali na zajedničkomu druženju u dvorištu kuće. S. M. Anđa Vranješ - zamjenica provincijske glavarice i kućna glavarica - predstavila im je družbu i apostolsko djelovanje družbe, posebno rad s djecom u SDE-u.

****Posjet bogoslova salezijanca***

Dvadeset bogoslova salezijanaca Hrvatske provincije s provincijalom - don Pejom Orkićem - i odgajateljem - don Mladenom Delićem u pratnji bogos-

lova Ivana Dragičevića, 30. kolovoza 2016. su od 15 do 17 sati posjetili zajednicu sestara Služavki Maloga Isusa u samostanu *Egipat*, Stadlerov dječji *Egipat*, Stadlerov muzej i dječji vrtić „Srce“. Tom prigodom su se susreli sa sestrama i djecom Stadlerova dječjega *Egipta*.

U ime sestara dobrodošlicu im je izrazila provincijska glavarica – s. M. Admirata Lučić - progovorivši im o životu i djelovanju zajednice, s posebnom brigom za djecu bez roditeljskoga staranja, kao i za djecu koju sestare odgajaju u vrtiću i pomoć koju pružaju obiteljima u odgoju djece. Provela ih kroz prostor e kojima sestre vrše apostolsko poslanje, da bi se potom zadržali u Stadlerovu muzeju. Tu im je u kratkim crtama predstavljen lik i djelo prvoga vrhbosanskoga nadbiskupa – dr. Josipa Stadlera – sada sluge Božjega, utemeljitelja Družbe sestara Služavki Maloga Isusa i velikog socijalnoga radnika svoga vremena.

Prije polaska zadržali su se u zajedničkom razgovoru da bi jedni drugima govorili o sebi i svome služenju Bogu po karizmi i u duhu svoje družbe.

*Posjet članova katoličke karizmatske skupine "Regina pacis"

U prostorijama samostana *Egipat*, 28. kolovoza 2016. provincijska je glavarica – s. M. Admirata Lučić - sa sestrama primila 19 članova katoličke karizmatske skupine "Regina pacis" iz mjesta Saronno u Italiji. Zajedno s njima, provincijska je glavarica nazočila jutarnjem slavlju svete mise i susretu s uzoritim Vinkom kardinalom Puljić.

U kućnoj kapeli posvećenoj *Isusovu bijegu u Egipat* najprije su pozdravili Isusa, zatim ih je provincijska glavarica – s. M. Admirata Lučić - upoznala s poviješću kapelice i karizme samostana *Egipat*, kao i družbe *Služavki Maloga Isusa*. Potom su pošli do prostora posvećena Utemeljitelju družbe – sluzi Božjemu Josipu Stadleru. Tu su - kroz sliku i riječ - upoznali njegov život i djela koja je Bog po njemu izveo u Vrhbosanskoj nadbiskupiji. U pratnji provincijske glavarice –s. M. Admirate, s. M. Liberije Filipović, i s. Kristine Adžamić, pogledali su prostor apostolskoga djelovanja sestara te se upoznali s djecom *Stadlerova dječjega Egipta*. Posebno je bilo dirljivo sjećanje na velikog dobročinitelja ove kuće i sestara SMI, pokojnoga gospodina Adelija Bergamaschija iz Italije. U njegovu spomen-prostoru pročitano je pismo koje je napisao svojoj kćeri Emanueli. U njemu je opisao prvi susret sa sestrama i ljudima koje je susreo u sestarskoj kući, te o potrebama i patnjama ljudi s kojima se susreo u ratom razrušenu Sarajevu.

U dvorani samostana *Egipat* pogledali su film o životu i djelovanju sestara na Haitiju. s. M. Liberija Filipović – misionarka s Haitija - iznijela je svjedočanstvo života djece i ljudi na Haitiju. Poseban naglasak je stavila na potre-

bu pitke vode i zahvalila ovoj molitvenoj zajednici što su produžena ruka dobrote i pomoći da ljudi dobiju pitku vodu. Nakon obostrane izmjene doj-mova dogovorena je daljnja suradnja glede izgradnje bunara s pitkom vo-dom za stanovništvo Haitija.

Susret je završio zajedništvom kod obiteljskoga stola, uz nastavak izmjene iskustava o Božjemu milosrđu koje po nama dolazi do ljudi. Prije polaska članovi karizmatičke skupine su zdušno zahvalili provincijskoj glavarici i sestrama na gostoprimstvu te načinili zajedničku fotografiju pred kućom *Egipat*.

Edukacije

*s. M. Marina Perić položila je vozački ispit u Kiseljaku 16. travnja 2016., stekavši vozačku dozvolu za upravljanje vozilima B kategorije.

* s. M. Stana Matić sudjelovala je u pripravi za doživotne zavjete, što je održana od 3. do 31. srpnja 2016. u Generalnoj kući sestara Služavki Maloga Isusa u Zagrebu.

Obilježen Papin dan

U subotu, 2. srpnja 2016. godine, u 20 sati je u Narodnome kazalištu, Obala Kulina bana 9, u Sarajevu, apostolski nuncij u BiH Luigi Pezzuto upriličio koncert u povodu proslave Papina dana. Koncertu su nazočile sestre iz samostana *Egipat* u pratnji provincijske glavarice – s. M. Admirate Lučići - i njezine zamjenice s. M. Anđe Vranješ.

U nedjelju, 3. srpnja 2016., u 10 sati u Sarajevskoj je katedrali slavljenja sveta misa za Papu. U slavlju svete mise sudjelovala je Provincijska glavari-ca, u pratnji s. M. Anđe Vranješ, te sestara i djece iz kuće *Egipat*.

Ispraćaj duhovnika Doma sv. Josipa u Vitezu

Vlč. Pavo Brajinović, duhovnik štíćenika Doma *Sv. Josip* za starije i nemoćne osobe u Vitezu pod vodstvom sestara Služavki Maloga Isusa u Vitezu oprostio se, 31. srpnja 2016., svećanim misnim slavljem u 11 sati sa štíćenicama Doma, uposlenim osobljem i sestrama SMI. Oproštaju je, uz sestre iz zajed-nice Doma, nazočila provincijska glavarica - s. M. Admirata Lučić. Vlč. Pavo je dobio novu službu župnika u Posavskoj Mahali. Želimo mu blagoslovljen početak i vodstvo Duha Svetoga u novoj službi.

Volonterski rad dvojice studenata iz Italije

Dvojica volontera iz Italije - Francesco i Egidio Begamaschi - su od 25. srp-nja do 3. kolovoza 2016. ugradili svoje vrijeme i sposobnosti za pomoć u obnovi i krećenju prostora za starice u našem samostanu *Sv. Josipa Radni-*

ka u Zagrebu, na Črešnjevcu. Po završetku volonterskog rada u Zagrebu, što su ga obavljali u pratnji naših kućnih majstora Igora Kovačevića i Dalibora Marosa, stigli su u Sarajevo – SDE-a - kako bi se uključili u volonterski rad s djecom koja svoje ljetne dane provode u domu Stadlerove kuće *Egipat*.

Slavlje imendana provincijske glavarice

U samostanu *Egipat*, 6. kolovoza 2016., misnim slavljem u 11 sati i zajedničkim druženjem kod obiteljskoga stola obilježen je imendan provincijske glavarice – s. M. Admirate Lučić. Predvoditelj misnoga slavlja - don Lush Gjergji - voditelj duhovnih vježbi za sestre okupljene u duhovnome centru *Kuća Navještenja* u Gromiljaku, na nakane naše provincijske glavarice slavio je svetu misu. Dan je prošao u ugodnome sestriškom zajedništvu, pjesmi, radosti i čestitanju. Većina sestara iz zajednica u Provinciji sudjelovala je u slavlju i nastavila s duhovnim vježbama u *Kući Navještenja* u Gromiljaku.

Devetodnevna molitvena pratnja sestara slavljenica Služavki Maloga Isusa

U župi i svetištu *Majke Božje Voćinske* u Voćinu vjernici su, predvođeni župnikom - vlč. Mladenom Štivinom - i sestrama *Služavkama Maloga Isusa* (SMI) Sarajevske provincije (koje djeluju u župi Voćin), kao i prethodnih godina, započeli devetodnevnu molitvenu pripremu za slavlje uznesenja Blažene Djevice Marije na nebo. Budući da su ove godine, na deveti dan devetnice, sestre *Služavke Maloga Isusa* slavile svoje zavjete u crkvi *Gospe Voćinske* u Voćinu, vjernici su sa župnikom i sestrama molitvenim nakinama pratili sestre slavljenice, koje ove godine zahvaljuju za 50 godina redovničkog služenja Bogu (s. M. Liberije Filipović, s. M. Vilibalde Kvesić, s. M. Bernardine Šarić, s. M. Mirande Tikvić), za doživotne zavjete s. M. Judite Stane Matić, za obnovu zavjeta sestara juniorki (s. M. Jelene Jovanović, s. M. Ane Prkić, s. M. Sandre Kapetanović), za ulazak u novicijat Nikoline Džavić i Katarine Pilić; za milost novih hrabrih djevojaka koje su spremne služiti Isusu u duhovnom pozivu; za proglašenje blaženim Utemeljitelja Družbe – slugu Božjega Josipa Stadlera i njegovu duhovnu obitelj – Družbu sestara SMI i njihovih suradnika laika - prijatelje maloga Isusa.

Duhovne vježbe u duhovnome centru „Kuća Navještenja“

Sestre *Služavke Maloga Isusa* Sarajevske provincije su, od 7. do 13. kolovoza 2016., pod vodstvom don Lusha Gjergjija, albanskoga svećenika i generalnog vikara prizrenske biskupije, obavile duhovne vježbe i pripreme za slavlje redovničkih zavjeta u duhovnome centru *Kuća Navještenja* u Gromi-

ljaku, nedaleko od Sarajeva. Bilo je to vrijeme blagoslova i posebnih milosti za 21 sestru sudionicu duhovnih vježbi.

Slavlje redovničkih zavjeta

U svetište *Gospo voćinske* u Požeškoj biskupiji, 14. kolovoza 2016., pod svetom misom u 17 sati upriličeno je slavlje redovničkih zavjeta. Doživotne zavjete položila je domaća kći - s. M. Stana Matić - koja je uzela novo redovničko ime - s. M. Judita; privremene zavjete obnovile su s. M. Jelena Jovanović, s. M. Sandra Kapetanović i s. M. Ana Prkić, a za 50 godina redovničkoga života djetetu Isusu zahvalile su s. M. Liberija Filipović, s. M. Bernardina Šarić i s. M. Vilibalda Kvesić. Misno slavlje i obred redovničkoga zavjetovanja predslavio je mons. Pavo Jurišić, uz suslavlje mjesnoga župnika don Mladena Štivina i don Sime Ljuljića, svećenika barske nadbiskupije, a zavjete sestara primila je provincijska glavarica - s. M. Admirata Lučić.

Završen Hodogram Družbe sestara Služavki Maloga Isusa

Završnom susretu Hodograma Družbe, održanom od 22. do 25. kolovoza 2016. u Generalnoj kući Družbe sestara SMI u Zagrebu, iz Sarajevske provincije *Bezgrješnoga začeca BDM* sudjelovalo je 11 sestara (s. M. Ana Marija Kesten, s. M. Jadranka Lacić, s. M. Genoveva Rajić, s. M. Bertila Kovačević, s. M. Kristina Adžamić, s. M. Anica Matošević, s. M. Paskvalina Santro, s. M. Damjana Crnković, s. Marija Filipović, s. M. Manda Pršlja, s. M. Sandra Kapetanović) i dvije sestre novakinje (s. M. Pia Pilić i s. M. Nikolina Džavić). Zajedničkim susretom, studijskim radom i hodočašćem na sveta mjesta povijesti naše družbe okrunjen je duhovno-studijski hod kroz Hodogram Družbe sestara Služavki Maloga Isusa, što se odvijao u Godini posvećena života i Jubilarnoj godini Družbe pod vodstvom Vrhovne uprave Družbe, provincijskih uprava i Vijeća za duhovnost u Družbi.

Sastanak sestara katehistica i pročelnica Provincije Bezgrješnoga začeca Blažene Djevice Marije

Sestre - pročelnice Povjerenstava, sestre - vjeroučiteljice u školama i sestre - suradnice u pastoralnome radu u župama Provincije *Bezgrješnoga začeca Blažene Djevice Marije* Družbe sestara *Služavki Maloga Isusa*, održale su redoviti godišnji sastanak u samostanu *Egipat* u Sarajevu, 27. kolovoza 2016. Na poziv provincijske glavarice - s. M. Admirate Lučić - u sastanku je sudjelovalo 11 sestara iz provincije BZ BDM.

XIX. Godišnji susret Prijatelja Maloga Isusa

U župi sv. *Ivana Krstitelja* u Lug-Brankovićima, 3. rujna 2016., pod nazivom "Stadlerovo milosrđe danas", održan je XIX. godišnji susret Društva Prijate-

lja Malog Isusa (PMI). Susretu vjernih prijatelja i štovatelja Djeteta Isusa nazočili su, većinom, PMI iz župa u kojima djeluju sestre Služavke Maloga Isusa. Na početku susreta nazočne je pozdravila provincijska glavarica – s. M. Admirata Lučić.

Središnji dio susreta bilo je euharistijsko slavlje u 11 sati u crkvi sv. *Ivana Krstitelja*, koje je predslavio don Danijel Vidović, SDB, te prolaz kroz Sveta vrata milosrđa i molitva u svetištu Sv. *Leopolda B. Mandića* u Maglaju. U propovijedi don Danijel je podijelio radost u povodu slavlja koje se u isto vrijeme održava u Splitu. Kazao je: *Četvorica moje braće danas polažu doživotne zavjete u Splitu. Obećat će biti salezijanci zauvijek. Rado bih bio s njima.* Ali, mi ovdje smo uz Isusa kao njegovi prijatelji. Podsjetio je na primjer i riječi Don Boska: *volio bih igrati igru u kojoj bi Isusu dovodio mnogo mladih.* On im je bio istinski prijatelj jer ih je želio dovesti svomu najboljemu prijatelju - Isusu. Biti prijatelj i imati prijatelja znači moći osloniti se na drugoga, ... Njegova vrijednost veća je od bezbroj dijamanta...

Biti član, pripadati Društvu PMI znači usvojiti u načinu života geslo sluge Božjega Josipa Stadlera, koje glasi: *Imaj prema Bogu srce djetinje, prema bližnjem srce materinje, prema sebi srce sudačko.* Ono uključuje prihvaćanje drugih koji su drugačiji. Zatim je don Danijel rekao: *Ovdje smo da blagujemo Očevu milosrđe. Neka nas ono preobrazi, oblikuje u samoga Isusa kojega blagujemo. Po njemu možemo učiniti naše zajednice i obitelji domovima milosrđa i topline.* Iznio je primjer svjedočanstva iz filma **Kristien** o mladiću koji je u naše vrijeme posvjedočio za Isusa i bio zbog toga ubijen. Don Danijel je postavio pitanje: *Tko je od nas spreman javno svjedočiti za Isusa i reći u školi, na ulici, na poslu: Živio Krist Kralj!* Pozvani smo svjedočiti o Isusu uvijek i svugdje. Neka nas u tome ohrabri i današnji susret, kazao je don Danijel.

U rekreativnome dijelu programa, koji je slijedio poslije svete mise, mladi su kroz radionice *Blago milosrđa*, te pjesmu i ples dijelili radost zajedništva. Odrasli PMI su za to vrijeme pogledali film o životu sluge Božjega Josipa Stadlera. Susret je završio zajedničkom molitvom pred Isusom u Presvetomu oltarskome sakramentu u svetištu Sv. *Leopolda Bogdana Mandića* u Maglaju.

Nagrada i priznanje za humanitarni rad u lokalnoj zajednici

U povodu Dana općine Neum i patrona neumske župe - blagdane Gospe od zdravlja – na svečanoj sjednici Općinskoga vijeća Neum, u petak su - 26. kolovoza 2016., u kino dvorani *Grand hotel* Neum, s početkom u 19.30 sati, dodijeljene nagrade općine Neum za 2016. godinu, koje je uručio načelnik općine dr. Živko Matuško. Nagrade i priznanja su dodijeljena pojedincima i

zajednicama koje su prinijele povećanju kvalitete života lokalne zajednice. Među nagrađenima su sestre Služavke Maloga Isusa iz Neuma.

Općinski vijećnici Neuma izrazili su priznanje i zahvalnost sestrama za njihov neumorni dugogodišnji humanitarni rad s djecom, mladima i odraslima. Sestrama je uručena skupna nagrada i priznanje za humanitarni rad u lokalnoj zajednici. Svečanu diplomu, umjetničku sliku i novčanu nagradu u ime nazočne sestarske zajednice primila je s. M. Vitomira Bagić - kućna glavarica samostana *Svetoga Leoplda B. Mandića* u Neumu.

Slavlje Redovničkoga dana u Žepču

U pratnji provincijske glavarice - s. M. Admirate Lučić – dvadeset šest sestara Služavki Maloga Isusa, Provincije *Bezgrešnoga začeca BDM*, sudjelovalo je u susretu redovnika i redovnica Bosne i Hercegovine održanom 10. rujna 2016. godine u Katoličkomu školskom centru *Don Bosco* u Žepču.

Prisutnost na susretu očitovale su sestre iz zajednica: Viteza, Sarajeva, Mostara, Neuma, Doboja, Čardaka, Gromiljaka, Apostolske Nincijature, Maglaja te dalekoga Haitija.

Sjednice Provincijske uprave

U samostanu *Egipat* su 6. lipnja i 30. srpnja 2016. godine održane XVII. i XVIII. sjednica Provincijske uprave.

Pokojna rodbina

+ Marina Miličević, pranećakinja s. M. Rudolfe Paradžik.

SADRŽAJ

▪ Riječ uredništva	2
▪ Riječ Crkve	3
▪ Iz duhovne riznice sestara SMI	9
▪ U Svetoj godini milosrđa milosrdni poput oca Utemeljitelja	17
▪ Stadlerove stranice	29
▪ Sestrinsko zajedništvo	35
▪ Karizmatičko poslanje	95
▪ Pošta	120
▪ Društvo Prijatelja Maloga Isusa	122
▪ Odjeci vremena	126
▪ Zahvalnica	127
▪ Pokojne sestre	130
▪ Pokojna rodbina	137
▪ Priopćenja iz Vrhovne uprave i Provincijalata	138
▪ Vijesti od broja do broja	142
▪ Sadržaj	171